

Uradni list

Evropske unije

C 257

Zvezek 51

Slovenska izdaja

Informacije in objave

9. oktober 2008

Obvestilo št.

Vsebina

Stran

III Pripravljalni akti

ODBOR REGIJ

75. plenarno zasedanje 18. in 19. junija 2008

2008/C 257/01	Mnenje Odbora regij – Dejavna vključitev	1
2008/C 257/02	Mnenje Odbora regij – Evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti (2010)	6
2008/C 257/03	Mnenje Odbora regij – Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje: Nov zagon teritorialnemu sodelovanju v Evropi	15
2008/C 257/04	Mnenje Odbora regij – Globalni pristop k vprašanju migracij: Razvoj evropske politike na področju priseljevanja delavcev in odnosi s tretjimi državami	20
2008/C 257/05	Mnenje Odbora regij – Strateški dokument 2007–2010 o evropskem instrumentu za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	26
2008/C 257/06	Mnenje Odbora regij – Večjezičnost	30
2008/C 257/07	Mnenje na lastno pobudo Odbora regij za zeleno knjigo: Gorski politiki Evropske unije naproti – Evropska vizija za gorska območja	36
2008/C 257/08	Mnenje Odbora regij – Partnerstvo za komuniciranje o Evropi	41
2008/C 257/09	Mnenje Odbora regij – Evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij (2009)	46
2008/C 257/10	Mnenje Odbora regij – Paket reform za področje telekomunikacij	51

SL

Cena:
18 EUR

(Nadaljevanje na naslednji strani)

<u>Obvestilo št.</u>	Vsebina (nadaljevanje)	Stran
2008/C 257/11	Mnenje Odbora regij – Akcijski načrt za izobraževanje odraslih – Za učenje je vedno pravi čas	70
2008/C 257/12	Mnenje Odbora regij – Grozdi in politika grozdov	76

Opomba bralcu (glej notranjo stran zadnje strani ovitka)

III

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

75. PLENARNO ZASEDANJE 18. IN 19. JUNIJA 2008

Mnenje Odbora regij – Dejavna vključitev

(2008/C 257/01)

ODBOR REGIJ meni, da:

- je za najboljšo možno politiko dejavne vključitve potreben še četrti steber, ki mora biti horizontalne narave: družbena udeležba;
- je dejavno vključevanje najpomembnejši element dejavne vključitve. Dejavna vključitev temelji na načelu prednosti zaposlitve (*work first principle*): vsak državljan brez dela bi moral imeti možnost delati ali se izobraževati;
- je treba usklajen splet politik oblikovati in izvajati predvsem na regionalni in lokalni ravni. Za ustvarjanje delovnih mest so kot ključni akterji na tem področju v glavnem pristojna podjetja in socialni partnerji v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi;
- se pojmovanje dovolj visokega dohodka med državami, regijami in lokalnimi skupnostmi razlikuje. Dohodkovna podpora mora veljati za ustrezno, če naj se z njo odpravlja strukturna revščina; v tem primeru jo je mogoče opredeliti kot „zadostno“. Splošnega pravila o zadostni finančni ravni povsod v EU ni mogoče določiti. Nacionalne, regionalne in lokalne oblasti so skupaj odgovorne za politiko, ki nudi dovolj visoko dohodkovno podporo. Na ravni EU je treba o tem razpravljati v okviru odprte metode usklajevanja;
- potrebujejo socialno in gospodarsko prikrajšane evropske regije in mesta za izvajanje kombinacije najboljših praks politike dejavne vključitve, namenjenih državljanom, najbolj oddaljenim od trga dela, finančno podporo EU, zato mora biti proračun Evropskega socialnega sklada za lokalne in regionalne oblasti neposredno dostopen politikam dejavne vključitve;
- so socialna, subvencionirana ali zaščitena delovna mesta, socialna podjetja in zadruga instrumenti, ki lahko imajo pomembno vlogo v spletu politik na lokalni in regionalni ravni. Teh podjetij ni mogoče presojati na podlagi običajnih konkurenčnih pravil evropskega trga, temveč so potrebna npr. manj stroga pravila glede javnih naročil in državne pomoči.

Poročevalec: Henk KOOL (NL/PSE), namestnik župana mesta Haag, Nizozemska

Referenčni dokument

Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *posodabljanju socialnega varstva za večjo socialno pravičnost in gospodarsko kohezijo: spodbujanje dejavne vključitve oseb, najbolj oddaljenih od trga dela*

COM(2007) 620 konč.

POLITIČNA PRIPOROČILA

Splošne ugotovitve

1. Leta 2006 je v 25 državah Evropske skupnosti 80 milijonom ljudi (16 % prebivalstva) grozila revščina. Dejavna vključitev in boj proti revščini močno temeljita na vključevanju ljudi, ki so najbolj oddaljeni od trga dela. Dejstvo, da velikemu številu ljudi še vedno grozita revščina in izključenost s trga dela, predstavlja neizogiben izziv za cilj socialne kohezije v Pogodbi o Evropski uniji.

2. Evropska komisija je predlagala tri osi oz. stebre za izboljšanje vključitve oseb, najbolj oddaljenih od trga dela: primerno in dovolj visoko dohodkovno podporo, dejavno vključevanje ter visokokakovostne socialne storitve.

3. Za najboljšo možno politiko dejavne vključitve pa je potreben še četrti steber, ki mora biti horizontalne narave: družbena udeležba.

4. Dejavna vključitev zahteva celovit in usklajen pristop k tem štirim stebrom.

5. Dejavno vključevanje (drugi steber) je najpomembnejši element dejavne vključitve. Dejavna vključitev temelji na načelu prednosti zaposlitve (*work first principle*): vsak državljan brez dela bi moral imeti možnost delati ali se izobraževati. Prvi steber (primerna in dovolj visoka dohodkovna podpora) in tretji steber (visokokakovostne socialne storitve) sta podporna elementa. Četrti steber (družbena udeležba) je zadnja možnost v politiki dejavne vključitve: državljanom, ki ne morejo delati, je treba pomagati s finančnimi in drugimi ukrepi, da bodo lahko sodelovali v družbi. Strinjamo se s Komisijo, da ti trije stebri tvorijo celovit in usklajen pristop, zato bi si morale vse oblasti prizadevati za ustrezno ravnoesje med socialno podporo, socialnimi storitvami, javnimi storitvami ter finančnimi in nefinančnimi spodbudami na delovnem mestu.

6. Za strategijo in politiko dejavne vključitve so v glavnem odgovorne države članice ter njihove lokalne in regionalne

oblasti. Za spodbujanje razvoja in izmenjave teh politik pa so v skladu s ciljem socialne kohezije predlagana skupna načela.

7. Glavni akterji oblikovanja in izvajanja politik so lokalne in regionalne oblasti. Evropska unija ima podporno vlogo. Ta opredelitev celovite politike dejavne vključitve je sorazmerna in temelji na načelu subsidiarnosti.

8. Štirje stebri (dohodkovna podpora, politika dejavne vključitve, dostop do visokokakovostnih socialnih storitev in družbena udeležba) so med sabo povezani in se morajo medsebojno krepiti. Za vsako udeleženo regijo, ciljno skupino in posameznika je potreben čim boljši splet politik vseh štirih stebrov. Politike dejavne vključitve so prilagojene tako, da omogočajo razlikovanje med ciljnim skupinami in posamezniki. Relativni pomen štirih stebrov in politični instrumenti vsakega stebra se lahko med posameznimi državami članicami ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi razlikujejo glede na nacionalni gospodarski model.

9. Rezultate politik vključevanja oseb, najbolj oddaljenih od trga dela, najbolj občutijo regionalne in lokalne oblasti, ki nosijo tudi posledice pomanjkljivosti teh politik na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni. Usklajen splet politik je treba zato oblikovati in izvajati predvsem na regionalni in lokalni ravni, saj lokalne in regionalne oblasti poznajo lokalne razmere, značilnosti trga dela in številne akterje, ki lahko imajo ključno vlogo pri uresničevanju celostnega pristopa k dejavnemu vključevanju.

10. Zato bi morale lokalne in regionalne oblasti za izvajanje usklajenega spleta politik vzpostaviti učinkovita partnerstva z drugimi javnimi oblastmi, zasebnimi podjetji, socialnimi partnerji, nevladnimi organizacijami in predstavniki strank.

11. Lokalne in regionalne oblasti potrebujejo veliko politične svobode za oblikovanje in izvajanje takšnih politik, ki jih je treba oblikovati in izvajati v sodelovanju z drugimi javnimi in zasebnimi organizacijami. Evropske in nacionalne politike (na področju davkov, priseljevanja, izobraževanja, delovnih pogojev itd.) bi morale upoštevati potrebe oblikovanja in izvajanja politik na lokalni in regionalni ravni ter biti usklajene z njimi.

12. Treba je odstraniti ovire in ozka grla v evropskih, nacionalnih, regionalnih in lokalnih zakonodajah in praksah.

Dejavno vključevanje

13. Najpomembnejši instrument dejavne vključitve je izboljšanje dejavnega vključevanja. Če hočemo vključiti vse posameznike, je treba oblikovati celostni pristop k dejavnemu vključevanju. Tudi za vsako regijo, ciljno skupino in za vsakega posameznika je potreben celosten splet politik. Regionalne in lokalne oblasti so glavni akterji za oblikovanje in izvajanje usklajenih splotov politik skupaj s partnerji (npr. nacionalno vlado, delodajalci, drugimi javnimi oblastmi ali nevladnimi organizacijami). Bistvo celovitega in usklajenega spleta politik je odprava ozkih grl za čim več ljudi, da se lahko vključijo na trg dela, kar je mogoče doseči s svetovanjem, usmerjanjem in usposabljanjem za plačano delo ter z zagotavljanjem zaposlitev za zaščitene skupine (tj. zaposlitev za osebe, ki niso takoj sposobne opravljati običajnega dela).

14. Najboljša možna politika in celostni pristop k dejavnemu vključitvi obsegata naslednje elemente:

- spodbujanje mladih in oblikovanje možnosti zanje, da bodo pridobili začetne kvalifikacije, s katerimi si bodo izboljšali možnosti na trgu dela;
- ponovno vključevanje brezposelnih na delovno mesto (v skladu z načelom prednosti zaposlitve). Hkrati jim je treba nuditi izobraževanje, usposabljanje, svetovanje, dostop do otroškega varstva itd.;
- osebam, najbolj oddaljenim od trga dela, je treba zagotoviti socialna, zaščitena in subvencionirana delovna mesta;
- za ljudi, ki zaradi psihičnih in/ali fizičnih težav niso sposobni opravljati niti običajnega niti zaščitene dela, je treba uporabljati instrumente socialne udeležnosti (npr. prostovoljno delo ali športne dejavnosti). Hkrati bi bilo treba z dohodkovno podporo in dostopom do visokokakovostnih socialnih storitev izboljšati družbenoekonomski položaj oseb, ki jih je treba vključiti na trg dela;
- osrednje načelo je, da mora imeti vsak prebivalec možnost udeležbe v družbi.

15. Dejavno vključevanje je mogoče izboljšati z intenzivnimi individualiziranimi akcijskimi načrti.

16. Ciljne skupine so pomemben element celovitega in usklajenega spleta politik. Oblasti na regionalni in lokalni ravni bi morale oblikovati in izvajati ukrepe, ki so najbolj učinkoviti za dejavno vključitev vseh ljudi, ne glede na njihov izvor, pri tem pa obravnavati posebne ovire, s katerimi se ti ljudi soočajo.

17. Za ustvarjanje delovnih mest so kot ključni akterji na tem področju v glavnem pristojna podjetja in socialni partnerji v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi. Na nacionalni in regionalni ravni mora osrednja oblast spodbujati čim boljše gospodarske pogoje, na primer dobro izobraževanje, učinkovito posredovanje delovnih mest, davčne ukrepe in prožno varnost (socialna varnost in možnost prilagodljivega dela). Lokalne in regionalne oblasti, službe socialnega varstva in nevladne organizacije so končni člen v verigi, še posebej za osebe, najbolj oddaljene od trga dela. Seveda pa imajo posamezniki tudi lastne odgovornosti.

18. Javne, socialne in zasebne delodajalce je treba močno spodbujati pri razvoju obstoječih delovnih mest in ustvarjanju novih kakovostnih delovnih mest, tj. takšnih, ki ponujajo dovolj visok dohodek, dobre delovne pogoje in usposabljanje/izobraževanje. Potrebna so zlasti praktična delovna mesta (ki zahtevajo nizke kvalifikacije). Nacionalne, lokalne in regionalne oblasti lahko s izboljševanjem podjetniškega okolja spodbujajo zasebne delodajalce, da ustvarjajo delovna mesta.

19. Tudi same lokalne in regionalne oblasti so pomembne delodajalke. Kot delodajalke morajo tudi one upoštevati načela, določena v tem dokumentu.

20. Za ljudi, ki so zaradi telesne ali duševne prizadetosti izjemno oddaljeni od trga dela, je morda treba ustvarjati in financirati tudi socialna in subvencionirana delovna mesta in delovna mesta za zaščitene skupine. K temu lahko pomembno prispevajo lokalne in regionalne oblasti s spodbujanjem socialnih podjetij.

21. Soobstoj vseh vrst delovnih mest (za določen čas, z gibljivim, skrajšanim in polnim delovnim časom ter možnost dela na domu) lahko pomaga osebam, najbolj oddaljenim od trga dela, vstopiti na trg dela.

22. Usklajeno prizadevanje za izboljšanje kvalifikacij oseb, najbolj oddaljenih od trga dela, mora obsegati tudi najrazličnejše formalne in neformalne oblike izobraževanja in usposabljanja, usposabljanje za določen čas, priznanje že pridobljenega znanja ter osredotočenost na vseživljenjsko učenje vključno z dodatnim izpopolnjevanjem.

23. Nacionalne, regionalne in lokalne oblasti si morajo bolj prizadevati za izboljšanje kakovosti izobraževanja v skladu s potrebami trga dela. Lokalne oblasti bi morale voditi aktivnejšo politiko zaposlovanja in čim bolj upoštevati potrebe lokalnega trga. V državah članicah, v katerih je politika trga dela v pristojnosti lokalnih oblasti, morajo nacionalne vlade ob pomoči EU spodbujati lokalne oblasti, da spremljajo lokalni trg dela.

24. Celovit in usklajen splet politik dejavnega vključevanja mora obsegati pobude za omogočanje lažjega dostopa do podjetniške dejavnosti osebam, najbolj oddaljenim od trga dela.

Dohodkovna podpora

25. Osebe, najbolj oddaljene od trga dela, potrebujejo dovolj visoko dohodkovno podporo in druge oblike pomoči, da lahko dostojno živijo in vzdržujejo določeno raven sposobnosti za ponovno vključitev na trg dela. Treba je poudariti, da je to temeljno načelo Evropske unije.

26. Pojemovanje dovolj visokega dohodka se med državami, regijami in lokalnimi skupnostmi razlikuje. Nanj vpliva višina dohodkovne podpore, raven cen, značilnosti posameznih gospodinjstev, davki, trajanje izključenosti, kulturni, socialni in zgodovinski dejavniki itd. Dohodkovna podpora mora veljati za ustrezno, če naj se z njo odpravlja strukturna revščina; v tem primeru jo je mogoče opredeliti kot „zadostno“. Splošnega pravila o zadostni finančni ravni povsod v EU ni mogoče določiti. Nacionalne, regionalne in lokalne oblasti so skupaj odgovorne za politiko, ki nudi dovolj visoko dohodkovno podporo. Na ravni EU je treba o tem razpravljati v okviru odprte metode usklajevanja.

27. Na ravni EU bi lahko opredelili skupno načelo, da mora biti razlika med najnižjim dohodkom na trgu dela in višino dohodkovne podpore dovolj velika, da lahko posameznike in ciljne skupine motivira za delo. Ta razlika je v celovitem spletu politik pomembna finančna spodbuda. Izboljšanje finančne privlačnosti dela je pomembno načelo Komisije, številnih držav članic ter regionalnih in lokalnih oblasti, zato bi morale nacionalne, lokalne in regionalne oblasti pri oblikovanju in izvajanju ukrepov dohodkovne podpore upoštevati tveganje začaranega kroga revščine.

28. Dohodkovno podporo bi bilo treba zagotoviti le osebam, ki se ne morejo preživljati na trgu dela ali imajo samo dohodek, ki je nižji od ravni, potrebne za preživetje (npr. zaradi nizke produktivnosti ali ker so prisiljene sprejemati slabo plačano delo). Nacionalne, lokalne in regionalne oblasti ne smejo ovirati delovanja trga dela in morajo strogo spremljati primere ter skrbno ocenjevati in izbirati vloge oseb, ki želijo prejemati dohodkovno podporo. Poleg tega morajo obstajati aktivni ukrepi, da bo mogoče doseči vse osebe, ki potrebujejo socialno zavarovanje, dohodkovno podporo in ki jih je treba vključiti v družbo.

29. Dohodkovna podpora lahko obstaja v različnih oblikah, najbolje pa je, če je prilagojena skupnosti in posamezniku. Primeri dohodkovne podpore so med drugim dohodkovna podpora na ravni, potrebni za preživetje za delovno silo, ki nima zaposlitve in ne študira; stvarna podpora za izboljšanje prehrane, oblačil, izobrazbe, stanovanjske situacije in zdravstve-

nega varstva; dohodkovna podpora kot dopolnilo dohodka (če dohodek temelji na ravni produktivnosti); dohodkovna podpora za kritje visokih stroškov mobilnosti; dohodkovna podpora za izboljšanje kvalifikacij in sposobnosti; podpora za ustanovitev lastnega podjetja.

Družbena udeležba

30. Za nekatere osebe med najbolj oddaljenimi od trga dela, ki trpijo zaradi večjega števila osebnostnih ali fizičnih težav, ni prava rešitev niti vključevanje na trg dela niti zaščiten delovna mesta. Celostni pristop pomeni, da lokalne in regionalne oblasti poskrbijo tudi za te državljane, njihovo družbeno udeležbo pa je treba spodbujati s številnimi instrumenti.

31. Lokalne in regionalne oblasti bi morale uporabljati vse vrste finančnih in stvarnih instrumentov za omogočanje družbene udeležbe oseb, ki nimajo zaposlitve. Ti instrumenti spodbujajo socialne, kulturne, športne, dobrodelne in prostovoljne dejavnosti oseb, ki jim v nasprotnem primeru grozi družbena osamitev.

Dostop do visokokakovostnih socialnih storitev

32. Za čim bolj učinkovito dohodkovno podporo, dejavno vključevanje in družbeno udeležbo so potrebni individualizirani akcijski načrti, ki bodo omogočili pravočasno načrtovanje in zagotovitev potrebnih podpornih ukrepov za posamezne stranke. Lokalne in regionalne oblasti potrebujejo sredstva za oblikovanje infrastrukture kakovostnih storitev in individualiziranih akcijskih načrtov.

33. Zaradi potreb in značilnosti individualiziranih akcijskih načrtov potrebujejo lokalne in regionalne oblasti zelo raznolike instrumente.

34. Lokalne in regionalne oblasti morajo spodbujati uporabo instrumentov in praks upravljanja, ki lahko izboljšajo kakovost socialnih storitev (npr. splošen dostop do interneta, enotno okence, „lex silentio“ in ustrezni roki za odločanje o dohodkovni ali stvarni podpori).

Podporne smernice

35. Da bodo ukrepi za dejavno vključitev uspešni, morajo vključevati lokalne, regionalne in nacionalne politike ter politike EU. Vsebovati in povezovati morajo minimalni dohodek, aktivne ukrepe trga dela, izobraževanje in socialne storitve. Izvajanje celovitih in usklajenih ukrepov na lokalni in regionalni ravni lahko ovirajo številne težave. Nacionalne, lokalne in regionalne oblasti bi morale skupaj spodbujati izvajanje celostnega pristopa.

36. Socialno in gospodarsko prikrajšane evropske regije in mesta potrebujejo za izvajanje kombinacije najboljših praks politike dejavne vključitve, namenjenih državljanom, najbolj oddaljenim od trga dela, finančno podporo EU, zato mora biti proračun Evropskega socialnega sklada za lokalne in regionalne oblasti neposredno dostopen politikam dejavne vključitve. Za financiranje družbene udeležbe je potreben tudi evropski proračun. Pristop Interreg je dober zgled učinkovite podpore Evropske unije.

37. Socialna, subvencionirana ali zaščitena delovna mesta, socialna podjetja in zadruga so instrumenti, ki lahko imajo pomembno vlogo v spletu politik na lokalni in regionalni ravni. Teh podjetij ni mogoče presojati na podlagi običajnih konkurenčnih pravil evropskega trga, temveč so potrebna npr. manj stroga pravila glede javnih naročil in državne pomoči.

38. Celostni pristop v glavnem izvajajo lokalne in regionalne oblasti za prebivalce na svoji ravni. Te oblasti bi morale imeti pravne pristojnosti, da svoje ukrepe dejavne vključitve osredotočijo na lokalne prebivalce.

39. Lokalne in regionalne vlade morajo imeti vodilno vlogo pri izvajanju ukrepov dejavne vključitve. V skladu z načelom subsidiarnosti bi se lahko oblikovalo skupno načelo na ravni EU, na podlagi katerega bi morale nacionalna zakonodaja in prakse ter zakonodaja in prakse EU ustrezati potrebam na lokalni in regionalni ravni (marginalne davčne stopnje, strukture socialne podpore, spodbude za vseživljenjsko učenje, finančne spodbude za delodajalce, delovna zakonodaja, protidiskriminacijska zakonodaja, diferenciacija ravni minimalnega dohodka itd.).

Odporna metoda usklajevanja (Open Method of Coordination)

40. Odporna metoda usklajevanja predstavlja okvir za politično usklajevanje brez zakonskih omejitev. V takšnem okviru se države članice dogovorijo, da bodo poiskale in spodbujale svoje najučinkovitejše ukrepe na področju dejavne vključitve z namenom, da se bodo učile druga od druge. Spodaj navedena priporočila so namenjena krepitevi odporne metode usklajevanja.

41. Številni ukrepi za izboljšanje dejavne vključitve in dohodkovne podpore za osebe, najbolj oddaljene od trga dela, so premalo učinkoviti. Za izboljšanje njihove učinkovitosti in uspešnosti so potrebne visokokakovostne primerjalne in ocenjevalne študije o regionalnih in lokalnih ukrepih dejavne vključitve; Evropska komisija bi lahko spodbujala pripravo takšnih visokokakovostnih študij.

42. Medsebojni pregledi lokalnih in regionalnih oblasti ter mreža regionalnih in lokalnih opazovalcev (*Progress*) lahko izboljšajo procese učenja. Že na začetku je treba jasno opredeliti kakovost pregledov ter kakovost in dejavnosti mreže regionalnih in lokalnih opazovalcev.

43. Posledica razlik v ponudbi delovne sile in povpraševanju po njej ter neenotne ravni plač in dohodkovnih podpor v Evropi je preseljevanje delovne sile, ki lahko ovira dejavno vključitev lokalnih prebivalcev, najbolj oddaljenih od trga dela. Odporna metoda usklajevanja se lahko uporablja za razpravo o vplivu teh preseljevanj na vprašanje dejavne vključitve.

44. Razvoj in širjenje najboljših praks bi lahko spodbujali z letnim izborom najuspešnejše lokalne in regionalne oblasti na področju dejavne vključitve, za kar bi podelili evropsko nagrado. Sistematizacija dobrih praks bi lahko potekala po zgledu načina dela tematskih skupin Evropskega socialnega sklada.

V Bruslju, 18. junija 2008

Predsednik

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij – Evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti (2010)

(2008/C 257/02)

ODBOR REGIJ

- **poudarja**, da so za dejanski uspeh akcije proti revščini in socialni izključenosti potrebni dolgoročni ukrepi in bi bilo treba odslej poudarjati potrebo po ukrepanju leta 2010 ali prej, da bi dosegli trajni učinek;
- **poziva** k izvajanju strukturiranih ukrepov za odločilno spremembo v boju proti revščini in vsem oblikam socialne izključenosti, ki ovirajo svobodo posameznikov in ogrožajo samo družbo; **meni**, da bi bilo vsekakor koristno, če bi pri evropskem letu kot samostojne enote sodelovale ne samo države članice, temveč tudi lokalne in regionalne oblasti ali njihova združenja;
- **poudarja**, da se je treba posebej osredotočiti na položaj otrok, saj so otroci, ki odrasčajo v revščini in izključenosti, potisnjeni v večgeneracijski „krog“ z resnimi dolgoročnimi posledicami, saj otrokom onemogočajo polni razvoj njihovega potenciala ter ogrožajo njihov osebni razvoj, izobraževanje in blaginjo;
- **poziva** evropske institucije k usmerjanju veliko pozornosti v kompleksne in večdimenzionalne oblike revščine in socialne izključenosti ter izvajanju strategij in usklajenih preventivnih ukrepov za prevzemanje posameznikove odgovornosti v družbi (*empowerment*).

Poročevalka: Linetta SERRI (IT/PES), članica občinskega sveta Armungie (CA)

Referenčni dokument:

Sklep Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem letu boja proti revščini in socialni izključenosti (2010)

COM(2007) 797 konč.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

Priporočila

Splošne ugotovitve glede sporočila Komisije

ODBOR REGIJ

ODBOR REGIJ

1. **zelo podpira** pobudo, da se leto 2010 določi kot evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti;

2. **je prav tako zaskrbljen** zaradi razlogov, ki so vodili v to, da se določi evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti, saj sta revščina in izključenost 78 milijonov evropskih državljanov v breme predvsem lokalnih in regionalnih skupnosti;

3. **poudarja**, da so za dejanski uspeh akcije proti revščini in socialni izključenosti potrebni dolgoročni ukrepi in bi bilo treba odslej poudarjati potrebo po ukrepanju leta 2010 ali prej, da bi dosegli trajni učinek;

4. **meni**, da imajo lokalne in regionalne skupnosti posebno vlogo pri priznanju in lajšanju učinkovitega dostopa revnih in socialno izključenih oseb do socialnih, ekonomskih in kulturnih storitev. Lokalne, regionalne in nacionalne oblasti so najbolj odgovorne za pripravo, financiranje in vodenje politik za zagotavljanje integracije izključenih oseb;

5. **se strinja**, da so pri izvajanju socialne politike lokalne, regionalne in nacionalne oblasti najbolj odgovorne za oblikovanje, financiranje in vodenje politik za zagotavljanje vključevanja najbolj izključenih oseb s trga dela. Ponudniki storitev – zasebni, javni in javno-zasebni – imajo ključno vlogo pri izvajanju teh politik na lokalni ravni;

6. **poudarja**, da mora leto boja proti revščini okrepiti sodelovanje revnih in socialno izključenih oseb ter organizacij, v katerih sodelujejo. S tem letom bi se morale okrepiti načelo vključujoče družbe na podlagi oblikovanja prostora v javni sferi, v katerem bi lahko dosegli izključene osebe ter priznali ključno vlogo organizacij, v katerih sodelujejo;

7. **meni**, da je treba okrepiti izmenjavo izkušenj med državami članicami, lokalnimi in regionalnimi skupnostmi ter mednarodnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z bojem proti revščini v okviru procesa vzajemnega učenja.

8. **se strinja** s predlogom, da se ponovno poudari pomen skupne odgovornosti, ki zavezuje ne samo vse, ki sprejemajo politične odločitve na vseh ravneh, temveč vse akterje iz zasebnega in javnega sektorja;

9. **opaža**, da je treba obnoviti in ohranjati zavezanost boju proti revščini in socialni izključenosti na vseh ravneh, zlasti politično zavezanost za preprečevanje teh pojavov;

10. **poziva** k izvajanju strukturiranih ukrepov za odločilno spremembo v boju proti revščini in vsem oblikam socialne izključenosti, ki ovirajo svobodo posameznikov in ogrožajo samo družbo;

11. **poziva** k več odločnosti pri izvajanju dopolnilnih ukrepov z drugimi instrumenti in ukrepi Skupnosti, povezanimi s socialnim vključevanjem, zlasti s programom PROGRESS, strukturnimi skladi in Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja (EKSRL), ter v povezavi z bojem proti diskriminaciji in spodbujanjem temeljnih pravic ter enakosti spolov ter z ukrepi na področjih izobraževanja in usposabljanja, kulture in medkulturnega dialoga, mladine, varstva otrok in oskrbe starejših, državljanstva, priseljevanja in azila ter raziskav;

12. **želi**, da se odpravijo vse oblike diskriminacije, ki vodijo v revščino in izključenost;

13. **meni**, da bi bilo vsekakor koristno, če bi pri evropskem letu kot samostojne enote sodelovale ne samo države članice, temveč tudi lokalne in regionalne oblasti ali njihova združenja;

14. **meni**, da bi bilo treba okrepiti odprto metodo usklajevanja na področju socialnega varstva, socialnega vključevanja in evropske strategije zaposlovanja, pri tem pa zagotoviti večjo vključenost lokalne in regionalne ravni. Učinkovitost je v veliki meri odvisna od prizadevanj lokalnih in regionalnih oblasti pri pripravi akcijskih načrtov boja proti revščini in socialni izključenosti ter pri spodbujanju bolj celostnega pristopa, ki bi zajemal vse tri glavne razsežnosti aktivnega vključevanja;

15. **trdi**, da so za izboljšanje dostopa do storitev v večini držav članic lokalne in regionalne oblasti tiste, ki nudijo socialne storitve in so torej tiste, ki bodo določile in uporabljale nova pravila v zvezi z upravljanjem storitev, da bi olajšali dostop do njih;

16. **poudarja**, da se je treba posebej osredotočiti na položaj otrok, saj so otroci, ki odraščajo v revščini in izključenosti, potisnjeni v večgeneracijski „krog“ z resnimi dolgoročnimi posledicami, saj otrokom onemogočajo polni razvoj njihovega potenciala ter ogrožajo njihov osebni razvoj, izobraževanje in blaginjo. Več pozornosti je treba posvetiti družinam z veliko otroki in mladim družinam, ki jim grozi socialna izključenost;

17. **ponavlja**, da polno sodelovanje mladih generacij zagotavlja predvsem dostop do izobraževanja. Zadnje poročilo PISA

Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) je odkrilo tesno povezavo med nivojem znanja in socialno izključenostjo. Zavezanost in sodelovanje državljanov Unije sta temelj za socialno kohezijo in razvoj Evrope;

18. **poziva** evropske institucije k usmerjanju veliko pozornosti v kompleksne in večdimenzionalne oblike revščine in socialne izključenosti ter izvajanju strategij in usklajenih preventivnih ukrepov za prevzemanje posameznikove odgovornosti v družbi (*empowerment*);

19. **poziva** k večjemu upoštevanju težav, s katerimi se srečujejo lokalne in regionalne skupnosti, zlasti tiste na mejnih območjih EU glede vstopa prosilcev azila in nezakonitih priseljencev.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Predlog spremembe 1

Člen 2(b)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
odgovornost – večje sodelovanje javnosti pri politiki in ukrepih socialne vključenosti, ki poudarjajo odgovornost vseh pri odpravljanju revščine in socialne izključenosti. Evropsko leto spodbuja ozaveščanje, sodelovanje in delovanje ter ustvarja nove možnosti za sodelovanje vseh državljanov;	odgovornost – večje sodelovanje javnosti pri politiki in ukrepih socialne vključenosti, ki poudarjajo odgovornost vseh pri odpravljanju revščine in socialne izključenosti. Evropsko leto <u>naj bi</u> spodbujalo ozaveščanje, sodelovanje in delovanje ter <u>ustvarjalo</u> nove možnosti za sodelovanje vseh državljanov <u>Unije</u> ;

Obrazložitev

Treba je jasno povedati, da je Unija zavezana k sprejemanju ukrepov, ki bodo aktivno spremenili odnos evropskih državljanov do revščine in socialne izključenosti.

Predlog spremembe 2

Člen 2(c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
kohezija – spodbujanje bolj povezane družbe z večjo ozaveščenostjo javnosti o koristih za vse v družbi, v kateri ni revščine in ni nihče prisiljen živeti na robu. Evropsko leto spodbuja družbo, ki ohranja in razvija kakovost življenja, socialno blaginjo in enake možnosti za vse, ne glede na njihov izvor, zagotavlja trajnostni razvoj in solidarnost med generacijami in znotraj njih ter skladnost politike z ukrepi EU po svetu;	kohezija – spodbujanje bolj povezane družbe z večjo ozaveščenostjo javnosti vseh državljanov o tem, da lahko obstaja družba, kjer imajo vsi enake pravice in možnosti. koristih za vse v družbi, v kateri kjer ni revščine in ni nihče prisiljen živeti na robu. Evropsko leto spodbuja družbo, ki ohranja in razvija kakovost življenja, socialno blaginjo in enake možnosti za vse, ne glede na njihov izvor, zagotavlja trajnostni razvoj in solidarnost med generacijami in znotraj njih ter skladnost politike z ukrepi EU po svetu;

Obrazložitev

V ukrepe socialne politike Unije morajo biti vključeni vsi državljani. Unija mora priznavati polne in enake državljanske pravice vsem ter državljanom omogočati sodelovanje in enake možnosti v skladu s členom 5(a) Lizbonske pogodbe: „Pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti Unija upošteva zahteve, ki so povezane s spodbujanjem visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti socialni izključenosti in visoko stopnjo izobraževanja in usposabljanja ter varovanjem človekovega zdravja“.

Predlog spremembe 3

Člen 2(d)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
zavezanost – ponovno poudarjanje trdne politične zavezanosti EU za boj proti revščini in socialni izključenosti ter spodbujanje te zavezanosti na vseh ravneh upravljanja. Na podlagi dosežkov in mogočih pomanjkljivosti odprte metode usklajevanja za socialno zaščito in socialno vključenost evropsko leto krepi politično zavezanost za preprečevanje revščine in socialne izključenosti in boj proti njima ter spodbuja nadaljnji razvoj ukrepov Evropske unije na tem področju.	zavezanost – ponovno poudarjanje trdne politične zavezanosti EU <u>in držav članic</u> za boj proti revščini in socialni izključenosti ter spodbujanje <u>odločnih ukrepov oblasti za boj proti revščini te zavezanosti na vseh ravneh upravljanja</u> . Na podlagi dosežkov in mogočih pomanjkljivosti odprte metode usklajevanja za socialno zaščito in socialno vključenost evropsko leto krepi politično zavezanost za preprečevanje revščine in socialne izključenosti in boj proti njima ter spodbuja nadaljnji razvoj ukrepov <u>držav članic in</u> Evropske unije na tem področju.

Obrazložitev

Člen 2(c) se osredotoča na odgovornosti, člen 2(d) pa mora poudarjati vlogo oblasti in dejstvo, da je treba boj proti revščini obravnavati s politično zavezanostjo in ne z ukrepi, usmerjenimi v ravnanje posameznikov.

Predlog spremembe 4

Člen 6(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Vsaka država članica imenuje „nacionalno izvajalsko telo“ za pripravo sodelovanja pri evropskem letu in zagotovi usklajevanje na nacionalni ravni. Nacionalno izvajalsko telo je odgovorno za določanje nacionalnega programa in prednostnih nalog za evropsko leto ter za izbiro posameznih ukrepov, ki naj bi jih financirala Skupnost. Nacionalna strategija in prednostne naloge za evropsko leto se določijo v skladu s cilji iz člena 2.	Vsaka država članica imenuje „nacionalno izvajalsko telo“ za pripravo sodelovanja pri evropskem letu in zagotovi usklajevanje na nacionalni ravni. Nacionalno izvajalsko telo je odgovorno za določanje nacionalnega programa in prednostnih nalog <u>in programa</u> za evropsko leto <u>na nacionalni ravni</u> ter za izbiro posameznih ukrepov, ki naj bi jih financirala Skupnost. <u>Pri tem je treba dokazati natančno usklajevanje z regionalno in lokalno ravjo. Nacionalne strategije in prednostne naloge in strategija</u> za evropsko leto se določijo v skladu s cilji iz člena 2.

Obrazložitev

Nacionalni programi morajo najprej opredeliti nacionalne prednostne naloge na podlagi razširjenosti revščine v tej državi. Strateško načrtovanje mora temeljiti izključno na razumevanju težav, saj je boj proti revščini večsektorski in zahteva pristop na podlagi ciljnih ukrepov.

Predlog spremembe 5

Člen 13

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija lahko v zvezi z evropskim letom sodeluje tudi s pomembnimi mednarodnimi organizacijami, zlasti s Svetom Evrope, Mednarodno organizacijo dela (ILO) in Združenimi narodi.	Komisija lahko v zvezi z evropskim letom sodeluje tudi s pomembnimi mednarodnimi organizacijami, zlasti s Svetom Evrope, Mednarodno organizacijo dela (ILO), in <u>Združenimi narodi, Svetovno zdravstveno organizacijo in Svetovno banko.</u>

Obrazložitev

Revščina ima resne dolgotrajne posledice, saj ljudem onemogoča doseganje njihovega polnega potenciala in ogroža njihovo zdravje, osebnostni razvoj in blaginjo. Izkušnje Svetovne zdravstvene organizacije lahko prispevajo k širjenju znanja in izmenjavi dobrih praks. Tudi izkušnje Svetovne banke so pomembne, saj njen pristop vse bolj temelji na prevzemanju odgovornosti (*empowerment*).

Predlog spremembe 6

Priloga

I. UKREPI NA RAVNI SKUPNOSTI

1. Srečanja in prireditve

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Organizacija srečanj in prireditev na ravni Skupnosti, ki so namenjeni ozaveščanju o vprašanjih v zvezi z evropskim letom ter o revščini in socialni izključenosti ter vzpostavitvi foruma za izmenjavo mnenj. Na njih bi se srečevale ustrezne zainteresirane strani, pri načrtovanju pa bodo pomagali ljudje, ki se srečujejo z revščino, in organizacije civilne družbe, ki jih zastopajo, da bi zagotovili dobro priložnost za obravnavanje političnih vrzeli in vsakodnevnih težav.	Organizacija srečanj in prireditev na ravni Skupnosti, ki so namenjeni ozaveščanju evropskih državljanov o vprašanjih v zvezi z evropskim letom <u>boja proti</u> ter o revščini in socialni izključenosti ter spodbujanju vzpostavitvi foruma za izmenjavo mnenj. Na njih bi se srečevale ustrezne zainteresirane strani, pri načrtovanju pa <u>bodo pomagali ljudje, ki se srečujejo z revščino, in organizacije civilne družbe, ki jih zastopajo, da bi zagotovili dobro priložnost za obravnavanje političnih vrzeli in vsakodnevnih težav. Cilj tega je vzpostaviti aktivno sodelovanje socialnih partnerjev pri oblikovanju ukrepov in praks odgovornosti posameznika v družbi (empowerment).</u>

Obrazložitev

Boj proti revščini mora vključevati državljane Unije, če želimo razviti in povečati njihovo odgovornost. Cilj leta boja proti revščini in socialni izključenosti je ustvariti pogoje za omejitev pojavov družbenih neenakosti. Ukrepi in pravice morajo torej temeljiti na odgovornosti posameznika v družbi.

Predlog spremembe 7

Priloga

2. Področja informacijskih in promocijskih kampanj

3. alineja

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
informacijska kampanja na ravni Skupnosti z lokalizacijo na nacionalni ravni, ki bo temeljila na tradicionalnih in novih komunikacijskih kanalih in novih tehnologijah;	informacijska kampanja na ravni Skupnosti z lokalizacijo na nacionalni, <u>regionalni in lokalni ravni</u> , ki bo temeljila na tradicionalnih in novih komunikacijskih kanalih in novih tehnologijah, <u>da bi zagotovili razširjanje informacij in spodbudili zanimanje javnosti;</u>

Obrazložitev

Lokalna raven je pomembna, saj imajo lokalne in regionalne skupnosti posebno vlogo pri priznavanju in spodbujanju učinkovitega dostopa do socialnih, ekonomskih in kulturnih storitev ljudi, ki živijo v revščini ali so izključeni iz družbenega življenja. Lokalne, regionalne in nacionalne oblasti so najbolj odgovorne za pripravo, financiranje in vodenje politik za zagotavljanje integracije izključenih oseb.

Informacijske kampanje lahko dosežejo največje število ljudi, če pri tem sodelujejo javni organi na vseh ravneh in se uporabi jezik ciljnih skupin.

Predlog spremembe 8

Priloga

2. Področja informacijskih in promocijskih kampanj

4. alinea

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
priprava komunikacijskih in medijskih orodij za povečanje zanimanja javnosti, ki bodo na voljo po vsej Skupnosti;	priprava komunikacijskih in medijskih orodij za povečanje zanimanja javnosti, ki bodo na voljo po vsej Skupnosti;

Obrazložitev

Ponavljja se 3. alinea.

Predlog spremembe 9

Priloga

2. Področja informacijskih in promocijskih kampanj

5. alinea

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
ustrezni ukrepi in pobude za objavo rezultatov in okrepljeno vidnost programov, ukrepov in pobud Skupnosti, ki prispevajo k ciljem evropskega leta;	ustrezni ukrepi in pobude za <u>večjo vidnost programov ter informiranje o ukrepih, pobudah Skupnosti in rezultatih</u> objavo rezultatov in okrepljeno vidnost programov, ukrepov in pobud Skupnosti, ki prispevajo k ciljem evropskega leta;

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 10

Priloga

2. Področja informacijskih in promocijskih kampanj

6. alinea

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
uvredba informacijske spletne strani o Evropi.	uvredba informacijske spletne strani o Evropi, <u>da bi povečali ozaveščenost mladih generacij in širili načela boja proti revščini;</u>

Obrazložitev

Delitev odgovornosti se krepi z ukrepi za večjo udeležbo v vseh sektorjih družbe, zlasti med mladimi, da bi podprli uporabo Lizbonske pogodbe, katere člen 149 določa za cilj „spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnem življenju v Evropi“.

Predlog spremembe 11

Priloga

3. Drugi ukrepi

1. alineja

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Raziskave in študije po vsej Skupnosti z namenom ocene in poročila o pripravi, učinkovitosti, vplivu in dolgoročnem spremljanju evropskega leta; spodbujanje novega soglasja o političnih rešitvah, pri čemer bi ena od teh raziskav vključevala tudi več vprašanj za oceno javnega mnenja o politiki za preprečevanje in odpravljanje revščine in socialne izključenosti, vključno s sistemi socialne zaščite, in o potencialni vlogi Unije v boju proti revščini in izključenosti; to se bo izvajalo leta 2009, da bodo rezultati lahko predstavljeni na konferenci ob začetku evropskega leta;	Raziskave in študije po vsej Skupnosti z namenom ocene in poročila o pripravi, učinkovitosti, vplivu in dolgoročnem spremljanju evropskega leta; spodbujanje novega <u>utrjevanje</u> <u>podlage za soglasje</u> o političnih rešitvah, pri čemer bi ena od teh raziskav vključevala tudi več vprašanj za oceno javnega mnenja o politiki za preprečevanje in odpravljanje revščine in socialne izključenosti, vključno s sistemi socialne zaščite, in o potencialni vlogi, <u>ki jo Unijea želi imeti</u> v boju proti revščini in izključenosti; to se bo izvajalo leta 2009, da bodo rezultati lahko predstavljeni na konferenci ob začetku evropskega leta;

Obrazložitev

Treba je jasno in glasno povedati, da se je Unija zavezala k ukrepom, ki bodo aktivno spremenili stališča evropskih državljanov v zvezi z revščino in socialno izključenostjo.

Predlog spremembe 12

Priloga

3. Drugi ukrepi

2. alineja

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
sodelovanje z zasebnim sektorjem, izdajatelji televizijskih programov in drugimi mediji kot partnerji za širjenje informacij o evropskem letu ter za ukrepe, katerih cilj je dolgoročni dialog o socialnih vprašanjih;	sodelovanje z zasebnim sektorjem, izdajatelji televizijskih programov in drugimi mediji kot partnerji za širjenje informacij o evropskem letu ter za ukrepe, katerih cilj je <u>razviti</u> dolgoročni dialog o socialnih vprašanjih;

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 13

Priloga

II. UKREPI, SOFINANCIRANI NA NACIONALNI RAVNI

Točka 7 f)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
možnosti usposabljanja za javne uslužbenke, socialne partnerje, medije, predstavnike nevladnih organizacij in druge akterje, da se izboljša njihovo poznavanje pojava revščine in socialne izključenosti, evropskih in nacionalnih politik na področju socialne vključenosti ter različnih političnih orodij, ki so na voljo, da se tako poveča njihova sposobnost obravnavanja vprašanj, povezanih z revščino, ter da se jih spodbuja k dejavni vlogi v boju proti revščini in socialni izključenosti;	možnosti usposabljanja za javne uslužbenke na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, socialne partnerje, medije, predstavnike nevladnih organizacij in druge akterje, da se izboljša njihovo poznavanje pojava revščine in socialne izključenosti, evropskih in nacionalnih politik na področju socialne vključenosti ter različnih političnih orodij, ki so na voljo, da se tako poveča njihova sposobnost obravnavanja vprašanj, povezanih z revščino, ter da se jih spodbuja k dejavni vlogi v boju proti revščini in socialni izključenosti;

Obrazložitev

Lokalne, regionalne in nacionalne oblasti so najbolj odgovorne za pripravo, financiranje in vodenje politik za zagotavljanje integracije izključenih oseb, zato morajo biti javni uslužbenci pripravljeni na te naloge.

Predlog spremembe 14

Priloga

IV. PREDNOSTNE NALOGE ZA UKREPE EVROPSKEGA LETA

Točka 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V skladu z opravljenimi analizami in prednostnimi nalogami, opredeljenimi v skupnem poročilu o socialni zaščiti in socialni vključenosti, se mora evropsko leto osredotočiti na naslednje teme:	V skladu z opravljenimi analizami in prednostnimi nalogami, opredeljenimi v skupnem poročilu o socialni zaščiti in socialni vključenosti, se mora evropsko leto osredotočiti na naslednje teme:
— revščino otrok in medgeneracijski prenos revščine;	— revščino otrok in medgeneracijski prenos revščine;
— vključujoč trg dela;	— <u>starejše osebe</u> ;
— prikrajšanost pri izobraževanju in usposabljanju, vključno s širjenjem digitalne pismenosti;	— <u>celostne aktivne pristope vključevanja</u> ;
— revščino in načelo enakosti spolov;	— vključujoč trg dela;
— dostop do osnovnih storitev, vključno s primernim bivališčem;	— prikrajšanost pri izobraževanju in usposabljanju, vključno s širjenjem digitalne pismenosti;
— odpravljanje diskriminacije in spodbujanje vključevanja priseljencev ter vključevanje etničnih manjšin v družbo in na trg dela;	— revščino in načelo enakosti spolov;
— obravnavanje potreb invalidov in drugih ranljivih skupin.	— dostop do osnovnih storitev, vključno s primernim bivališčem;
	— odpravljanje diskriminacije in spodbujanje vključevanja priseljencev ter vključevanje etničnih <u>in verskih</u> manjšin <u>ter beguncev</u> v družbo in na trg dela;
	— obravnavanje potreb invalidov in drugih ranljivih skupin.

Obrazložitev

Revščina posebej prizadene predvsem starejše, begunce in verske manjšine. Da bi zagotovili enakopravno sodelovanje v političnem in družbenem življenju, je treba spodbujati dejavnosti za vključevanje teh skupin.

Predlog spremembe 15

Priloga

5. ZNAČILNOSTI IN CILJI

5.3. Cilji in pričakovani rezultati predloga ter z njimi povezani kazalniki v okviru ABM

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Evropsko leto mora spodbujati razpravo in oblikovati rešitve za zagotovitev pomembnega družbenega sodelovanja ljudi, ki se srečujejo z revščino in socialno izključenostjo, krepitev organizacij, v katerih sodelujejo, in razvoj trdnjših okvirov za zagotovitev njihovega vključevanja v ukrepe, ki lahko odločilno vplivajo na izkoreninjenje revščine. Tako bo lahko imela odprta metoda usklajevanja večji dejanski učinek.	Evropsko leto mora spodbujati razpravo in oblikovati rešitve za zagotovitev <u>vključenosti in</u> pomembnega družbenega sodelovanja ljudi, ki se srečujejo z revščino in socialno izključenostjo, krepitev organizacij, v katerih sodelujejo, <u>ustvarjati mora pogoje, ki spodbujajo učinkovitost ukrepov za prevzem večje odgovornosti (empowerment),</u> in razvoj trdnjših okvirov za zagotovitev njihovega vključevanja v ukrepe, ki lahko odločilno vplivajo na izkoreninjenje revščine. Tako bo lahko imela odprta metoda usklajevanja večji dejanski učinek.

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

V Bruslju, 18. junija 2008

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij – Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje: Nov zagon teritorialnemu sodelovanju v Evropi

(2008/C 257/03)

ODBOR REGIJ

- **poudarja**, da je uredbo treba začeti izvajati čimprej in usklajeno po vsem ozemlju Unije, v skladu z evropskim duhom novega instrumenta;
- **poudarja**, da EZTS s tem, ko postavlja pod pravno okrilje strukture Skupnosti razne oblike teritorialnega sodelovanja med institucionalnimi akterji različnih ravni, ki pripadajo dvema ali več državam članicam, lahko sproži proces horizontalne evropske integracije, ob uporabi načel subsidiarnosti in bližine;
- **poudarja**, da možnost vključevanja različnih institucionalnih ravni v eno samo strukturo za sodelovanje odpira pot novim oblikam upravljanja na več ravneh, kjer lahko evropske regionalne in lokalne oblasti postanejo gonilne sile pri pripravi in izvajanju politik EU in prispevajo k bolj odprtemu, participativnemu, demokratičnemu, odgovornemu in preglednemu upravljanju v Evropi;
- **potrjuje** svoj namen, da igra bistveno vlogo pri obveščanju o EZTS in pri njegovi promociji, s pomočjo političnega angažiranja, komunikacijskih pobud, ustanovitve mrež za izmenjavo izkušenj in dobrih praks ter z izvedbo študij;
- **poziva** Evropsko komisijo, naj v prihodnji zeleni knjigi o evropski kohezijski politiki sproži strateški premislek o EZTS.

Poročevalka: Mercedes BRESSO (IT/PES), predsednica dežele Piemont

Izzivi celine in potreba po evropski integraciji

ODBOR REGIJ

1. je zelo zadovoljen s sprejetjem *uredbe o evropskem združenju za teritorialno sodelovanje* (EZTS), ki je učinkovit odgovor na temeljno zahtevo po poglobitvi procesa evropskega združevanja ob upoštevanju regionalne različnosti, ker obstoječe modele upravljanja prilagaja izzivom, s katerimi se mora soočiti Evropska unija;

2. je seznanjen z dejstvom, da se Evropska unija sooča s spremembami, ki so bistvene za njeno prihodnost, med katere sodijo nova Lizbonska pogodba, podpisana 13. decembra 2007, širitev schengenskega območja na devet novih držav, uvedba eura na Cipru in Malti v začetku leta 2008 ter revizija proračuna, ki je v teku, če navedemo le nekaj primerov;

3. načeloma pozdravlja dejstvo, da nova Lizbonska pogodba v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji med cilji Unije navaja teritorialno kohezijo in priznava, da je treba nameniti posebno pozornost potrebam čezmejnih regij; gre za izrecno priznanje potrebe po spodbujanju skladnega in uravnoveženega razvoja policentričnega evropskega ozemlja v okviru priprave politik Skupnosti; OR poziva Komisijo, da pripravi predloge ukrepov in dejavnosti na evropski ravni, ki bi lahko bili v prihodnosti vključeni v ta cilj;

4. priznava, da je prihodnost Evropske unije in njenih ozemelj odvisna od močnejše sinergije med kohezijskimi politikami in strategijami spodbujanja konkurenčnosti ter oblikovanja politik po posameznih sektorjih, ki omogočajo zlasti ogroženim območjem soočanje z izzivi globalizacije, ob uporabi čezmejnega, transnacionalnega in medregionalnega pristopa; poudarja, da je čezmejno, transnacionalno in medregionalno sodelovanje že ustvarilo in še naprej ustvarja dodano vrednost, in sicer evropsko, politično, institucionalno, gospodarsko in socio-kulturno;

5. poudarja, da je ozemeljska kohezija v središču Teritorialne agende Evropske unije, kar kaže na potrebo po odločilnejši vlogi teritorialne razsežnosti v prihodnosti evropske kohezijske politike in drugih politik Skupnosti;

6. meni, da je ozemeljska kohezija ključni element za doseganje ciljev gospodarske rasti in solidarnosti ter za vzpostavljane visoko konkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva, katerega

cilji so polna zaposlenost, družbeni napredek in trajnostni razvoj;

7. trdi, da lahko ozemeljska kohezija sočasno krepi konkurenčnost in trajnost evropskih regij, v skladu s cilji prenovljene lizbonske strategije, ki so jo države članice posodobile leta 2008;

8. meni, da je teritorialno sodelovanje, predvsem čezmejno, ključna sestavina evropskega povezovanja in prednostna politična naloga EU in opozarja na poseben pomen teritorialnega sodelovanja za najbolj oddaljene regije, otoke in gorska območja;

9. poziva Evropsko komisijo, naj v prihodnji zeleni knjigi o evropski kohezijski politiki sproži strateški premislek o EZTS.

Politični in strateški pomen EZTS

ODBOR REGIJ

10. podpira teritorialno sodelovanje kot bistven instrument kohezijske politike, namenjen reševanju vprašanj, ki imajo močno teritorialno razsežnost v sektorjih, ki so temeljnega gospodarskega, družbenega, kulturnega in okoljskega pomena;

11. poudarja, da je teritorialno sodelovanje ustrezen odziv na potrebo po enakomernejši geografski porazdelitvi sredstev v programskem obdobju 2007–2013;

12. izraža zadovoljstvo nad dejstvom, da programsko obdobje 2007–2013 predvideva znaten razvoj teritorialnega sodelovanja v okviru kohezijske politike, in sicer s pomočjo:

- vključitve pobude Skupnosti INTERREG, ki je postala samostojen politični cilj (cilj 3) evropske kohezijske politike;
- odločnejšega usmerjanja pobud za teritorialno sodelovanje v izvajanje lizbonskih in göteborgskih ciljev;
- utrjevanja teritorialnega sodelovanja in njegovo povezovanje z drugimi tematskimi politikami EU v okviru pobude Regije za gospodarske spremembe;
- razvijanja struktur za sodelovanje, operativnih mehanizmov in postopkov kapitalizacije, vključno s pomočjo programov povezovanja 27 držav članic v mreže (programi URBACT, INTERACT, ESPON);

13. meni, da je Uredba (ES) št. 1082/2006 o evropskem združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS) pomemben pravni instrument, saj kot enoten evropski predpis, ki se neposredno uporablja v vseh državah članicah, krepi sodelovanje med lokalnimi in regionalnimi oblastmi v Evropi;

14. meni, da se bo predvidljivi potencial tega instrumenta še povečal, glede na to, da je neposredno povezan s pravnim redom EU, kar mu daje večjo moč in več možnosti, da postane del zakonodaje, pa tudi več globine in dinamike v primerjavi s tradicionalnimi instrumenti;

15. ugotavlja, da je prejšnji pravni okvir, ki ga uredba sicer ne odpravlja, večkrat ustvarjal negotovost;

16. izraža zadovoljstvo, da je v uredbi o EZTS zajet velik del dosežkov, ki jih je pravni red Sveta Evrope uvedel v teritorialno sodelovanje. Prav v okviru Sveta Evrope je bila namreč – z evropsko okvirno konvencijo o čezmejnem sodelovanju ozemelskih skupnosti iz leta 1980 in z njenima dodatnima protokoloma iz let 1995 in 1998 – prvič priznana pravica ozemelskih skupnosti do čezmejnega sodelovanja;

17. poudarja, da je EZTS instrument, ki vzpostavlja evropsko strukturo za sodelovanje s ciljem, da bi se lahko soočili s tradicionalnimi pravnimi in upravnimi težavami pri izvajanju in vodenju čezmejnih, transnacionalnih in medregionalnih programov in projektov ter pri teritorialnem sodelovanju nasploh, in jih odpravili;

18. izpostavlja dejstvo, da EZTS prispeva k stabilnosti in gotovosti pobud za teritorialno sodelovanje, s pomočjo ustanavljanja skupin za sodelovanje, ki so pravne osebe, ter potrebnih sredstev za izvedbo projektov in ukrepov, s finančnim prispevkom Skupnosti ali brez njega;

19. ponavlja, da je EZTS lahko učinkovita platforma za usklajevanje in izvajanje evropskih, nacionalnih in regionalnih politik na številnih ključnih področjih, kot so infrastruktura, konkurenčnost podjetij, raziskave in inovacije, izobraževanje, zaščita okolja, preprečevanje tveganj, energetska in prometna omrežja, zdravstvena in socialna vprašanja ter trajnostni in policentrični razvoj mest;

20. poudarja, da so evropski programi, kot je INTERREG, omogočili nastanek številnih struktur, dogovorov in sporazumov o konkretnih oblikah čezmejnega in medregionalnega sodelovanja med lokalnimi in regionalnimi oblastmi na področjih skupnega pomena;

21. meni, da je EZTS lahko nova priložnost za zagotovitev pravne strukture in usklajenega razvoja evroregij, ki so v minulih letih prek pobud za sodelovanje odločilno prispevale h krepitvi resničnega sodelovanja pri izvajanju vrste različnih dejavnosti, odnosov med sosednjimi državami, zblževanju narodov, prenosu znanj in izmenjavi dobrih praks;

22. poudarja, da uredba o EZTS nima namena odpraviti obstoječih delujočih evroregij ali vzpostaviti dodatno upravno strukturo, temveč da je njen namen zagotoviti resnične možnosti za vseevropsko teritorialno sodelovanje;

23. poudarja, da je EZTS učinkovito orodje za izvajanje decentraliziranega sodelovanja v celotni Evropski uniji na več političnih področjih na podlagi stabilnih struktur, ki omogočajo vključevanje državljanov in sprejemanje skupnih odločitev, ki bodo v celoti uresničene in ki bodo celo privedle do dolgoročnega strateškega sodelovanja;

24. meni, da bi EZTS lahko oz. moral biti prednostni delovni instrument, saj izboljšuje dostop do kreditnega trga za financiranje infrastrukture in storitev v splošnem interesu na več območjih EU, kar bo ustvarilo potrebna sredstva za podporo finančnemu zdravju teh ukrepov;

25. poudarja, da bi bil možni ukrep na ravni Skupnosti spodbujanje uporabe EZTS kot prednostnega instrumenta pri sodelovanju, tako zaradi precejšnjih koristi, ki izvirajo iz poenostavitve vodenja politik, načrtov in projektov sodelovanja, kot tudi zaradi vseobsežne uporabe boljših upravnih postopkov po vsej EU;

26. meni, da sprejetje uredbe o EZTS lahko že obstoječim strukturam za sodelovanje s ciljem racionalizacije in združevanja sredstev omogoči ne samo skladnejše in učinkovitejše delovanje, temveč tudi izboljšanje kakovosti doseženih rezultatov;

27. poudarja, da bo EZTS z odločnejšim vključevanjem regionalnih in lokalnih oblasti ter akterjev družbenega in gospodarskega življenja na teritorialni ravni pomembno prispevalo k učinkovitejšemu dodeljevanju in upravljanju sredstev;

28. poudarja, da EZTS s tem, ko postavlja pod pravno okrilje strukture Skupnosti razne oblike teritorialnega sodelovanja med institucionalnimi akterji različnih ravni, ki pripadajo dvema ali več državam članicam, lahko sproži proces horizontalne evropske integracije, ob uporabi načel subsidiarnosti in bližine;

29. ugotavlja, da lahko evropske regionalne in lokalne oblasti prek EZTS prevzamejo pomembno spodbujevalno vlogo pri pripravi in izvajanju politik Skupnosti in prispevajo k bolj odprtemu, participativnemu, demokratičnemu, odgovornemu in preglednemu upravljanju (*governance*) v Evropi;

30. poudarja, da možnost vključevanja različnih institucionalnih ravni v eno samo strukturo za sodelovanje odpira pot novim oblikam upravljanja na več ravneh, kjer lahko zainteresirani akterji v skladu s svojimi pristojnostmi prispevajo k uspehu celotnega projekta.

Zavezanost k izvajanju uredbe v evropskem duhu

ODBOR REGIJ

31. poudarja, da oblika uredbe zagotavlja enotna pravila teritorialnega sodelovanja v vseh državah članicah in da zmanjšuje neenakosti zaradi številnih različnih zakonodaj; to bo prvi primer uvedbe skupnega instrumenta s tako velikim geografskim obsegom;

32. meni, da je za izvajanje Uredbe potrebno ustrezno usklajevanje, da bi različne pravne akte, ki jih države članice sprejmejo na podlagi Uredbe (ES) 1082/2006 uskladili brez ustvarjanja neskladij in ovir;

33. vztraja, da je uredbo treba začeti izvajati čimprej in usklajeno po vsem ozemlju Unije, v skladu z evropskim duhom tega novega instrumenta;

34. poudarja, da bi bilo treba v skladu s postopki, določenimi v preambuli k Uredbi o EZTS, tudi tretje države takoj na najustreznejši način vključiti v izvajanje novega instrumenta Skupnosti;

35. se seznaja z dejstvom, da so nekatere države članice že sprejele ukrepe za izvajanje uredbe, vendar si pridržuje pravico, da jih skrbno analizira, da bi ugotovil, ali so skladni s cilji skupnih predpisov in s cilji normativnega poenotenja teritorialnega sodelovanja;

36. obžaluje, da večina držav članic še ni sprejela ukrepov za izvajanje uredbe, in spodbuja pristojne organe, da nemudoma ter brez ustvarjanja ovir in birokratskih bremen zagotovijo vzpostavitev in popolno operativnost EZTS;

37. poudarja, da je namen EZTS tudi poenostaviti postopke za vodenje in izvajanje pobud za teritorialno sodelovanje, in

zato zahteva obsežno sodelovanje znotraj držav članic med pristojnimi državnimi, regionalnimi in lokalnimi organi;

38. zato meni, da so sodelovanje in izmenjava informacij med državami članicami ter neposredna vključenost lokalnih in regionalnih oblasti bistvenega pomena;

39. poudarja, da je pravo Skupnosti z uredbo o EZTS ustvarilo novo kategorijo pravnih oseb, ki jo je, kljub številnim sklicevanjem na nacionalne zakonodaje, treba večinoma enotno obravnavati v različnih državah članicah, v skladu z načeli neposredne uporabnosti in neposredne učinkovitosti;

40. opozarja, da je v členu 2 uredbe določena natančna hierarhija, po kateri imajo ne samo predpisi Skupnosti, temveč tudi določbe iz konvencij in statutov nastajajočih EZTS prednost pred pravom države članice, v kateri je sedež EZTS in ki se uporablja samo na področjih, ki jih uredba ne zajema ali pa jih zajema le delno;

41. poudarja, da se določbe uredbe, ki se ne sklicujejo na nacionalno pravo, neposredno uporabljajo za vsako ustanovljeno EZTS;

42. meni, da uredba potencialnim članom EZTS, ki se nahaja na ozemlju vsaj dveh držav, dejansko daje neposredno uporabno pravico, da v skladu z določbami uredbe ustanovijo EZTS;

43. opozarja, da to, da države članice ne izpolnijo svojih obveznosti s sprejetjem potrebnih ukrepov za izvajanje, ogroža potencial koncepta EZTS, zato poziva Evropsko komisijo, da države članice pozove, naj izpolnijo obveznosti, ki so jih sprejele na tem področju;

44. meni, da Evropska komisija lahko igra ključno vlogo pri tem, da EZTS v duhu uredbe postane popolnoma operativen;

45. poziva Evropsko komisijo, naj spodbuja države članice k sprejetju potrebnih ukrepov za izvajanje, ob tem pa ustrezno podpira pristojne nacionalne organe, tako da sočasno sprejme smernice, merila za razlago in tehnična navodila; za to bi Komisija lahko uporabila rezultate dela ekspertne skupine za EZTS, ki jo je ustanovil Odbor regij;

46. želi, da bi v primeru dolgotrajnega neizpolnjevanja obveznosti Evropska komisija razmislila o možnosti uvedbe postopka za ugotavljanje kršitev proti državam članicam, ki neupravičeno niso izpolnile obveznosti glede sprejetja ukrepov za izvajanje konvencije.

Spodbujanje uporabe EZTS

ODBOR REGIJ

47. meni, da je uporabo evropskega združenja za teritorialno sodelovanje mogoče spodbujati s posebnimi ukrepi Skupnosti, namenjenimi komuniciranju in izobraževanju, ter z vsakršnimi drugimi primernimi ukrepi, vključno s pravnimi, gospodarskimi in finančnimi spodbudami;

48. meni, da bi lahko najpomembnejše gospodarske in finančne spodbude razdelili v dve veliki skupini. V prvi bi bile tiste, za katere bi predvideli poseben program Skupnosti, ki bi ga lahko financirali s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj in ki bi spodbujal ustanavljanje novih EZTS ali preobrazbo že obstoječih projektov sodelovanja, ki se upravljajo po konvencionalnih metodah;

49. meni, da bi morala Komisija za drugo skupino ekonomsko-finančnih pobud objaviti razpis, ki bi vključeval merilo večje učinkovitosti pri ocenjevanju projektov, predstavljenih pri ustanavljanju EZTS, in oceno trajnosti po zaključku projekta. S tem bi krepili kulturo kratko- in srednjeročnega sodelovanja, ki bi si prizadevalo najti nove oblike financiranja poleg proračunskih sredstev EU;

50. za pravne ukrepe, ki naj bi bili sprejeti, da bi bila ta institucija uspešna v celotni Uniji, bi morala biti v največji meri odgovorna Komisija, Odbor regij pa lahko ponudi tehnično podporo;

51. predlaga Evropski komisiji, naj okrepi notranje obveščanje generalnih direktorats, da bi pri izvajanju sektorskih

politik Evropske unije krepila ozaveščenost glede instrumenta EZTS;

52. izjavlja, da je pripravljen sodelovati z institucionalnimi akterji pri omenjenih spodbujevalnih ukrepih;

Vloga Odbora regij

ODBOR REGIJ

53. opozarja, da ima v skladu s členom 265 PES posebne posvetovalne pristojnosti na področju čezmejnega sodelovanja:

— teritorialno sodelovanje, zlasti v okviru EZTS, je med glavnimi prednostnimi nalogami političnega mandata Odbora regij in novega protokola o sodelovanju s Komisijo;

— člen 5 uredbe določa, da morajo člani EZTS Odbor regij obveščati o prihodnjih konvencijah ter registraciji in/ali objavi statuta; ta obveznost odpira možnost za uvedbo „evropskega registra“ EZTS pri Odboru regij, za kar je Odbor regij zaprosil v mnenju o predlogu uredbe leta 2004 (CdR 62/2004);

54. potrjuje svoj namen, da igra bistveno vlogo pri obveščanju o EZTS in pri njegovi promociji, s pomočjo političnega angažiranja, komunikacijskih pobud, ustanovitve mrež za izmenjavo izkušenj in dobrih praks ter izvedbo študij;

55. poudarja, da je bila ustanovljena ekspertna skupina za EZTS, ki je zadolžena za spremljanje sprejemanja nacionalnih ukrepov za izvajanje in spodbujanje izmenjave izkušenj z ustanavljanjem in vodenjem EZTS na lokalni ravni;

56. se obvezuje, da bo opozarjal na možnosti, ki jih ponujajo tako zakonodaje držav članic kot zakonodaje tretjih, sosednjih držav, da bi kar najbolj izkoristili možnosti sodelovanja med lokalnimi in regionalnimi oblastmi Evropske unije in tretjih držav;

57. bo okrepil sodelovanje z vseevropsko regionalno organizacijo s konkretnimi in dolgoletnimi izkušnjami na področju vseevropskega teritorialnega sodelovanja;

58. poudarja, da je tesno medinstitucionalno sodelovanje, ki je sposobno povezati evropske institucije, nacionalne vlade ter regionalne in lokalne oblasti, bistven pogoj za uspešnost EZTS in teritorialnega sodelovanja.

V Bruslju, 18. junija 2008

Predsednik

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij – Globalni pristop k vprašanju migracij: Razvoj evropske politike na področju priseljevanja delavcev in odnosi s tretjimi državami

(2008/C 257/04)

ODBOR REGIJ

- meni, da bi morala Evropska unija čim prej razviti pravo evropsko politiko priseljevanja, ki bi upoštevala pristojnosti različnih ravni uprave, hkrati pa izvajala tudi svoje lastne;
- pozdravlja pobude Komisije za vzpostavitev mehanizmov, ki bi olajšali dovoljeno migracijo delavcev, saj obstaja neravnovesje med omejevalnimi ukrepi za boj proti nedovoljeni migraciji in ukrepi za spodbujanje dovoljene migracije; poziva Evropsko komisijo, naj razvije obsežno evropsko migracijsko politiko, ki bo zagotovila dodano vrednost ukrepov na evropski ravni, kot je to pri visokousposobljenih delavcih;
- se strinja, da je nezakonito zaposlovanje eden glavnih dejavnikov spodbujanja nedovoljenega priseljevanja in da morajo zato države članice poglobiti in izboljšati prizadevanja za sprejetje vseh potrebnih ukrepov za boj proti neprijavljenemu delu;
- obžaluje, da vloga Odbora regij ni navedena v nobenem od referenčnih dokumentov, in izraža zaskrbljenost, ker se teritorialni razsežnosti ne namenja dovolj pozornosti, čeprav je bila doslej priznana tako vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri upravljanju migracij kot tudi posvetovalna vloga Odbora regij na tem področju;
- trdi, da bi bilo treba hkrati z razvojem zunanje razsežnosti politike in evropskih instrumentov za upravljanje priseljevanja krepiti tudi regionalno razsežnost ter lokalne in regionalne oblasti vključiti v pripravo celostnega pristopa do migracij. Zato je treba zagotoviti, da bo Evropska komisija spodbujala bolj proaktivno vlogo Odbora regij v začetnem obdobju ukrepanja Skupnosti;
- pozdravlja pobudo za spodbujanje krožne migracije, saj meni, da bi lahko pozitivno vplivala na trge dela v državah članicah in prispevala k razvoju držav izvora.

Poročevalka: Anna TERRÓN I CUSÍ (ES/PES), sekretarka katalonske vlade za Evropsko unijo

Referenčni dokumenti

Sporočilo Evropske komisije o krožni migraciji in partnerstvih za mobilnost med Evropsko unijo in tretjimi državami

COM(2007) 248 konč.

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o sankcijah zoper delodajalce državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU

COM(2007) 249 konč.

Predlog direktive Sveta o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve za visokokvalificirane delavce

COM(2007) 637 konč.

Predlog direktive Sveta o enotnem postopku obravnavanja vlog za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav, da lahko prebivajo in delajo na ozemlju države članice, ter o skupnih pravicah za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici

COM(2007) 638 konč.

POLITIČNA PRIPOROČILA

Listine o temeljnih pravicah Evropske unije določa pravico do dobrega upravljanja;

Splošna priporočila

ODBOR REGIJ

1. meni, da bi morala Evropska unija čim prej razviti pravo evropsko politiko priseljevanja, ki bi upoštevala pristožnosti različnih ravni uprave, hkrati pa izvajala tudi svoje lastne;

2. pozdravlja pobude Komisije za vzpostavitev mehanizmov, ki bi olajšali dovoljeno migracijo delavcev, saj obstaja neravnovesje med omejevalnimi ukrepi za boj proti nedovoljeni migraciji in ukrepi za spodbujanje dovoljene migracije; poziva Evropsko komisijo, naj razvije obsežno evropsko migracijsko politiko, ki bo zagotovila dodano vrednost ukrepov na evropski ravni, kot je to pri visokousposobljenih delavcih;

3. se strinja, da je nezakonito zaposlovanje eden glavnih dejavnikov spodbujanja nedovoljenega priseljevanja in da morajo zato države članice poglobiti in izboljšati prizadevanja za sprejetje vseh potrebnih ukrepov za boj proti neprijavljenemu delu;

4. meni, da je treba ukrepe za zajezitev neprijavljenega dela usmeriti predvsem v tiste delodajalce ali posameznike, ki zaposlujejo državljane tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na ozemlju EU. Priseljenci so pogosto v zelo težkem položaju, zato jih je mogoče izkoriščati na nemoralen ali nezakonit način;

5. meni, da je enotno dovoljenje dober instrument za izogibanje nedovoljenemu priseljevanju, in opozarja, da člen 41

6. meni, da je sodelovanje s tretjimi državami odločilnega pomena za celovit in skladen pogled na priseljevanje, kot je ugotovil Evropski svet v sklepih leta 2005 ⁽¹⁾ z izjavo, „da so vprašanja migracij osrednji element odnosov EU s številnimi tretjimi državami, vključno s sosednjimi regijami Unije“;

7. se zavzema za to, da se pri t. i. partnerstvih za mobilnost daje prednost tistim tretjim državam, ki so pripravljene ukrepati za boj proti nezakonitemu priseljevanju in trgovanju z ljudmi;

8. pozdravlja predloge za razvijanje tesnejšega sodelovanja s tretjimi državami prek „partnerstev mobilnosti“ ali tehnične in/ali finančne pomoči ter poziva Komisijo, naj išče nove na enakopravnosti zasnovane oblike sodelovanja z državami izvora in tranzita, da bi ustvarila ozračje medsebojnega zaupanja, ki bi tem državam omogočilo sodelovanje v boju proti nedovoljenemu priseljevanju in vzpostavitev mehanizmov za urejanje dovoljenega priseljevanja;

9. poudarja odločilno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti v pogajanjih in odnosih z državami izvora in tranzita, zlasti na področju razvoja in sodelovanja. Opozarja na pomemben prispevek lokalnih in regionalnih oblasti k zagotavljanju pravnega izvajanja programov AENEAS, MEDA, TACIS in drugih, ter poudarja, da so te oblasti po zaslugi priseljenjskih skupnosti razvile stike z državami izvora in tranzita ter pridobile znanje o njih;

⁽¹⁾ Sklepi predsedstva. Evropski svet v Bruslju, 15. in 16. december 2005, odstavek IV, točka 8.

10. obžaluje, da vloga Odbora regij ni navedena v nobenem od referenčnih dokumentov, in izraža zaskrbljenost, ker se teritorialni razsežnosti ne namenja dovolj pozornosti, čeprav je bila doslej priznana tako vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri upravljanju migracij kot tudi posvetovalna vloga Odbora regij na tem področju;

11. trdi, da bi bilo treba hkrati z razvojem zunanje razsežnosti politike in evropskih instrumentov za upravljanje priseljevanja krepiti tudi regionalno razsežnost ter lokalne in regionalne oblasti vključiti v pripravo celostnega pristopa do migracij. Zato je treba zagotoviti, da bo Evropska komisija spodbujala bolj proaktivno vlogo Odbora regij v začetnem obdobju ukrepanja Skupnosti ⁽²⁾;

12. poudarja dosežke lokalnih in regionalnih oblasti na področju politik vključevanja priseljencev ter pri zagotavljanju pravilnega delovanja mehanizmov dostopanja na trg dela; poleg tega opozarja na vlogo, ki jo lahko imajo lokalne in regionalne oblasti pri izobraževanju priseljenih delavcev, ki naj bi jim omogočilo vključitev na evropski trg dela, pa tudi na trg dela v državi izvora, če se odločijo vrniti;

13. opozarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti osrednjo vlogo pri zagotavljanju javnih storitev za (dovoljene in nedovoljene) priseljence, zlasti na področju sprejema priseljencev, zdravstvenih storitev, izobraževanja in nastanitve. Kot opozarja deklaracija pete konference parlamentov regij glavnih mest EU (april 2006), je pojav priseljevanja za nekatere regije in lokalne oblasti pomenil in še pomeni velik strošek na področju javnih storitev, zato bi bilo dobro proučiti nove načine, ki bi lokalnim in regionalnim oblastem omogočili aktivnejšo vlogo pri pripravi nacionalnih pobud in strategij za dostopanje in vključevanje na trg dela;

14. opozarja, da mu je ljubši izraz *nedovoljeno priseljevanje* („irregular immigration“), ker se v mnogih uradnih jezikih izraz *nezakonito* očitno povezuje s prestopništvom, in v vsakem primeru poziva, da se opusti uporaba izraza „nezakoniti priseljenec“;

15. ugotavlja, da so omenjene tudi druge politike EU, ki lahko vplivajo na priseljence, kot so razvojna politika, evropska strategija za zaposlovanje in druge politike z družbenega in gospodarskega področja, zato prosi za boljše usklajevanje z vsemi politikami, ki vplivajo na priseljence;

16. poziva Komisijo, naj upošteva ocene potreb po delovni sili v državah članicah na podlagi podatkov, ki jih služba Eurostat dobi od držav članic, in seznime poklicev, za katere je težko najti delovno silo, da bi tako dobili natančnejšo sliko ukrepov in

ocen posameznih držav članic. Pri tem pa je treba spoštovati nacionalne pristojnosti glede dostopa državljanov tretjih držav na trge dela;

17. poudarja pomen zanesljivega in posodobljenega sistema statističnih podatkov, ki državam omogočajo prostovoljno izmenjavo informacij in izkušenj s področja politik zaposlovanja in trga dela, kot predvideva Uredba (ES) št. 862/2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ⁽³⁾;

18. poudarja pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri pridobivanju statističnih informacij in podatkov ter vztraja pri tem, da lahko lokalne in regionalne skupnosti dajo svoj prispevek med drugim tudi k evropskemu portalu o priseljevanju ter k širjenju storitev mreže EURES. Lokalne in regionalne oblasti same upravljajo številne spletne portale, ki lahko te pobude dopolnjujejo;

19. izraža zaskrbljenost zaradi dejstva, da mednarodni sporazumi, ki so jih države članice podpisale v okviru Mednarodne organizacije dela, niso izrecno navedeni, in opozarja, da bi države članice morale delovati v skladu z Deklaracijo o temeljnih načelih in pravicah pri delu (ILO, 1998) ter Akcijskim načrtom o delavcih migrantih (ILO, 2004) in na splošno spoštovati temeljne človekove pravice, ki jih zagotavljajo veljavni nacionalni sporazumi;

20. meni, da je zelo pomembno vzpostaviti mrežo lokalnih in regionalnih oblasti za pripravo skupnih statističnih instrumentov in kazalnikov, ki bodo prispevali k boljšemu razumevanju migracij;

21. želi poudariti, da je pomembno podpirati ustanavljanje stalnih delovnih skupin in forumov (konference, seminarji itd.) za izmenjavo izkušenj in primerov dobre prakse pri sprejemanju priseljencev in njihovem vključevanju v družbo in na trg dela;

22. se zavzema za to, da države članice ratificirajo Mednarodno konvencijo o zaščiti pravic vseh delavcev migrantov in njihovih družinskih članov.

Krožna migracija in odnosi s tretjimi državami

ODBOR REGIJ

23. pozdravlja pobudo o spodbujanju krožne migracije in meni, da lahko ta pozitivno vpliva na trge dela držav članic in razvoj držav izvora;

24. priznava, da je lahko krožna migracija pozitivna vez med državami izvora in državami gostiteljicami ter instrument za spodbujanje dialoga, sodelovanja in medsebojnega razumevanja;

⁽²⁾ V skladu s protokolom o sodelovanju med Evropsko komisijo in Odborom regij iz novembra 2005.

⁽³⁾ Uredba št. 862/2007, uvodna izjava (5): „Povečala se je tudi potreba po statističnih podatkih glede poklica, izobrazbe, usposobljenosti in vrste dejavnosti selivcev“. In dalje v uvodni izjavi (6): „Usklajene in primerljive statistike Skupnosti o selitvah in azilu so bistvene za razvoj in spremljanje zakonodaje in politik Skupnosti, ki se nanašajo na priseljevanje in azil ter na prost pretok oseb.“

25. opozarja, da mora krožna migracija potekati pravilno, da ne bi postala sredstvo za nedovoljeno priseljevanje, zato je treba dejansko vzpostaviti načine, s katerimi bi zagotovili vračanje priseljencev ter spodbujali kroženje. Obenem pa opozarja, da krožna migracija ne more nadomestiti trajne migracije, niti omejiti pobud držav članic na področju politike vključevanja priseljencev;

26. se zavzema za tesnejše povezovanje migracijske politike z drugimi politikami EU, s ciljem izboljšati ekonomsko-socialni okvir držav izvora ter „prispevati k zmanjšanju spodbud za nezakonito migracijo“ (*);

27. pozdravlja partnerstva za mobilnost s tretjimi državami in priznava pomen spodbujanja pridružitvenih sporazumov z državami izvora. Komisija v sporočilu poudarja, da je treba pri sklepanju takšnih sporazumov upoštevati razdelitev pristojnosti med EU in državami članicami. Pridružitveni sporazumi morajo vsebovati instrumente za skupno upravljanje migracijskih tokov, ukrepe za boj proti nedovoljenemu priseljevanju in lajšanje ponovnega sprejema in vračanja nezakonitih priseljencev ter mehanizme za spodbujanje gospodarskega razvoja teh držav;

28. poudarja pomen sklepanja sporazumov o ponovnem sprejemu s tretjimi državami v okviru obveznosti, ki so jih sprejele te države, in opozarja, da je treba priseljencem olajšati vrnitev v njihovo domovino ob spoštovanju njihovih in mednarodno priznanih pravic;

29. poziva k priznanju vloge lokalnih in regionalnih oblasti pri mednarodnem čezmejnem sodelovanju; se zavzema za spodbujanje sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti v okviru evropske sosedске politike; poziva lokalne in regionalne oblasti, naj sodelujejo z regionalnimi oblastmi držav izvora in v ta namen izkoristijo programe Evropske komisije, zlasti skupno pilotno pobudo za regionalno sodelovanje med najbolj oddaljenimi regijami in sosednjimi tretjimi državami; poudarja, da prav regionalne in lokalne oblasti najbolj poznajo gospodarski in družbeni vpliv priseljevanja ter njegove posledice za območja izvora;

30. opozarja, da bi bilo treba analizirati učinke krožne migracije v državah izvora in denarnih nakazil v te države. Zavzema se za to, da se v skladu s temi analizami uporabijo potrebni instrumenti za lažje izvajanje nakazil;

31. prosi za proučitev možnosti, da bi mesta in regije, ki so izvor in cilj migracijskih tokov, vključili v partnerstva za mobilnost, saj bi tako omogočili večjo mobilnost priseljencev in pozitivno vplivali na njihovo vključevanje v družbo;

32. poudarja, da je treba spodbujati mehanizme, ki v EU pospešujejo mobilnost priseljenih delavcev, ki zakonito prebivajo in delajo v eni od držav članic;

33. poudarja, da morajo tretje države, ki sodelujejo v partnerstvu za mobilnost, z aktivnimi ukrepi za spodbujanje proizvodne infrastrukture in dostojnih delovnih razmer učinkovito poskrbeti za lažjo vrnitev in ponovno vključitev migrantov. Organi države gostiteljice bi morali države izvora, partnerje za mobilnost, opozoriti na to ter se z njimi posvetovati ali jih drugače podpreti, ne da bi bilo to povezano s finančnim stroški;

34. odobrava zamisel o vizumih za večkratni vstop za daljši čas, ki spodbujajo krožno migracijo; podpira pobude za spodbujanje udeležbe državljanov tretjih držav na trgih dela držav članic, kadar so bili ti predhodno sprejeti kot študenti, pa tudi tistih, ki so sodelovali v mehanizmih krožne migracije in so izpolnili obveznosti glede vračanja;

35. prosi Komisijo, naj stori vse, kar je v njeni moči, da bi krožnim migrantom zagotovila možnost, da ob vrnitvi v državo izvora tja prenesejo vse pridobljene pokojninske pravice;

36. pozitivno ocenjuje povečanje števila pobud za sodelovanje s tretjimi državami, ki dopolnjujejo druge ukrepe in spodbujajo vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti v razvojne projekte;

37. podpira zamisel o ustanovitvi skupnih središč za vlaganje prošenj za vizume v tretjih državah; poziva, naj ta pobuda ne poveča upravnega bremena, temveč pomeni poenostavitev in večjo prožnost.

Boj proti neprijavljenemu delu

ODBOR REGIJ

38. podpira namen Komisije za boj proti nezakonitemu delu oseb iz tretjih držav. Izrekanje gospodarskih, upravnih ali – v hujših primerih – kazenskih sankcij za kršitve predpisov EU spada v področje pristojnosti držav članic, z izjemo sankcij, ki naj bi zagotavljale učinkovitost zakonodaje EU;

39. opozarja, da je treba za vsako jezikovno različico direktive oceniti, ali je primernejši izraz „delodajalec“ ali izraz „podjetnik“, in meni, da bi bilo v primerih, ko pravni sistem države članice razlikuje med obema pojmom, bolje uporabiti izraz „delodajalec“, da bi tako jasno ločili kriminalno vedenje od podjetniškega duha ter z izrazom zajeli osebe, ki sicer nimajo pravnega statusa podjetnika, imajo pa redno zaposlenega delavca;

(*) COM(2007) 248 konč.

40. meni, da se je treba proti neprijavljenemu delu boriti s sankcijami zoper osebe, ki nezakonito zaposlujejo državljane tretjih držav, vendar tudi s pogostejšimi delovnimi inšpekcijami, boljšimi možnostmi za zakonito zaposlovanje in proučevanjem alternativnih sistemov, ki spodbujajo razširjanje najboljših praks. Rezultate delovnih inšpekcij bi morali objavljati, da bi potrošniki in morebitni delojemalci lahko sprejemali odločitve na podlagi ustreznih informacij;

41. meni, da mora biti boj proti neprijavljenemu delu, ki je eden od glavnih „magnetov“ za nedovoljeno migracijo, prednostna naloga v okviru ukrepov EU na področju politike priseljevanja; pravna podlaga direktive mora biti osredotočena na boj proti neprijavljenemu delu, ki bo vodil k zmanjšanju obsega nedovoljenega priseljevanja in ne obratno;

42. poudarja, da imajo lahko lokalne in regionalne oblasti v skladu z nacionalnimi zakoni pomembno vlogo pri izvajanju ukrepov za nadzor in spremljanje trga dela. Za povečanje števila inšpekcij je mogoče treba okrepiti človeške in materialne vire;

43. meni, da je treba v okviru boja proti neprijavljenemu delu posebno pozornost nameniti ukrepom zoper tihotapljenje priseljencev in trgovino z ljudmi. Odbor obsoja vlogo mafijskih mrež in mrež organiziranega kriminala pri ohranjanju nedovoljenega priseljevanja na splošno, zlasti pa pri izkoriščanju delavcev; to se je razvilo v dobičkonosno kriminalno dejavnost;

44. podpira pobude za boj proti neprijavljenemu delu in poziva k spodbujanju ustreznih skupnih pobud različnih ravni upravljanja (nacionalne, regionalne in lokalne) ter socialnih partnerjev (predvsem delodajalcev in sindikatov, pa tudi nevladnih organizacij in organizacij, dejavnih na področju človekovih pravic). Odbor se zavzema za kampanje ozaveščanja in obveščanja, ki bi jih izvedli v določenih sektorjih, da bi delodajalce, ki zaposlujejo delavce na nedovoljen način, odvrnili od tega in jih obveščali o prednostih zakonitega zaposlovanja;

45. se strinja, da ne bi bilo smiselno iz področja uporabe direktive izključiti fizične osebe, ki zaposlujejo priseljence, ki nedovoljeno prebivajo v EU, vendar hkrati poudarja, da tega ni mogoče preprečiti brez prožnih dodatnih rešitev za redno zaposlovanje delovne sile, ki je primanjkuje na trgu dela;

46. poudarja, da je treba zaposlovanje delavcev za določen čas urediti tako, da bo lahko potekalo prožneje in hitreje. Poleg tega je treba določiti načine priseljevanja zaradi sezonskega dela, kot je to predvideno v Načrtu politike zakonitega priseljevanja iz leta 2005, saj so to ukrepi, ki lahko pomagajo preprečiti nadaljevanje nedovoljenega zaposlovanja;

47. opozarja na izredno težke delovne in življenjske razmere številnih priseljenk v Evropski uniji in poziva, da se temu vprašanju posveti več pozornosti;

48. podpira odločitve, da sankcije ne veljajo za državljane tretjih držav, ki jih obravnava predlog direktive, čeprav je zahtevo po vrnitvi ali odredbo o odstranitvi ⁽³⁾ mogoče razlagati kot kazen. Odbor tudi pozdravlja gospodarske sankcije zoper kršitelje, zlasti prevzem stroškov vrnitve; tem bi lahko dodali še stroške bivanja in oskrbe priseljenca do zaključka postopka vrnitve; poudarja, da bi morala Evropska unija zagotoviti doslednost zakonodajnih instrumentov, povezanih z ukrepi vračanja, in njihovo izpolnjevanje zahtev, povezanih s temeljnimi človekovimi pravicami;

49. poziva k sprejetju potrebnih ukrepov, s katerimi bi zagotovili, da delavci, ki se vrnejo domov, prejmejo vsa neporavnana plačila;

50. zahteva, da pristojni organi držav članic bolje zaščitijo delavce, ki so žrtve zlorabe, in predlaga razmislek o možnosti, da bi ti delavci, zlasti v najhujših primerih zlorabe, dobili dovoljenje za prebivanje v skladu z Direktivo 2004/81/ES o dovoljenju za prebivanje za državljane tretjih držav, ki so žrtve trgovine z ljudmi ali so jim pomagali pri nezakoniti preselitvi in ki sodelujejo s pristojnimi organi.

Visokousposobljeni delavci

ODBOR REGIJ

51. pozdravlja pobude za spodbujanje zakonitih poti za priseljevanje v EU in poskuse uskladitve različnih in zapletenih postopkov za dostop do trgov dela v državah članicah;

52. meni, da so ukrepi, kot je „modra karta“ („blue card“), potrebni, če želimo, da bo Evropska unija privlačnejša za (visoko)usposobljene delovne migrante, da bodo upošteevane zahteve evropskih trgov dela in zagotovljeno uresničevanje lizbonske strategije; poziva Komisijo, naj jasneje opredeli pojma „usposobljeni“ in „visokousposobljeni“ migranti; nadalje predlaga, naj opredelitev upošteva stopnjo izobrazbe, delovne izkušnje in jezikovna znanja priseljencev ter druge pomembne dejavnike;

53. poudarja, da ne smemo podcenjevati prispevka nekvalificiranih ali nizkokvalificiranih delavcev na trgih dela nekaterih evropskih držav in opozarja Komisijo – po njenem pregledu in oceni možnosti zaposlitve za nekvalificirane ali nizkokvalificirane delavce – na obveze Sveta glede približevanja postopkov sprejema zaradi zaposlitve, določene v Načrtu politike zakonitega priseljevanja;

54. meni, da bi morali „modro karto“ izdati tudi delavcem, ki že prebivajo na območju ene od držav članic, in ne le tistim usposobljenim delavcem, ki so zaprosili za vstop v Evropsko unijo;

⁽³⁾ COM(2005) 391 konč. in COM(2007) 248 konč.

55. meni, da je zbiranje zanesljivih in osnovnih informacij o potrebah po usposobljeni delovni sili na trgih dela v državah članicah nujno potrebno, in Komisijo poziva, da v skladu z Direktivo št. 862/2007 pripravi učinkovito enotno metodo zbiranja in prikaza statističnih podatkov na tem področju;

56. poziva države članice k spodbujanju sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti pri odločitvah o številu vstopnih dovoljenj za državljane tretjih držav, sprejetih na podlagi ponudb za delo za visokousposobljeno delovno silo, in obžaluje, da to sodelovanje ni izrecno predvideno v predlogu direktive;

57. zastavlja vprašanje, ali obveznost, da visokousposobljeni delavci ostanejo v prvi državi članici najmanj dve leti, ne omejuje njihove delovne mobilnosti, in Komisijo poziva, naj poišče alternativne rešitve, ki bi zagotavljale delovno mobilnost in ustrezale zahtevam nacionalnih trgov dela;

58. pozdravlja pogoje za vstop družinskih članov visokousposobljenih delavcev, saj je to – kot so pokazale izkušnje med drugim Avstralije, Kanade in ZDA – po njegovem mnenju lahko odločilni dejavnik pri zaposlovanju strokovne delovne sile;

59. poudarja, da je treba preprečiti beg možganov iz držav v razvoju, in je zaskrbljen, ker programi za sprejem visokousposobljene delovne sile (tudi pobude glede krožne migracije, ki jih je pred kratkim sprejela Komisija) po podatkih Mednarodne organizacije dela vedno bolj povečujejo težave v zvezi z begom možganov ⁽⁶⁾;

60. poziva k analizi bega možganov in njegovih posledic v državah izvora na podlagi zanesljivih podatkov in statistik, da bi s temi državami opredelili skupne ukrepe za čim večjo možno preprečitev tveganj in negativnih posledic tega pojava;

61. poziva Komisijo, naj sprejme vse ustrezne ukrepe za spodbujanje „kroženja možganov“ kot alternative begu možganov, torej zasnove, v skladu s katero se migranti vrnejo v svoje države in koristi, ki jim jih prinašajo sposobnosti, pridobljene v ciljni državi, delijo z drugimi ⁽⁷⁾, saj to oživi in poglobi odnose med skupinami prebivalstva v državah izvora in ciljnih državah.

Enotno dovoljenje za prebivanje in delo

ODBOR REGIJ

62. pozdravlja predlog enega samega postopka za izdajo enotnega dovoljenja za prebivanje in delo ter poziva k izboljšanju upravnih postopkov za izdajanje takšnih dovoljenj;

63. pozdravlja vsak predlog, ki poenostavlja mehanizme za vstop v EU zaradi zaposlitve, in zahteva, da se olajšajo postopki vlaganja prošelj in izdajanja dovoljenj, da bi zagotovili učinkovito delovanje sistema;

64. meni, da je enotno dovoljenje primeren instrument za boj proti nedovoljeni migraciji – pojavu, ki je v državah članicah EU dobil občutne razsežnosti in omejuje pravico do dobrega upravljanja, ki jo priznava Listina Unije o temeljnih pravicah;

65. pozdravlja dejstvo, da se vsem imetnikom enotnega dovoljenja prizna sveženj pravic, in poziva k priznanju, da so te pravice povezane z mednarodnim okvirom za varstvo delavcev, ki ga zagotavlja Mednarodna organizacija dela;

66. poudarja, da je treba – kot je že ugotovil v mnenju CdR 233/2006 ⁽⁸⁾ – izboljšati mehanizme priznavanja poklicne usposobljenosti in izobrazbe ter na splošno poklicnih sposobnosti priseljencev, da bi tako olajšali njihovo vključevanje na trg dela, ki bolj ustreza njihovim sposobnostim;

67. pozdravlja določitev jamstev v okviru enega postopka za izdajo enotnega dovoljenja za prebivanje in delo, zlasti glede zahteve po obrazložitvi razlogov za zavrnitev prošnje in možnosti uporabe pravnega sredstva v primeru negativnega odgovora;

68. poudarja, da morajo države članice v skladu z načelom subsidiarnosti zlasti takrat, ko gre za integracijo in trg dela, v oblikovanje politike priseljevanja vključiti lokalne in regionalne oblasti, da bodo te lahko soodločale o tem, koliko priseljencev bodo sprejele na svojem območju in kakšna naj bo njihova poklicna usposobljenost.

V Bruslju, 18. junija 2008

Predsednik

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁶⁾ Forum Mednarodne organizacije dela (ILO), 2007: *Securing the benefits, diminishing the risks of worker mobility* (Zagotovitev koristi in zmanjšanje tveganj v zvezi z mobilnostjo delavcev), tematski dokument za 3. sejo: *Migration for work, within borders and internationally* (Notranja in mednarodna delovna migracija).

⁽⁷⁾ Skupna parlamentarna skupščina AKP-EU. Osnutek poročila o migraciji usposobljenih delavcev in njenih posledicah na nacionalni razvoj. AKP-EU/100.012/B/2007.

⁽⁸⁾ Mnenje Odbora regij Načrt politike zakonitega priseljevanja, boj proti nezakonitemu priseljevanju, prihodnost evropske migracijske mreže (CdR 233/2006 z dne 13.2.2007).

**Mnenje Odbora regij – Strateški dokument 2007–2010 o evropskem instrumentu za demokracijo in
človekove pravice (EIDHR)**

(2008/C 257/05)

ODBOR REGIJ

- je prepričan, da vrednote demokracije in človekovih pravic, kakor so razglašene v Listini o temeljnih pravicah, priloženi Lizbonski pogodbi, predstavljajo temeljni kamen evropskega procesa združevanja ter da bo izboljšanje varstva človekovih pravic na območju EU povečalo verodostojnost širjenja demokracije in človekovih pravic v zunanjih odnosih EU;
- poudarja, da so demokracija in človekove pravice predvsem vprašanja, pomembna za ves svet, in predstavljajo „javne dobrine“ ter da so v mnogih družbah lokalne oblasti tisti odgovorni nosilec za izvajanje teh pravic, ki je najbližje posamezniku. Ker je instrument predvsem usmerjen v vzpostavljanje javnih institucij, bi lahko bolj poudaril lokalne in regionalne institucije;
- poleg tega opozarja na možnost, da se strategija spremljanja volitev Odbora regij vključi v okvir cilja 5, da bi spodbudili vzpostavitev resnične demokracije med državljani in razvoj občutka odgovornosti za demokratični proces med prebivalstvom;
- meni, da je podpora opazovanju volitev pomemben del razvoja demokracije in da bi v prihodnjih strategijah EU za opazovanje volitev zlasti morali poudariti spremljanje lokalnih in regionalnih volitev v tretjih državah;
- meni, da bi morala EU pri opazovanju nacionalnih volitev več pozornosti nameniti oceni vpliva širjenja demokracije na lokalni in regionalni ravni.

Poročevalka: Heini UTUNEN (FI/ALDE) članica mestnega sveta Jyväskylä

Referenčni dokument

Strateški dokument Evropske komisije 2007–2010 za programe, financirane z evropskim instrumentom za demokracijo in človekove pravice (EIDHR), in priloge (dodelitev finančnih sredstev EIDHR 2007–2010)

C(2007)3765

POLITIČNA PRIPOROČILA

A Splošna priporočila

ODBOR REGIJ

1. poudarja svoje prepričanje, da vrednote demokracije in človekovih pravic, kakor so razglašene v Listini o temeljnih pravicah, priloženi Lizbonski pogodbi, predstavljajo temeljni kamen evropskega procesa združevanja ter da bo izboljšanje varstva človekovih pravic na območju EU povečalo verodostojnost širjenja demokracije in človekovih pravic v zunanjih odnosih EU;

2. meni, da je ključno, da Evropska unija demokracijo in človekove pravice obravnava kot univerzalne vrednote, ki jih je treba močno spodbujati po vsem svetu, in podpira delo za uveljavljanje teh vrednot v tretjih državah;

3. opozarja, da je vseskozi zastopal stališče, da brez znatnega prenosa pooblastil in pristojnosti na lokalno in regionalno raven ne more biti resničnega demokratičnega upravljanja; lokalne in regionalne oblasti lahko s sodelovanjem pri iskanju konkretnih rešitev za konkretne vsakdanje probleme vzbudijo zaupanje med narodi, zaupanje v lokalno demokracijo in vero v medkulturni dialog. Poskrbijo lahko za večjo lokalno odgovornost in trajnejšo krepitev zmogljivosti na področju širjenja demokracije in človekovih pravic;

4. poudarja, da so demokracija in človekove pravice predvsem vprašanja, pomembna za ves svet, in predstavljajo „javne dobrine“ ter da so v mnogih družbah lokalne oblasti tisti odgovorni nosilec za izvajanje teh pravic, ki je najbližje posamezniku. Ker je instrument predvsem usmerjen v vzpostavljanje javnih institucij, bi lahko bolj poudaril lokalne in regionalne institucije;

5. priznava edinstveno vlogo EIDHR pri prispevku k razvoju in krepitvi demokracije in pravne države v tretjih državah po vsem svetu ter njegovo vlogo pri oblikovanju doslednih in povezanih ukrepov EU na tem področju;

6. meni, da je EIDHR prepoznavni adut Evrope, ki krepí njeno podobo na področju širjenja demokracije in človekovih

pravic v tretjih državah. OR poudarja, da namen EU, širiti demokracijo, ne pomeni, da EU mora izvažati ali lahko izvažati določen model ali ga vsiljuje tretjim državam. EIDHR nudi možnost učinkovitejšega širjenja skupnih načel osebne svobode. Opozarja, da je Evropska listina lokalne samouprave, ki jo je sprejel Svet Evrope, mnogim novim demokracijam v Evropi služila kot pomemben navdih in vodnik pri vzpostavljanju delujoče lokalne samouprave. Tudi novi osnutek Evropske listine za regionalno demokracijo Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Evrope pri Svetu Evrope naj bi služil temu cilju;

7. poudarja, da ob upoštevanju cilja strategije, ki je zagotoviti pomoč ne glede na soglasje vlad tretjih držav, OR meni, da je treba lokalne in regionalne oblasti v zadevnih državah opredeliti kot partnerje pri doseganju ciljev EIDHR, tako da se jih enako kot organizacije civilne družbe izrecno vključi na seznam akterjev;

8. opozarja, da je OR že vzpostavil več instrumentov za izvajanje svoje politike v državah, s katerimi je navezal stike; zlasti ustanovitev treh delovnih skupin, za Zahodni Balkan, Turčijo in Hrvaško, ter organizacija vrste konferenc o evropski sosedski politiki so omogočili redni politični dialog in izmenjavo najboljših praks s predstavniki lokalne in regionalne ravni tretjih držav;

9. glede instrumenta in njegovih ciljev daje prednost dolgoročnejšemu strateškemu pristopu. Prednostna področja se spreminjajo med vsakim programskim obdobjem, zato je težko dolgoročno razvijati program in njegove pobude. Podrobna ocena in natančno poročanje o zaključenih programih pripomore k dodatnemu razvoju prihodnjih programov;

10. opozarja, da je treba racionalizirati postopke za pridobitev financiranja prek EIDHR, in poziva k poenostavitvi konkretnega izvajanja programa, tako da bodo od njega lahko imele koristi tudi manj organizirane strukture ter bodo lahko obsežno in prožno uporabljale instrument. Ker je EIDHR instrument relativno majhnega obsega, je njegova selektivna in strateška uporaba bistvenega pomena za njegov uspeh;

11. priporoča, da se strategijo (ponovno) oceni z vidika lokalnih in regionalnih oblasti in subsidiarnosti v tretjih državah. Upravljanje EIDHR ne sme povečati birokracije, tako da bi to postala ovira zlasti za projekte, ki so značilni za lokalne akterje. Treba je dopustiti čim večjo možno prožnost, da bi se izognili diskriminaciji, ki bi jo povzročile okorne strukture.

B Tematska priporočila

12. Zavezanost Odbora regij demokraciji, dobremu upravljanju, evropskim vrednotam in človekovim pravicam upravičuje njegovo vključenost v strategijo na splošno. Med predlaganimi petimi cilji bi lahko v okviru večletnega načrtovanja za obdobje 2010–2013 posebno pozornost namenili vključevanju lokalnih in regionalnih oblasti v cilj 2. OR poleg tega opozarja na možnost, da se strategija spremljanja volitev Odbora regij vključi v okvir cilja 5, da bi spodbudili vzpostavitev resnične demokracije med državljani in razvoj občutka odgovornosti za demokratični proces med prebivalstvom.

Cilj 1

Izboljšati spoštovanje človekovih pravic v državah in regijah, kjer so najbolj ogrožene

ODBOR REGIJ

13. poudarja, da je podpora tega cilja sicer usmerjena predvsem v nevladne organizacije, vendar je treba priznati, da so lahko v nekaterih državah in regijah zagovorniki človekovih pravic in celo javni uslužbenci na občinah nekoliko ogroženi zaradi svojega položaja in vsakodnevnega dela. Potrebna so prizadevanja za to, da bi jih podpirali.

Cilj 2

Okrepiti vlogo civilne družbe pri spodbujanju človekovih pravic in demokratičnih reform, pri podpiranju mirne sprave skupinskih interesov ter pri krepitvi politične udeležbe in zastopanosti

ODBOR REGIJ

14. meni, da sta participativna in vključujoča demokracija na lokalni in regionalni ravni dolgoročno najboljši način za izgradnjo dobro delujoče demokracije, usmerjene v potrebe državljanov, ki temelji na dobrem upravljanju in ki uživa zaupanje in podporo državljanov;

15. poziva k modelom vključujoče demokracije, ki na primer zagotavljajo politično zastopnost moških in žensk, (po potrebi) avtohtonega prebivalstva in lokalnih manjšin; poleg tega so lokalne manjšine in invalidne osebe ter udeležba otrok in mladih področja, kjer se zdi izmenjava najboljših praks in podpora lokalnim in regionalnim oblastem pri spodbujanju sodelovanja državljanov bistvenega pomena;

16. ugotavlja, da je ključni element dobrega upravljanja, ki temelji na široki politični zastopanosti in udeležbi, priznanje, da se najboljše odločitve sprejemajo na ravni, ki je najbližje državljanom;

17. poudarja, da so demokratični procesi odgovornosti – od lokalne in regionalne ravni naprej – ključnega pomena za zagotavljanje preglednosti upravljanja in imajo ključno vlogo pri boju proti korupciji in zmanjševanju revščine;

18. meni, da imajo lokalne skupnosti z razvijanjem stikov z ljudmi na manj formalni ravni in dajanjem prednosti praktičnemu iskanju rešitev za vsakdanje probleme državljanov pomembno vlogo pri krepitvi lokalnega in regionalnega sodelovanja med interesnimi skupinami, ki se razhajajo;

19. meni, da civilna družba, lokalne nevladne organizacije in organizacije skupnosti (CSO – *community-based organisations*) na področju temeljnih svoboščin in človekovih pravic ter lokalni zagovorniki človekovih pravic lahko dosežejo najboljše rezultate pri izvajanju političnih, ekonomskih in socialnih pravic na lokalni ravni, kadar se njihovo delo priznava in ni obremenjeno z grožnjami, nadlegovanjem in negotovostjo, in da je lokalna raven zlasti pomembna za širjenje demokratičnih vrednot in politične ozaveščenosti državljanov, če ti lahko sodelujejo s pooblaščenimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi;

20. poudarja dodano vrednost lokalnega pristopa, ko gre za čezmejno sodelovanje o različnih temah, vključno z reševanjem sporov. Pozitivno vlogo lokalnih pobud v sporih, kot je „diplomacija mest“ s spodbujanjem medkulturnega dialoga in ukrepi za krepitev zaupanja na lokalni ravni, je treba posebej poudariti. Zato je treba resneje razmisliti o svetovnih kampanjah za demokracijo in človekove pravice, na primer s transnacionalnim pristopom, ki vsebuje tudi jasno lokalno in regionalno perspektivo.

Cilj 3

Podpirati ukrepe glede vprašanj človekovih pravic in demokracije na področjih, ki so zajeta v smernice EU, med drugim glede dialoga o človekovih pravicah, zagovornikov človekovih pravic, smrtnih kazni, mučenja ter otrok in oboroženih spopadov

ODBOR REGIJ

21. opozarja, da morajo kljub temu, da dialog o človekovih pravicah ponavadi poteka z državnimi oblastmi, vprašanja demokracije jasno obravnavati tudi akterji na lokalni in regionalni ravni. Delujočega demokratičnega sistema ni mogoče ustvariti in vzdrževati brez vključenosti lokalne in regionalne ravni ter odgovornosti – obe ravni v vseh pogledih prispevata k razvoju tega sistema;

22. ker so po definiciji ZN zagovorniki človekovih pravic osebe in organizacije, ki se ukvarjajo s širjenjem in zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin, je jasno razvidna vloga nosilcev odločanja in aktivistov na lokalni ravni;

23. poudarja, da je v lokalnih zaporih in policijskih postajah občutno število primerov mučenja. Zato so potrebna močna prizadevanja za izvajanje nacionalnega prava in mednarodnih obveznosti na lokalni ravni. Zato je treba usmeriti podporo v lokalne nevladne organizacije, ki spremljajo dejavnosti oblasti, in usposabljanje oblasti;

24. podpira smernico o pravicah otrok in meni, da so lokalne oblasti pomembne na področju izobraževanja in pri dostopu do ustreznega izobraževanja in zdravstvenega varstva, med drugim pri prizadevanjih za pravice do reproduktivnega zdravja, zlasti za dekleta;

25. pozdravlja sporočilo Komisije COM(2008) 55 konč. *Otroci na posebnem mestu v zunanjepolitičnih dejavnostih EU*, ki namenja otrokom posebno mesto pri zunanjih dejavnostih EU, ter poudarja potrebo po spodbujanju vključevanja interesov in pravic otroka v vse zunanje dejavnosti EU.

Cilj 4

Podpreti in okrepiti mednarodni in regionalni okvir za zaščito človekovih pravic, pravice, pravne države in spodbujanje demokracije

ODBOR REGIJ

26. pozdravlja obstoječe sporazume o sodelovanju z akterji, kot so Svet Evrope, Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi in Mednarodno kazensko sodišče, ter izraža podporo temu, da bi namenili pozornost omogočanju lokalne demokracije in povečanju zmogljivosti lokalnih in regionalnih oblasti za izvajanje državljskih, političnih, ekonomskih in socialnih pravic;

27. poudarja pravico otrok, da glede na svojo starost in stopnjo zrelosti (v skladu s členom 12 Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah) sodelujejo in vplivajo in da so slišani, zlasti pri sprejemanju odločitev o lokalnih zadevah.

Cilj 5

Okrepiti zaupanje v demokratični volilni proces, zlasti z opazovanjem volitev

ODBOR REGIJ

28. je na podlagi izkušenj in dejavnega spodbujanja lokalne in regionalne demokracije, prenosa pristojnosti in samoupravljanja v Evropi prepričan, da je zagotavljanje spoštovanja obstoječih lokalnih in regionalnih pristojnosti s strani nacionalnih in evropskih oblasti ključnega pomena za spodbujanje resnične demokracije in človekovih pravic po vsem svetu;

29. poudarja, da je v preteklih dveh letih spremljanje volitev postalo eno od učinkovitih orodij zunanje politike OR. V zvezi s tem Odbor regij ceni izkušnje in večletna prizadevanja Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Evrope na tem področju. OR pozdravlja, da mu je dana možnost sodelovanja pri delu Kongresa za spodbujanje lokalne in regionalne demokracije;

30. meni, da je podpora opazovanju volitev pomemben del razvoja demokracije in da bi v prihodnjih strategijah EU za opazovanje volitev zlasti morali poudariti spremljanje lokalnih in regionalnih volitev v tretjih državah;

31. meni, da bi morala EU pri opazovanju nacionalnih volitev več pozornosti nameniti oceni vpliva širjenja demokracije na lokalni in regionalni ravni;

32. poudarja, da mora prihodnja strategija za obdobje 2010–2013 upoštevati vlogo, ki bi jo lahko imele lokalne in regionalne oblasti v tej pobudi, zlasti z vidika postopkov lokalnih volitev in evropskega strokovnega znanja pri njihovem spremljanju v tretjih državah.

V Bruslju, 18. junija 2008

Predsednik

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij – Večjezičnost

(2008/C 257/06)

ODBOR REGIJ

- poudarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti v vsej Evropski uniji odgovornost za zaščito in spodbujanje jezikovne raznolikosti. So v idealnem položaju za vzpostavljanje konstruktivnega partnerstva z ustanovami, ki se ukvarjajo z jezikovnim izobraževanjem, ter za pripravo tečajev za splošno izobraževanje in poklicno usposabljanje v skladu s posebnimi potrebami in zahtevami na lokalni ravni;
- meni, da je zaradi velikega pomena jezikovne raznolikosti v Evropski uniji treba pri graditvi večjezične družbe doseči čim bolj pozitivne učinke raznolikosti, negativne učinke pa čim bolj zmanjšati;
- meni, da mora vsak državljan EU imeti možnost, da neguje svoj materni jezik kot znamenje svojega kulturnega izvora, vendar se mora v okviru vseživljenjskega učenja aktivno in pasivno naučiti še drugega jezika ter tretjega jezika, ki ga sam izbere na podlagi kulturnih nagnjenj ter družbenih in gospodarskih zahtev glede mobilnosti v državi oziroma regiji izvora;
- poudarja, da morajo imeti lokalne in regionalne oblasti pri doseganju cilja *materinščina + 2 jezika* vodilno vlogo, predvsem pri izvajanju izobraževalnih programov;
- predlaga, naj vse regije vzpostavijo lasten lokalni forum za večjezičnost, s katerim bi spremljali lokalne družbene, gospodarske in izobraževalne trende ter predlagali potrebne pobude za ozaveščanje in motiviranje prebivalstva za vseživljenjsko učenje na podlagi koncepta *materinščina + 2 jezika*.

Poročevalec: Roberto PELLA (IT/EPP), član pokrajinskega sveta Bielle in podžupan občine Valdenga

POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. izraža zadovoljstvo, ker je Evropska komisija 1. januarja 2007 oblikovala resor za večjezičnost, ki ga je zaupala evropskemu komisarju Leonardu Orbanu, s čimer je močno spodbudila to tematiko. Zaradi pomena tega resorja in izzivov, ki jih predstavlja, bi bilo treba ta resor okrepiti, da bi bilo mogoče nadalje razvijati in učinkovito doseči cilje, ki so mu bili dodeljeni;

2. poudarja prednostni položaj vprašanja večjezičnosti na evropski politični agendi. To vprašanje zajema vsa področja družbenega, gospodarskega in kulturnega življenja v Evropi;

3. soglaša z delovnim programom, ki ga je načrtal komisar Orban; komisar meni, da večjezičnost prispeva k močnejšemu evropskemu povezovanju in obsežnejšemu medkulturnemu dialogu;

4. zaradi velikega pomena jezikovne raznolikosti v Evropski uniji je treba pri graditvi večjezične družbe doseči čim bolj pozitivne učinke raznolikosti, negativne učinke pa čim bolj zmanjšati, da raznolikost ne bo le sredstvo za doseganje določenega cilja;

5. opozarja na analizo teme večjezičnosti, ki jo je opravila skupina na visoki ravni, ustanovljena leta 2005, in soglaša z glavnimi točkami ukrepov, ki jih je opredelila:

— okrepljeni ukrepi ozaveščanja, predvsem z informativnimi kampanjami, namenjenimi staršem, mladim ter organizacijam na področju kulture in izobraževanja;

— ukrepi, ki povečujejo motiviranost za učenje novih jezikov, predvsem z zunajšolskimi in neformalnimi dejavnostmi ter z igro;

— večja pozornost do kulturnega in jezikovnega potenciala priseljencev v okviru cilja vključevanja priseljencev v družbo gostiteljico in ustvarjanja pogojev, da v celoti uresničijo svoj individualni potencial prek svoje večjezičnosti;

— razširitev evropskih ukrepov na področju večjezičnosti tudi na jezike tretjih držav, da se okrepi konkurenčnost Evrope;

6. opozarja na rezultate spletnega posvetovanja, izvedenega septembra 2007, z naslednjimi ključnimi ugotovitvami o dejavnostih glede večjezičnosti:

— učenje jezikov je eden od temeljnih dejavnikov ohranjanja ali povečevanja posameznikovih možnosti zaposlitve;

— največjo motiviranost za učenje jezikov je mogoče doseči z jezikovnim izobraževanjem že v otroštvu in s spodbujanjem študijskih in delovnih bivanj v tujini;

— za doseganje čim večje učinkovitosti učnih metod je treba več poudarka namenjati nestandardiziranim metodam jezikovnega pouka, ki upoštevajo potrebe posameznika;

— boljše poznavanje kulture jezika, ki se ga posameznik želi naučiti oziroma s katerim se mora ukvarjati, najbolj prispeva k ohranjanju jezikovne raznolikosti na lokalni, nacionalni in evropski ravni;

— jezik je zelo pomemben v gospodarstvu, ker je lažje sklepati posle s tujim podjetjem, če znamo jezik države, v kateri je sedež podjetja;

— dober način za izboljševanje jezikovnega znanja delojemalcev je spodbujanje jezikovnih tečajev v podjetju, če je to izvedljiva rešitev za ta delovna mesta;

— zaželena je raba večjega števila uradnih jezikov v Evropski uniji in s tem povezano povečanje stroškov upravljanja, da se v institucijah okrepi zavest o večjezičnosti;

7. poudarja in podpira predloge skupine izobražencev za medkulturni dialog pod predsedstvom Amina Maaloufa, ki je bila ustanovljena na pobudo Komisije, in posebej poudarja:

— da bi morali pri dvostranskih odnosih med narodi Evropske unije namenjati prednost uporabi jezikov teh narodov;

— da je zelo pomembno, da se Evropska unija zavzema za koncept izbirnega tujega jezika;

8. poudarja, da sta spodbujanje in varovanje kulturne in jezikovne raznolikosti med najpomembnejšimi prednostnimi nalogami. V okviru Evropske unije bi jezikovno raznolikost morali obravnavati kot priznavanje uporabe:

— uradnih jezikov EU;

— uradnih jezikov držav članic EU;

— manjšinskih jezikov, ki se uporabljajo, vendar niso uradno priznani v državah članicah EU.

Unija in njene države članice si morajo na svojih področjih delovanja prizadevati za spodbujanje jezikovne raznolikosti;

9. lokalne in regionalne oblasti imajo v vsej Evropski uniji odgovornost za zaščito in spodbujanje jezikovne raznolikosti. Pristojne so tudi za splošno izobraževanje in poklicno usposabljanje ter izobraževanje odraslih, so eden od socialnih partnerjev in usklajujejo rast in razvoj na regionalni ter lokalni ravni;

10. v poklicnem usposabljanju, usmerjenem v vseživljenjsko učenje, postajata koncepta, kot sta „znanje“ in „učenje“, vse pomembnejša, nenazadnje zato, ker svet dela s svojimi raznolikimi možnostmi zahteva boljše znanje jezikov;

11. regionalne in lokalne oblasti so v idealnem položaju za vzpostavljanje konstruktivnega partnerstva z ustanovami, ki se ukvarjajo z jezikovnim izobraževanjem, ter za pripravo tečajev za splošno izobraževanje in poklicno usposabljanje v skladu s posebnimi potrebami in zahtevami na lokalni ravni;

12. zato meni, da se lahko regionalne in lokalne oblasti najbolje odzovejo na različne jezikovne potrebe na lokalni ravni, pri čemer pa jim osrednje oz. državne oblasti vsekakor lahko pomagajo.

Splošne ugotovitve

ODBOR REGIJ

13. meni, da mora Evropa temelj svoje socialne in ekonomske kohezije postaviti tako, da bodo možnosti, povezane z mobilnostjo, globalizacijo, evropsko kulturo in zavestjo o evropskem državljanstvu, čim večje;

14. pomemben način za doseganje tega je odpravljanje jezikovnih ovir, s katerimi se morajo soočati države in državljani kot posamezniki:

- a) znanje tujih jezikov močno povečuje poklicno, z izobraževanjem povezano, kulturno in osebno mobilnost. Evropska unija ne bo nikoli resnična unija, če državljani ne bodo mogli doseči večje mobilnosti znotraj nje;
- b) znanje jezikov prispeva k znatnemu izboljšanju konkurenčnosti, ker omogoča navezovanje stikov, izmenjavo praks, lažjo prodajo izdelkov in opravljanje storitev. Globalizacija omogoča odpiranje trgovinskih trgov in trgov dela. Znanje tujih jezikov je eden od pogojev za vzpostavljanje in krepitev partnerskih odnosov z drugimi evropskimi državami oziroma podjetji, da se tako lahko izkoristijo možnosti globalizacije;
- c) jezik je najbolj neposreden izraz kulture in prispeva k izboljševanju komuniciranja med evropskimi državljani. Evropska kultura ne more temeljiti na golem sprejemanju in pasivni graditvi mozaika kultur držav članic (multikulturna družba), temveč se utrjuje s celovitim kulturnim srečevanjem državljanov in uveljavljanjem vrednote kulturne raznolikosti in identitete (medkulturna družba);

d) za zagotavljanje večje učinkovitosti zakonodajnih ukrepov EU, ki vse bolj potrebujejo podporo ter soglasje lokalnih in regionalnih oblasti ter državljanov kot posameznikov, je potrebno spodbujanje aktivnega državljanstva, vključevanja krajevnih institucij, javnega posvetovanja in socialnega vključevanja. Zato mora Evropska skupnost v svojih dokumentih ter v zunanjih in medinstitucionalnih odnosih uporabljati jezik svojih državljanov, da jih bodo ti razumeli, da bodo lokalne skupnosti (lokalne in regionalne oblasti) lahko med seboj komunicirale, da bodo lahko državljani dojeli sporočilo ter sodelovali v evropskem življenju in da bo mogoče na podlagi njihovih odzivov proučevati učinke doseženih strateških rezultatov;

15. Komisija mora biti pri odprti metodi usklajevanja na področju večjezičnosti pozorna na to, da ne vključuje samo nacionalnih, temveč tudi lokalno in regionalno upravno raven, ker so te ravni pogosto najbolj odgovorne za izvajanje posameznih ukrepov v na lokalni ravni;

16. v zvezi s tem meni, da je treba posvetiti pozornost spoštovanju in dostojanstvu manjšinskih jezikov, ki sicer niso uradni jeziki, vendar so enako kot uradni jeziki element raznolike kulture nekega območja, ki mu je prav tako treba nameniti prostor v evropskih programih vključevanja.

Najpomembnejša sporočila in dejavnosti

ODBOR REGIJ

17. meni, da je pomembno, da se cilj *materinščina + 2 jezika* razglasi za cilj evropske politike na področju večjezičnosti;

18. meni, da bi moral imeti vsak državljan EU možnost, da neguje svoj materni jezik kot znamenje svojega kulturnega izvora, vendar se mora v okviru vseživljenjskega učenja aktivno in pasivno naučiti še skupnega drugega jezika ter tretjega jezika, ki ga sam izbere na podlagi kulturnih nagnjenj ter družbenih in gospodarskih zahtev glede mobilnosti v državi oziroma regiji izvora;

19. meni, da je prosto izbrani jezik lahko ne samo eden od uradnih jezikov EU, temveč tudi eden evropskih manjšinskih jezikov in še posebej neevropskih jezikov, ki ponujajo kulturne, gospodarske in družbene možnosti, pomembne za krepitev konkurenčnosti Evrope;

20. predlaga naslednja prednostna sporočila, ki jih je treba upoštevati v evropski politiki na področju večjezičnosti in prenesti v praktične ukrepe za spodbujanje državljanov, ohranjanja raznolikosti in da bodo posamezni lokalni in regionalni organi imeli prednostno mesto pri izbiri pristopa k izobraževanju.

Vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti

ODBOR REGIJ

21. Vloga lokalnih in regionalnih oblasti je temeljnega pomena ne samo zato, ker imajo mnoge od njih politične in upravne pristojnosti na področju izobraževanja, temveč tudi zato, ker lahko bolje spremljajo položaj večjezičnosti v javnosti in sledijo njegovemu razvoju pri uporabi ustreznih direktiv in programov Skupnosti. Prav na regionalni in lokalni ravni je namreč mogoče ocenjevati pridobljene pristojnosti in izvedene ukrepe ter na tej podlagi posredovati močne impulze za politične ukrepe na evropski ravni;

22. lokalne in regionalne oblasti morajo imeti pri doseganju cilja *materinščina + 2 jezika* vodilno vlogo, predvsem pri izvajanju izobraževalnih programov;

23. v posamezni državi ima lahko vsaka regija zgodovinske, kulturne, družbene, socialne in gospodarske značilnosti, ki se od regije do regije razlikujejo;

24. regionalno raznolikost je treba spodbujati, kar pomeni, da je treba vsako regijo pozvati, da zagotovi jezikovno izobraževanje na podlagi študij, raziskav in anket občin in regij o kulturnih izročilih, volje prebivalstva, gospodarskih in družbenih potreb ter perspektiv regije;

25. tako bi bilo mogoče spremljati, ali so veljavni izobraževalni programi v skladu z lokalnimi potrebami, in s prožnim instrumentom lokalne in regionalne samouprave spreminjati izobraževalne pobude, ki niso dale pričakovanih rezultatov;

26. izbirni jezik bi moral biti prosto izbran. V državah članicah z več kot enim uradnim jezikom EU je treba spodbujati tudi učenje drugega jezika (drugih jezikov);

27. OR meni, da mora politika večjezičnosti vsebovati pomembno zunanjo razsežnost. Spodbujanje evropskih jezikov zunaj Unije je hkrati kulturnega in gospodarskega pomena. Prav tako mora biti Unija odprta za jezike tretjih držav, kot so kitajščina, arabščina, indijski jeziki, ruščina itd.

28. OR tako predlaga, naj regije vzpostavijo lasten lokalni forum za večjezičnost, s katerim bi spremljali lokalne družbene, gospodarske in izobraževalne težnje ter predlagali potrebne pobude za ozaveščanje in motiviranje prebivalstva za vseživljenjsko učenje na podlagi koncepta *materinščina + 2 jezika*;

29. močno je treba podpreti tudi programe vključevanja priseljencev. Spodbujati in olajšati je treba pridobivanje znanja jezikov, ki jih priseljenci in njihovi otroci potrebujejo za razvoj vsega svojega potenciala v evropski družbi, obenem pa je treba

zagotoviti, da se v celoti spoštuje njihova pravica do ohranjanja svojega jezika. Jeziki, ki bi se jih priseljenci morali učiti in jih osvojiti, so uradni jeziki EU območja, kjer živijo, kot tudi drugi uradno priznani jeziki ustreznega območja ali regije, in sicer v skladu z ustreznimi ustavnimi določbami;

30. skratka: lokalne, regionalne in nacionalne institucije bodo morale šole spodbuditi, da bodo v svoje učne načrte vključile širok izbor jezikov. Sistemi izobraževanja bi morali upoštevati širok izbor jezikov na podlagi družbenih, gospodarskih in kulturnih potreb lokalne oziroma regionalne ravni;

31. OR meni, da je obvladovanje jezikov zelo pomemben dejavnik konkurenčnosti. Študije so pokazale, da evropska podjetja izgubljajo trge zaradi pomanjkljivega znanja jezikov;

32. OR zato poziva Komisijo, da nadaljuje s svojimi prizadevanji na tem področju.

Boljše jezikovno vključevanje

ODBOR REGIJ

33. Glede majhnih jezikov in jezikov, ki jih govori manjšina, je treba opozoriti, da prispevajo h krepitvi temeljne vrednote evropske kulture, raznolikosti, in da jih zato pri tem procesu ne samo ne bi smeli zapostavljati, temveč bi morali biti posebej zaščiteni;

34. jezika zaradi poimenovanja „manjšinski“ ali „majhen“ ne bi smeli zapostavljati;

35. treba bi bilo spodbuditi razprave z namenom, da bi našli primernejše izraze, ki bolje odražajo trenutni položaj;

36. zato je pomembno nadaljevati proces uradnega priznanja tistih manjšinskih jezikov, ki upodabljajo izročila in kulture, trdno zakoreninjene v Evropi,

37. omogočiti bi morali institucionalno priznanje manjšinskih jezikov na ravni EU, kar bi moralo EU spodbuditi, da bi svoja besedila prevajala v več kot sedanjih 23 jezikov in tako spodbujala neposreden stik med evropskimi institucijami in državljani;

38. uradno priznanje jezikov na ravni EU in spodbujanje regionalne raznolikosti bosta omogočila močnejše družbeno vključevanje;

39. pozdravlja sklepe Evropskega sveta z dne 13. junija 2005, ki v organih in institucijah EU poleg uradnih jezikov, priznanih z Uredbo št. 1/1958, omogočajo uporabo drugih jezikov;

40. jeziki, ki niti na evropski niti na lokalni ali regionalni ravni niso priznani kot uradni jeziki, morajo biti kljub temu še naprej zaščiteni v okviru programov za zaščito kulturne identitete.

Medgeneracijska solidarnost

ODBOR REGIJ

41. Zastavlja se tudi vprašanje, kako podpirati državljane v procesu vseživljenjskega učenja;

42. čeprav je morda bolj enostavno „usmerjati“ jezikovno izobraževanje na šolah in spremljati mlade, da danes pridobljene medkulturne jezikovne ozaveščenosti jutri ne bi izgubili, pa je problem bolj zapleten, ko gre za generacije, ki že dolgo niso več vključene v učne programe in niso bile nikoli udeležene v proces večjezičnega usposabljanja. Prav tako je pomembno zagotoviti dostop do učenja jezikov starejši generaciji, saj se veliko starejših v vsakdanjem življenju ali zaradi poklicnih razlogov ni nikoli učilo drugih jezikov. To bi povečalo njihove možnosti sporazumevanja v starosti in jih spodbudilo k njihovu aktivnejšemu evropskemu državljanstvu;

43. zato je treba spodbujati mehanizme učenja, ki niso le finančno dostopni (visoki stroški jezikovnih tečajev so pogosto ovira za izobraževanje starejših), temveč so dosegljivi tudi ljudem z omejeno mobilnostjo ali tistim, ki se jih ne bi mogli udeleževati ob določenem času;

44. OR poudarja, da si je treba prizadevati, da bi se čim pravilneje naučili tujega jezika, zlasti glede na čedalje večjo skupnost priselencev;

45. poudariti je treba, da obstajajo tudi lažje učne metode, ki državljanom omogočajo, da pridobijo osnovno jezikovno znanje, na podlagi katerega se lahko izražajo in sporazumejo. Državne, regionalne in lokalne izobraževalne institucije bi morale takšne učne metode spodbujati, EU pa financirati, da bi širili možnosti za učenje in izpolnjevali vrzel med generacijami na področju jezikovne usposobljenosti;

46. spodbujati bi morali tudi alternativne oblike učenja z večjo uporabo multimedijskih učnih programov in spremljanje televizijskih programov v izvirnem jeziku, opremljenih s podnaslovi (npr. televizijskih oddaj, filmov, novic), ter širšo uporabo računalniških jezikovnih tečajev in internetnih prevajalskih programov. Z drugimi besedami, neke vrste samostojno učenje;

47. pri mladih in najmlajših pa je treba že zgodaj vzbuditi motivacijo za učenje jezikov. Z učenjem drugega jezika je treba začeti čim prej, da se otroci lahko privadijo na zvočnost tujega jezika, kar jim kasneje omogoči hitrejšo in bolj celovito učenje jezika;

48. treba je izboljšati napredek pri učenju jezikov v osnovni in srednji šoli. V osnovnih šolah bi morali razvijati sposobnost pogovora v tujem jeziku, v srednjih pa naj bi se dijaki učili tretjega jezika;

49. univerzitetni študij bi moral ponujati možnosti za izpopolnjevanje in nadaljnje izboljševanje že pridobljenih jezikovnih znanj, tudi s krepitevijo programov Erasmus in Socrates;

50. univerze morajo odpreti vrata ne samo starejšim, ki želijo izboljšati svoje jezikovno znanje, temveč tudi podjetjem, ki jim je treba pomagati in jih spodbujati, da svojim zaposlenim in vodilnim omogočajo učenje novih jezikov „trgovanja“. Za to bi bilo treba spodbujati partnerstva med podjetji in univerzami;

51. poleg tega je treba zasnovati tečaje prevajanja in tolmačenja, pri katerih ne bodo sodelovale samo institucije (od občin do regij in Evropskega parlamenta – spodbujanje in nagrajevanje mest, ki znajo pripraviti svojo lastno spletno stran in informativna gradiva v več jezikih, je dobra spodbuda za institucionalno večjezičnost na lokalni ravni), temveč tudi akterji, ki imajo stik s širšo javnostjo.

Interdisciplinarnost

ODBOR REGIJ

52. Večjezičnost je mogoče spodbujati ne samo z izobraževanjem in usposabljanjem, temveč tudi z igrami in rekreacijo;

53. učenje več jezikov prek športa ali kulture je npr. eden od načinov za ozaveščanje zelo raznolikega občinstva, od otrok do odraslih;

54. pesmi so že same po sebi globalen in večjezičen trg. Pozitivno bi bilo npr. spodbuditi prireditve, kot je evropski dan odprtih vrat, namenjen glasbi, kjer bi bila v ospredju besedila pesmi;

55. spodbujati bi bilo treba širjenje književnih del v dvojezični izdaji (izvirniku in prevodu) v okviru programa za književno prevajanje. Tega ne bi smeli prepuščati le pobudi posameznih založniških hiš, temveč bi ga morali podpirati tudi z vzpostavljanjem javnih partnerstev, da bi lokalne ali regionalne uprave spodbujali k podpori zasebnih večjezičnih pobud.

Institucije EU

ODBOR REGIJ

56. Odbor ne dvomi v nujnost „institucionalne“ večjezičnosti v EU. Zato je treba v institucijah EU takoj zagotoviti vsaj pasivno tolmačenje iz uradnih jezikov Evropske unije, da lahko udeleženci v razpravah svoja stališča izrazijo v maternem jeziku;

57. Odbor je prepričan, da ohranjanje kulturne raznolikosti pomeni zagotavljanje sistema formalnega ali neformalnega prevajanja v vse evropske uradne jezike. Pri spodbujanju večjezičnosti je nujno potrebno, da je dvostranska komunikacija tudi na neformalnih srečanjih mogoča v jezikih sogovornikov;

58. na formalnih srečanjih je treba delovne in uradne dokumente prevajati v vse uradne jezike držav članic. EU mora v znak spoštovanja do držav članic kot njenega temeljnega stebra omogočiti popolno udeležbo in vsaki državi članici v skladu z njenimi ustavnimi določbami zagotavljati dokumente, ki so potrebni, da lahko njeni državljani uresničujejo aktivno evropsko državljanstvo.

Zunanje meje EU

ODBOR REGIJ

59. Večjezičnosti se ne sme omejevati na spodbujanje družbene in gospodarske mobilnosti znotraj EU, temveč mora

evropski družbi omogočiti tudi, da se odpira trgov in kulturam zunaj EU;

60. to je pomembno tudi z vidika sedanjih trendov, ki EU usmerjajo v navezovanje vse tesnejših gospodarskih in kulturnih odnosov z državami, kot so npr. Kitajska, Rusija in Japonska;

61. za večjo zunanjo konkurenčnost EU je torej v okviru šolskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja potrebna boljša ponudba tečajev jezikov, ki jih govorijo zunaj EU;

62. treba bi bilo zagotoviti možnost, da se tretji jezik izbere med vsemi jeziki, ki se uporabljajo v odnosih z državami članicami EU, pri čemer je treba posebej upoštevati jezike razvijajočih se držav, ki niso članice EU, in kulturne značilnosti držav, s katerimi EU krepi svoje trgovinske odnose.

V Bruslju, 19. junija 2008

Predsednik

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE

**Mnenje na lastno pobudo Odbora regij za zeleno knjigo: Gorski politiki Evropske unije naproti –
Evropska vizija za gorska območja**

(2008/C 257/07)

ODBOR REGIJ

- opozarja na načeloma pozitiven odziv predsednika Barrosa na vprašanje, ki mu ga je postavilo Evropsko združenje izvoljenih predstavnikov gorskih območij glede priprave zelene knjige o evropski politiki za gorska območja med strukturiranim dialogom na plenarnem zasedanju Odbora regij 7. decembra 2006;
- opaža, da so gorska območja sicer regije s stalnimi neugodnimi naravnimi in geografskimi razmerami, hkrati pa njihovi naravni in človeški viri spodbujajo rast in ustvarjanje delovnih mest;
- poziva Evropsko unijo, naj oblikuje resnično in celovito evropsko politiko za vsa gorska območja ob upoštevanju njihove raznolikosti;
- bi podprl prizadevanja Evropske komisije in držav članic EU za aktivno izvajanje splošnih ciljev prenovljene lizbonske in göteborgske strategije z evropskim akcijskim načrtom za konkurenčnost in trajnostni razvoj gorskih območij;
- priporoča Evropski komisiji, da pri tem upošteva tri glavne tematike:
 - a) izboljšanje privlačnosti in dostopnosti gorskih regij za podjetja in prebivalstvo, kjer to ne škoduje okolju, zlasti z izboljšanjem prometnih in telekomunikacijskih povezav in povezanosti s TEN ter spodbujanjem inovacij in ustvarjalnosti ob čim boljši uporabi znanja, človeških virov in podjetništva;
 - b) obravnavanje gorskih območij na podlagi njihovih lastnih virov in ob upoštevanju njihovih posebnosti, da bodo lahko krila dodatne stroške, povezane z njihovimi stalnimi neugodnimi naravnimi razmerami, in ohranjala storitve splošnega pomena;
 - c) razvijanje grozdov in polov konkurenčnosti, da bi združili in uskladili prizadevanja različnih sektorjev za uresničitev trajnostnega razvoja.

Poročevalec: Luis DURNWALDER (IT/EPP), regionalni svetovalec in predsednik avtonomne pokrajine Bolzano

POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. opozarja na načeloma pozitiven odziv predsednika Barrosa na vprašanje, ki mu ga je postavilo Evropsko združenje izvoljenih predstavnikov gorskih območij glede priprave zelene knjige o evropski politiki za gorska območja med strukturiranim dialogom na plenarnem zasedanju Odbora regij 7. decembra 2006;
2. poudarja, da Lizbonska pogodba v opredelitvi cilja teritorialne kohezije (člen 158) priznava, da je treba gorskim in drugim regijam, ki so stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih in geografskih razmer, nameniti posebno pozornost;
3. opozarja, da so gorska območja bistvena za življenje in dejavnost celotnega prebivalstva Evropske unije zaradi njihovih naravnih virov, kulturnih virov, kot sta jezikovna raznolikost in posebna znanja, ter gospodarskih virov, kot so kmetijstvo, industrija in turizem;
4. ugotavlja, da ima 21 držav članic Evropske unije gorska območja, ki pokrivajo 35,69 % površine Evrope, v njih pa živi 17,73 % evropskega prebivalstva ⁽¹⁾;
5. opozarja, da gorska območja pokrivajo 26 % zemeljskega površja, v njih pa živi 10 % svetovnega prebivalstva, zato so bistvena sestavina trajnostnega razvoja našega planeta, kar je poudarjeno tudi v poglavju 13 agende 21 iz Ria;
6. ugotavlja, da je dostopnost gorskih območij ključni izziv za izoblikovanje resničnega enotnega trga in uresničitev prostega pretoka oseb, blaga in storitev;
7. poudarja, da je raznolikost gorskih območij še večja, če povezana gorovja obravnavamo kot nadregionalna, čezmejna in transnacionalna območja, ki obsegajo gore, doline in predgorja ter mestna in podeželska območja;
8. poudarja, da je za gorsko okolje značilna velika biotska raznovrstnost in zaradi tega posebna krhkost in občutljivost za podnebne spremembe, zato je pravi sistem zgodnjega opozarjanja;
9. poudarja, da so gorska območja zaradi stalnih neugodnih naravnih razmer že od nekdaj pilotna območja za morebitne inovacije na področju trajnostnega razvoja;

⁽¹⁾ Študija Gorska območja v Evropi: analiza gorskih območij v državah članicah in pristopnih državah EU ter drugih evropskih državah (*Mountain Areas in Europe: Analysis of mountain areas in EU member states, acceding and other European countries*), Nordregio za GD Regio, januar 2004.
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/montagne/mountain1.pdf

10. opozarja, da imajo lokalne in regionalne skupnosti pomembne izkušnje s trajnostnim razvojem gorskih območij;

11. opozarja na prizadevanja Evropskega parlamenta, Odbora regij in Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, da bi z mnenji in študijami gorskim regijam namenili več pozornosti v evropskih politikah;

12. ugotavlja, da še vedno ne obstaja evropska politika ali celovita strategija Skupnosti za gorska območja po zgledu politik in strategij za pomorske regije ali mestna območja.

Za boljše upravljanje Evropske unije

ODBOR REGIJ

13. ugotavlja, da lokalne in regionalne gorske skupnosti pripisujejo velik pomen svoji avtonomiji in spoštovanju načela subsidiarnosti v evropskem upravljanju (pristop od spodaj navzgor);
14. opaža, da so gorska območja sicer regije s stalnimi neugodnimi naravnimi in geografskimi razmerami, hkrati pa njihovi naravni in človeški viri spodbujajo rast in ustvarjanje delovnih mest;
15. poudarja, da je treba evropske politike združiti v celovito strategijo trajnostnega razvoja, ki se bo lahko prilagajala raznolikim gorskim območjem;
16. ugotavlja, da je potrebno uravnoteženo in nepristransko prizadevanje EU za trajno in čim boljše izkoriščanje raznolikosti evropskih območij, bodisi mestnih, obalnih, z zelo nizko gostoto prebivalstva ali gorskih;
17. opozarja na pomen vloge in prizadevanj gorskega prebivalstva za ustvarjanje krajinske podobe in ravnovesje gorskega okolja;
18. podpira ukrepe regionalnih in lokalnih oblasti ter mrež, v katere so povezane, in njihovo delo na področju izmenjave dobrih praks v zvezi s prenovljenimi lizbonskimi in göteborgskimi cilji za doseg ekonomske, socialne in teritorialne kohezije;
19. opozarja na pomen lizbonske strategije in smernic kohezijske politike 2007–2013 kot gonil evropske konkurenčnosti v svetu tako za gorska kot tudi za druga območja;

20. opozarja na osrednjo vlogo čezmejne in transnacionalne razsežnosti evropskih politik pri povezovanju evropskega prostora;

21. poudarja, da je treba evropsko politiko in upravo približati vsakdanjemu življenju državljanov.

Celovit pristop h gorskim območjem kot splošno vodilno načelo

ODBOR REGIJ

22. poudarja dodano vrednost evropskega pristopa, ki zajema gorska območja (Alpe, Pireneji, Karpat, gorske verige na Iberskem polotoku, balkanska in sredozemska gorovja, gorovja na otokih, v Severni in Srednji Evropi itd.) v njihovi čezmejni in transnacionalni razsežnosti;

23. poudarja pomen gorskih območij z vidika njihovih naravnih in kulturnih virov;

24. opozarja na veliko število celovitih nacionalnih in regionalnih politik za gorska območja;

25. je seznanjen z delom Alpske konvencije in ustanovitvejo Karpatske konvencije;

26. priznava delo evroregij in delovnih skupnosti v njihovi vlogi posrednikov in spodbujevalcev v obmejnih regijah;

27. upa na resnično in celovito evropsko strategijo za gorska območja, ki bi medsektorsko dopolnila dosežke, pričakovane v zeleni knjigi o teritorialni koheziji, ki je v pripravi.

Različne politike kot instrumenti celovite politike za gorska območja

ODBOR REGIJ

28. poudarja, da bi se evropska politika za gorska območja nanašala na številne sektorske politike, ki jih evropska zakonodaja deloma že pokriva, vendar pa doslej niso bile usklajene s celovitim pristopom;

29. v nadaljevanju navaja pomembna politična področja, ki jih mora zajemati aktivna politika za gorska območja:

- ekonomska, socialna in teritorialna kohezija, med drugim medregionalno, čezmejno in transnacionalno sodelovanje,
- kmetijstvo in razvoj podeželja,
- turizem,
- industrija in MSP,
- podnebne spremembe, obnovljivi viri energije in naravni viri (voda, zrak, visokogorsko sonce, les, biomasa),
- okolje, biotska raznovrstnost ter naravne in kulturne krajine,
- promet in IKT, lokalna dostopnost in vseevropska omrežja (TEN),

— konkurenčnost, enotni trg, storitve splošnega pomena in javno-zasebna partnerstva (JZP),

— raziskave in inovacije,

— kulturna in jezikovna raznolikost, izobraževanje in usposabljanje.

Za akcijski načrt Evropske unije za gorska območja

ODBOR REGIJ

30. poziva Evropsko unijo, naj oblikuje resnično in celovito evropsko politiko za vsa gorska območja ob upoštevanju njihove raznolikosti;

31. bi podprl prizadevanja Evropske komisije in držav članic EU za aktivno izvajanje splošnih ciljev prenovljene lizbonske in göteborgske strategije z evropskim akcijskim načrtom za konkurenčnost in trajnostni razvoj gorskih območij;

32. svetuje evropskim institucijam, da pri prizadevanjih za boljšo pripravo zakonodaje upoštevajo posebnosti posameznih območij;

33. poziva Evropsko komisijo, naj prizna pozitiven in raznolik prispevek lokalnih in regionalnih skupnosti na področju trajnostnega razvoja gorskih območij in to vključi v novo evropsko politiko za gorska območja;

34. priporoča Evropski komisiji, da pri tem upošteva tri glavne tematike:

- a. izboljšanje privlačnosti in dostopnosti gorskih regij za podjetja in prebivalstvo, kjer to ne škoduje okolju, zlasti z izboljšanjem prometnih in telekomunikacijskih povezav in povezanosti s TEN ter spodbujanjem inovacij in ustvarjalnosti ob čim boljši uporabi znanja, človeških virov in podjetništva;
- b. obravnavanje gorskih območij na podlagi njihovih lastnih virov in ob upoštevanju njihovih posebnosti, da bodo lahko krila dodatne stroške, povezane z njihovimi stalnimi neugodnimi naravnimi razmerami, in ohranjala storitve splošnega pomena;
- c. razvijanje grozdov in polov konkurenčnosti, da bi združili in uskladili prizadevanja različnih sektorjev za uresničitev trajnostnega razvoja;

35. priporoča Evropski komisiji, da gorska območja uporablja kot pilotna območja na področju inovacij, družbe znanja in trajnostnega razvoja;

36. upa, da bodo gorske regije lahko še naprej razvijale inovacije na podlagi svojih tradicij in izboljševale konkurenčnost svojih MSP;

37. predlaga Evropski komisiji in državam članicam EU, da upoštevajo različne potrebe posameznih območij na področju zaposlovanja in usposabljanja;

38. priporoča Evropski komisiji, da na podlagi izkušenj z naravnimi parki razvije celostno metodo upravljanja odročnih visoko- in srednjegorskih območij, ki bo politike ohranjanja naravnih virov, zlasti v okviru mreže Natura 2000, usklajevala s politikami spodbujanja in uravnoteženega razvoja gorskih območij;

39. svetuje Evropski uniji, da posebnosti posameznih območij vključi v okvir evropske organizacije civilne zaščite in upošteva, da se gorska območja soočajo z velikimi naravnimi tveganji in različnimi ovirami, zaradi česar so precej drugačne tudi potrebne tehnike civilne zaščite in reševalnih služb v gorah;

40. poziva k razmisleku v okviru reforme SKP o strateški vlogi kmetijstva, pašništva in vinogradništva na gorskih območjih za ohranjanje krajine, kakovost vode in proizvodnjo visokokakovostnih izdelkov zelo značilnega in prepoznavnega okusa za neko območje. Takšna bolj lokalno usmerjena SKP bi spodbujala proizvodnjo kakovostnih izdelkov v majhnih količinah, kar je bistvena sestavina evropskega kmetijstva in ključnega pomena za okolje;

41. poziva Evropsko komisijo, Evropski parlament in Svet Evropske unije, da pripravijo uravnotežen in obsežen paket ukrepov za podporo ob opuščanju sistema mlečnih kvot, zlasti v gorskih in sredogorskih regijah. Ukrepe je treba financirati s sredstvi iz ukrepov s področja tržnih ureditev, ki se ne uporabljajo več, vendar ne na račun neposrednih plačil. Za ohranitev kmetijstva, ekstenzivne živinoreje in proizvodnje mleka na gorskih in sredogorskih območjih je treba razviti bolj ekonomske ukrepe v drugem stebru, med drugim za ustvarjanje tržnih priložnosti, in tako podpreti kmetijska gospodarstva z izredno pozitivnimi učinki za naravo in okolje na območjih z neugodnimi naravnimi in geografskimi razmerami;

42. poziva evropske institucije, naj v svojih politikah upoštevajo strateško vlogo gorskih gozdov in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, saj izredno učinkovito ščitijo gozdna in še posebej stanovanjska območja in s tem prispevajo tudi k ohranjanju virov in biotske raznovrstnosti, s ciljem preprečevati podnebne spremembe, ohranjati kakovost zraka, vode in krajine ter spodbujati socialno-ekonomski razvoj gorskih območij;

43. poudarja, da se danes gozdarstvo v Evropi ne izkorišča dovolj, tako z vidika njegovega okoljskega pomena kot z vidika gospodarskih proizvodov (energija, gradbeništvo, surovine);

44. poziva evropske institucije, da v analizo evropskih območij vključijo energetska vprašanja in zmogljivosti gorskih regij za proizvodnjo obnovljivih virov energije (vodna, sončna in vetrna energija, biomasa in les) in za pasivno gradnjo;

45. poziva evropske institucije, nacionalne in regionalne javne banke ter ogljiv sklad za Evropo ali okoljsko borzo Bluenext, da upoštevajo pozitiven prispevek gorskih območij h kakovosti okolja (gozdovi, travniki in planinski pašniki) z vidika zmanjšanja CO₂, ki bi ga lahko finančno nagradili s sistemi certifikatov ali kreditov za oglik;

46. opozarja, da morajo vseevropska energetska, prometna in telekomunikacijska omrežja imeti resnično ozemeljsko razsežnost in tako upoštevati geografske, okoljske in človeške dejavnike regij, po katerih potekajo, da bi postala resnično evropska omrežja za komunikacijo in izmenjave na ravni celine, ki jih podpira tudi lokalno prebivalstvo;

47. predlaga, da se v evropsko razpravo o trajnostni mobilnosti v mestih vključijo eksperimenti gorskih mest na področju celovitega in trajnostnega lokalnega prevoza;

48. poudarja, da je za doseg prenovljenih evropskih ciljev rasti in zaposlovanja potrebna stalna povezanost med gorskim prebivalstvom in gosto poseljenimi območji;

49. poziva Evropsko komisijo, da si po najboljših močeh prizadeva za zmanjšanje digitalnega razkoraka ter vsem evropskim območjem in državljanom omogoči dostop do širokopašnih in visokohitrostnih kabelskih ali satelitskih povezav, zlasti v okviru evropske pobude i2010 o e-vključevanju;

50. priporoča, da se v zunanjo in sosedsko politiko vključi gorska razsežnost nekaterih mednarodnih geopolitičnih vprašanj, kot so izzivi, povezani z vodo in naravnimi viri, spoštovanjem kulturne raznolikosti in izobraževanjem ter trajnostnim gospodarskim razvojem in migracijskimi tokovi;

51. svetuje Evropski komisiji, da svojo komunikacijsko strategijo usmeri bolj lokalno in se tako približa vsakdanjemu življenju evropskih državljanov;

52. priporoča, da se v evropske politike in postopek odločanja Skupnosti ter komitologije v večji meri vključi ozemeljska razsežnost in s tem izboljša evropska demokracija;

53. poziva Evropski parlament, da oceni proračunske posledice ukrepov Evropske unije za gorska območja;

54. priporoča partnersko usklajevanje kohezijske politike na ravni gorskih območij, da se prepreči razpršenost in izboljša strateška razsežnost strukturnih ukrepov;

55. predlaga, da se operativni načrti drugih politik Skupnosti z učinkom na lokalno in regionalno raven prav tako usklajujejo na ustrezni ravni gorskih območij in tako opredelijo medsektorske, celovite in partnerske strategije;

56. podpira predlog sveta ministrov za prostorsko načrtovanje, da se v okviru akcijskega načrta za teritorialno agendo prouči vpliv podnebnih sprememb na gorskih območjih, in poziva Evropsko komisijo, da to vprašanje upošteva pri svojem delu in zakonodajnih predlogih;

57. podpira osrednjo vlogo kohezijske politike v evropski strategiji za gorska območja ter vodilno vlogo cilja teritorialne kohezije in programov Interreg;

58. poziva države članice in njihove parlamente, da v postopku sprejemanja uredbe o EZTS upoštevajo izreden pomen skupnega pravnega instrumenta za teritorialno sodelovanje na gorskih območjih;

59. poudarja, da je treba v politikah konkurence in notranjega trga upoštevati ključno vlogo storitev splošnega pomena in javno-zasebnih partnerstev v gospodarstvu gorskih območij ter stalne gospodarske in socialne dodatne stroške teh območij s stalnimi naravnimi neugodnimi razmerami, da se prepreči izseljevanje prebivalstva in čim bolj izkoristijo prednosti teh območij;

60. poziva Evropsko komisijo k posvetovanju z vsemi akterji in opazovalci v okviru Alpske in Karpatske konvencije, da se

prouči njihovo upravljanje in ocenijo cilji ter na podlagi tega sprejme odločitve o ratifikaciji protokolov Alpske konvencije ter podpisu in ratifikaciji Karpatske konvencije. Če bo sprejeta pozitivna odločitev, bi morala Komisija igrati vodilno vlogo v teh transnacionalnih konvencijah;

61. predlaga, da se razglasi evropsko leto gorskih območij in da Komisija skupaj z Odborom regij vsaki dve leti organizira konferenco o gorskih območjih po vzoru konference leta 2002;

62. poziva Evropski parlament in Svet, da na posvetovanjih pred imenovanjem komisarjev izrecno preneseta pristojnosti za gorska območja na enega samega komisarja, ki bi poleg svojih drugih pristojnosti usklajeval ukrepe kolegija na tem medsektorskem teritorialnem področju;

63. poziva Evropsko komisijo, da svoje predloge o prihodnosti evropskih politik za gorska območja poda v zeleni knjigi, kar bi bil pogoj za celovito in partnersko evropsko strategijo za gorska območja, ki bi jo vodili Evropska komisija in države članice ter lokalne in regionalne oblasti ob podpori socialno-ekonomskih in okoljskih akterjev ter ob sodelovanju nacionalnih in evropskih združenj, ki predstavljajo gorske lokalne in regionalne skupnosti.

V Bruslju, 19. junija 2008

Predsednik

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij – Partnerstvo za komuniciranje o Evropi

(2008/C 257/08)

ODBOR REGIJ

- meni, da je bistveno okrepiti komuniciranje z evropskimi državljani in jih pritegniti v stalen dialog, da bi se z njimi začela demokratična razprava, ki bi temeljila na zaupanju in solidarnosti, za spodbujanje evropskega duha in lažje sprejemanje aktivnega evropskega državljanstva;
- poudarja skupno odgovornost nacionalnih, regionalnih in lokalnih izvoljenih predstavnikov, da v svoje delovanje vključijo evropsko razsežnost; zato poziva k spodbujanju partnerstva med institucijami EU, nacionalnimi vladami in parlamenti ter lokalnimi oblastmi glede komuniciranja, da bi lahko sodržavljeni pridobili boljše znanje o Evropi ter jasne in objektivne informacije o ukrepih, sprejetih na ravni EU;
- pozdravlja novo fazo načrta D Debate Europe, ki ohranja pristop „lokalnega delovanja“ in ponuja dodatno sredstvo, ki državljanom omogoča, da so obveščeni, da se povezujejo in sodelujejo v partnerstvu v okviru evropskih volitev in ratifikacije Lizbonske pogodbe;
- pozdravlja sklep Komisije za sofinanciranje nove serije projektov civilne družbe v okviru načrta D in se strinja s poudarkom, ki ga Komisija namenja decentraliziranim pozivom za zbiranje predlogov in ukrepom za podporo lokalnim projektom; izraža zadovoljstvo, da je v okviru teh pozivov sodelovanje članov Odbora regij in omogočanje dialoga z lokalnimi nosilci političnega odločanja uvrščeno med glavne cilje; vendar poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo tudi same lokalne in regionalne oblasti lahko sodelovale v teh pozivih;
- predlaga, da evropske hiše ne bi bile omejene zgolj na glavna mesta držav članic in da bi se – ob upoštevanju določenih zahtev – lahko ustanovile na pobudo lokalnih in regionalnih oblasti in mest; zato pozdravlja namen Komisije, da „deluje še bolj lokalno“ s spodbujanjem razprav zunaj glavnih evropskih mest, v katerih bi sodelovala predstavništva Komisije in druga generacija centrov Evrope Direct, ki bodo predvidoma ustanovljeni leta 2009;
- je pripravljen aktivno prispevati in sodelovati pri pobudah drugih institucij, tudi na srečanjih državljanov, ki bi jih lahko organizirala predsedstva EU.

Poročevalka: Claude DU GRANRUT (FR/EPP), članica regionalnega sveta Pikardije

Referenčni dokument

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Partnerstvo za komuniciranje o Evropi

COM(2007) 568 konč.

Delovni dokument Komisije: Predlog medinstitucionalnega sporazuma Partnerstvo za komuniciranje o Evropi

COM(2007) 569 konč.

Sporočilo Komisije: Komuniciranje o Evropi po internetu. Vključevanje državljanov

SEC(2007) 1742 (Op. prev.: dokument še ni preveden v slovenščino.)

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Debate Europe – Gradimo na izkušnjah z načrtom D za demokracijo, dialog in debato

COM(2008) 158 konč.

POLITIČNA PRIPOROČILA

I. Komuniciranje o Evropi: skupna odgovornost

ODBOR REGIJ

1. podpira pobudo Evropske komisije, da v skladu z željami Evropskega sveta oblikuje novo strategijo komuniciranja z evropskimi državljani, v katero bodo tesneje vključene institucije Skupnosti in države članice in ki bo upoštevala pomen delovanja na regionalni in lokalni ravni;

2. meni, da je bistveno okrepiti komuniciranje z evropskimi državljani in jih pritegniti v stalen dialog, da bi se z njimi začela demokratična razprava, ki bi temeljila na zaupanju in solidarnosti, za spodbujanje evropskega duha in lažje sprejemanje aktivnega evropskega državljanstva;

3. ponavlja svoje prepričanje, da je treba z decentraliziranim dialogom spodbujati razmišljanje o skupnih vrednotah, dosežkih evropske integracije in učinkih evropskih politik na življenje državljanov ter izzivih za prihodnost Evropske unije, pa tudi podpirati boljše poznavanje evropskih zadev pri Evropejcih;

4. poudarja skupno odgovornost nacionalnih, regionalnih in lokalnih izvoljenih predstavnikov, da v svoje delovanje vključijo evropsko razsežnost; zato poziva k spodbujanju partnerstva med nacionalnimi vladami in parlamenti ter lokalnimi oblastmi glede komuniciranja, da bi lahko sodržavljeni pridobili boljše znanje o Evropi ter jasne in objektivne informacije o ukrepih, sprejetih na ravni EU;

5. Evropsko komisijo zato prosi, naj državljanom da na voljo dejanske instrumente za sodelovanje; v tem smislu poudarja

vlogo glavnih sredstev obveščanja in zlasti interneta kot instrumenta približevanja državljanom in temeljnega orodja za komuniciranje, zlasti lokalnih in regionalnih oblasti;

6. pozdravlja pripravljenost Evropske komisije, da okrepi načelo partnerstva med institucijami Evropske unije in državami članicami; odločno vztraja, da je treba priznati, da imajo na tem področju osrednjo vlogo tako Odbor kot tudi lokalne in regionalne oblasti; ugotavlja, da Komisija priznava, da je za nepoznavanje EU kriva predvsem slaba zavzetost držav članic, da pa je obenem uvidela pozitivne učinke decentraliziranega komuniciranja in nujnost delovanja na lokalni in regionalni ravni;

7. pozdravlja novo fazo načrta D Debate Europe, ki ohranja pristop „lokalnega delovanja“ in ponuja dodatno sredstvo, ki državljanom omogoča, da so obveščeni, da se povezujejo in sodelujejo v partnerstvu v okviru evropskih volitev in ratifikacije Lizbonske pogodbe;

8. Evropsko komisijo poziva, naj komunikacijske zahteve vključi v pripravo vseh evropskih politik, predvsem pa politik, ki imajo neposreden vpliv na lokalne skupnosti, zlasti strukturnih skladov. V revidiranem evropskem proračunu bi zato morale biti poglavje za komunikacijo z državljani;

9. ocenjuje, da bi bilo treba obdobje ratificiranja Lizbonske pogodbe in prihodnje volitve v Evropski parlament izkoristiti za spodbujanje dejanske razprave o Evropi; zato je oblikoval posebno delovno skupino, da bi čim bolj izboljšali možnosti, ki jih imajo njegovi člani za komuniciranje z evropskimi državljani o Evropi.

II. Krepitev partnerske politike za skladno in integrirano decentralizirano komuniciranje

ODBOR REGIJ

10. opozarja na vsebino izjav komisarke Wallström glede ozemeljskega pristopa in ključne vloge regionalnih in lokalnih oblasti pri tem, da se državljane doseže ter se jim – na stotinah prireditev, organiziranih v okviru načrta D po vsem ozemlju EU – pojasni pomen in pozitivne učinke političnega delovanja EU na gospodarski razvoj, ozemeljsko kohezijo, okolje, varnost in družbeni napredek;

11. v tem duhu ponavlja svojo pripravljenost, da se pri organiziranju razprav in prireditev opre na pogoje sporazuma o sodelovanju z Evropsko komisijo, zlasti glede dodatka o komunikacijski politiki, saj bo tako organiziral razprave in prireditve na teme, povezane z vsakodnevnim življenjem državljanov – na primer zaposlovanje, varnost, migracije, temeljne pravice, varovanje okolja, oskrba z energijo; tako bo tudi prikazal dodano vrednost, ki jo dobi politika Skupnosti v povezavi s pristojnostmi izvoljenih lokalnih predstavnikov;

12. zahteva, da kontaktne osebe v vsakem od predstavništev Komisije, ki so bile imenovane v skladu s sporazumom o sodelovanju med OR in Evropsko komisijo in ki so pristojne za razvoj – na lokalni in regionalni ravni – tematik komunikacijskih dejavnosti, ki jih določi medinstitucionalna skupina za informiranje, postanejo resnično dejavne informacijske povezave med Komisijo in člani OR. Njihova naloga bo olajšati sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri decentraliziranih dogodkih in uradnih obiskih članov Komisije v državah članicah;

13. opozarja, da nova komunikacijska strategija sicer zahteva bolj povezano delovanje institucij EU in organov Skupnosti, da pa se mora napajati tudi z odzivi „s terena“, ki jih lahko analizirajo in posredujejo naprej le lokalne oblasti, ki so odgovorne za svoje državljane, obenem pa so jim tudi blizu, in ki poznajo postopek odločanja EU; v tem smislu poudarja pogoje protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, vključenih v Lizbonsko pogodbo, ki Evropsko komisijo obvezujejo, da v svojih zakonodajnih predlogih upošteva finančne in upravne posledice za lokalne in regionalne skupnosti;

14. ugotavlja, da vključevanje lokalnih in regionalnih akterjev ter sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti v uradnem posvetovanju Evropske komisije pred pripravo vse zakonodaje krepi delovanje mest in regij kot nosilcev informiranja in komuniciranja v Evropski uniji in sodi v okvir upravljanja na več ravneh.

Tovrstno dvosmerno informiranje bi lahko potekalo prek regionalnih uradov ter lokalnih in regionalnih skupnosti v Bruslju, pa tudi prek nacionalnih in evropskih zvez lokalnih in regionalnih izvoljenih predstavnikov.

III. Komuniciranje o Evropi: delovati lokalno z vključevanjem državljanov ter lokalnih in regionalnih izvoljenih predstavnikov

ODBOR REGIJ

15. opozarja, da bi morale informacije o Evropski uniji bolj ustrezati različnim ciljnim skupinam prebivalstva in biti prilagojene dejanskim lokalnim razmeram;

16. poziva, da se potegnejo zaključki iz prireditev, ki so jih v okviru načrta D pripravile regionalne oblasti in mesta. Prireditve omenjata tudi obe vmesni poročili o tem, kako Odbor regij izvaja dejavnosti decentraliziranega komuniciranja;

17. pozdravlja sklep Komisije za sofinanciranje nove serije projektov civilne družbe v okviru načrta D in se strinja s poudarkom, ki ga Komisija namenja decentraliziranim pozivom za zbiranje predlogov in ukrepom za podporo lokalnim projektom; izraža zadovoljstvo, da je v okviru teh pozivov sodelovanje članov Odbora regij in omogočanje dialoga z lokalnimi nosilci političnega odločanja uvrščeno med glavne cilje; vendar poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo tudi same lokalne in regionalne oblasti lahko sodelovale v teh pozivih;

18. poudarja, da je za zagotovitev učinkovitosti faze Debate Europe v okviru načrta D v vseh državah članicah potrebna večja sinergija med poslanci EP, izvoljenimi lokalnimi in regionalnimi predstavniki, uradnimi govorniki nacionalnih vlad, vodji predstavništev Evropskega parlamenta in Komisije ter predstavniki nacionalnih združenj lokalnih in regionalnih oblasti;

19. predlaga, da evropske hiše – javne institucije, ki želijo državljane pritegniti s široko ponudbo dejavnosti – ne bi bile omejene zgolj na glavna mesta držav članic in da bi se – ob upoštevanju določenih zahtev – lahko ustanovile na pobudo lokalnih in regionalnih oblasti in mest; zato pozdravlja namen Komisije, da „deluje še bolj lokalno“ s spodbujanjem razprav zunaj glavnih evropskih mest, v katerih bi sodelovala predstavništva Komisije in druga generacija centrov Europe Direct, ki bodo predvidoma ustanovljeni leta 2009;

20. poudarja, da je treba pri komuniciranju z mladimi ponujati informacije, ki jim bodo dale občutek, da je sodelovanje v evropskem integracijskem procesu v njihovem interesu;

21. priporoča vsem ravne oblasti, naj zagotovijo, da se mladi v času šolanja naučijo tudi osnov o Evropski uniji, da bi razumeli, kakšna so njena pooblastila, kako deluje, kakšno je njeno ukrepanje in kakšne možnosti ponuja za njihovo osebno in poklicno prihodnost, soočeno z izzivi 21. stoletja;

22. priporoča, da se komunikacijske dejavnosti držav članic izvajajo v sodelovanju z regionalnimi in lokalnimi izvoljenimi predstavniki, na primer z organizacijo decentraliziranih prireditvev v regijah in redno razpravo v regionalnih in lokalnih skupščinah o politikah EU, če je le mogoče v prisotnosti poslanca Evropskega parlamenta in predstavnika enega od direktorátov Evropske komisije, kot to velja za nacionalne parlamente;

23. opozarja, da bi lahko bili lokalni in regionalni izvoljeni predstavniki pomembni nosilci dvostranskega komuniciranja, na podlagi katerega lahko državljane obveščajo o vlogi in dejanski naravi EU ter jih spodbujajo k odzivu na te informacije. S tem krepijo prisotnost Evrope v skupnosti, v kateri so izvoljeni, prenesajo pa lahko tudi odzive „s terena“ – torej javno mnenje lokalnih in regionalnih skupnosti – tistim, ki so zadolženi za pripravo političnih ukrepov EU in odločanje o njih;

24. poudarja vlogo političnih strank pri komuniciranju na lokalni in regionalni ravni za spodbujanje evropskega projekta in spodbuja lokalne in regionalne izvoljene predstavnike k seznanjanju mladih politikov obeh spolov z evropskimi vprašanji, da bi nosilci odločanja jutrišnjega dne zmogli evropsko razsežnost vključiti v svoje dejavnosti;

25. meni, da je bistveno pripraviti jasno in zanesljivo predstavitev besedila Lizbonske pogodbe, dosežkov, ki jih prinaša, načel, ki jih upošteva, in izboljšav glede preglednosti, učinkovitosti in legitimnosti delovanja Evropske unije ter vključevanja državljanov v pripravo politik;

26. predlaga organizacijo posebne seje v okviru lokalnih in regionalnih svetov, na katero bi bili vabljeni tudi člani Odbora regij in poslanci Evropskega parlamenta iz istih volilnih okrožij in ki bi bila namenjena razpravi o dosežkih evropske integracije ter delovanju institucij Evropske unije, na primer na Dan Evrope (9. maj);

27. navaja prednostne dejavnosti Odbora regij s področja komuniciranja, načrtovane v letu 2008:

— forum o „Mestih prihodnosti“ (8.–10. april 2008);

— 3. letni forum o komuniciranju (17.–19. junij 2008);

— 6. dnevi odprtih vrat OPEN DAYS (6.–9. oktober 2008), ki bodo med Evropskim tednom regij in mest v Bruselj priteg-

nili 5 500 udeležencev iz 220 evropskih regij in mest. Leta 2008 bo to pobudo dopolnilo več kot 150 lokalnih dogodkov v partnerskih regionalnih skupnostih;

— forum o medkulturnem dialogu (25.–27. november);

— izdajanje mesečnega elektronskega biltena (newsletter) s političnimi novicami OR, namenjenega regionalnim medijem ter lokalnim in regionalnim izvoljenim predstavnikom, pa tudi odgovornim v združenjih, ter tiskanega mesečnega biltena o politični in posvetovalni dejavnosti OR, evropskih institucij ter lokalnih in regionalnih skupnosti. Bilten se pošilja 25 000 regionalnim nosilcem odločanja;

— OR sprejme v Bruslju 600 lokalnih in regionalnih novinarjev na leto, v povezavi s političnimi dejavnostmi članov OR, ob prireditvah in v sodelovanju z drugimi evropskimi institucijami;

28. želi tesno sodelovati z Evropsko komisijo pri pripravi delovnega načrta (*working plan*) na podlagi komunikacijskih pobud v okviru medinstitucionalnega sodelovanja, kot tudi s povečanjem števila dvostranskih partnerstev z državami članicami za operativno vodenje;

29. je pripravljen aktivno prispevati in sodelovati pri pobudah drugih institucij, tudi na srečanjih državljanov, ki bi jih lahko organizirala predsedstva EU.

IV. Vključevanje Odbora regij v prihodnji medinstitucionalni okvir za komuniciranje

ODBOR REGIJ

30. je prepričan, da bi medinstitucionalni okvir za informiranje in komuniciranje lahko okrepil načelo partnerstva med institucijami in organi Skupnosti, državami članicami ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi. Za ta okvir bi morala biti na voljo zadostna finančna sredstva;

31. poudarja dodano vrednost, ki jo prinaša njegovo sodelovanje v medinstitucionalni skupini za informiranje, in namerava vsako leto predstaviti svoj letni program decentraliziranega komuniciranja, zato prosi, da se ga vključi v pripravo letnega medinstitucionalnega načrta za to področje;

32. je naklonjen ocenjevanju dejavnosti medinstitucionalne skupine za informiranje, da bi ugotovili, ali jih je mogoče izboljšati in ali je treba oblikovati skupino za usklajevanje izvajanja smernic, ki jih je določila medinstitucionalna skupina za informiranje; v tem okviru bi bil pripravljen sodelovati v takšni skupini;

33. pozdravlja priložnost, da lahko sodeluje v letni medinstucionalni razpravi o komuniciranju in zato zahteva, da se mu poleg Evropske komisije, Evropskega parlamenta in Sveta prizna vloga ključnega partnerja na področju strategije za decentralizirano komuniciranje.

V. Razširiti načine komuniciranja: lokalni in regionalni mediji, avdiovizualna sredstva obveščanja in internet

ODBOR REGIJ

34. poudarja, da je potrebnih več učinkovitejših in lažje dostopnih načinov informiranja, da bi dosegli cilj boljšega poznavanja evropskih zadev pri Evropejcih. Sodelovanje lokalnih in regionalnih skupnosti ter medijev je treba izboljšati in uporabiti nove tehnike;

35. izraža zadovoljstvo, da Evropska komisija leta 2008 začne pilotni projekt informacijskih omrežij, katerega cilj je boljše vključevanje nacionalnih parlamentov v evropsko razpravo; v tem smislu poziva, da se tej pobudi pridružijo tako OR kot regionalni in lokalni izvoljeni predstavniki;

36. Evropsko komisijo prosi, naj spletne strani svojih predstavništev v 27 državah članicah poveže s spletnimi stranmi nacionalnih združenj lokalnih in regionalnih oblasti, mest in regij, ter zahteva, da so posredovane informacije prilagojene lokalnemu okolju, zlasti informacije o izvajanju evropskih politik;

37. priporoča, da se na spletišču *Europa* posebna stran posveti vlogi lokalnih in regionalnih oblasti v evropskem postopku odločanja in da se poudari dejstvo, da se skoraj 75 % evropske zakonodaje izvaja na lokalni in regionalni ravni. Ta stran bi med drugim vključevala povezavo s spletno stranjo Odbora regij in stranmi tistih evropskih in nacionalnih združenj lokalnih in regionalnih oblasti, ki to želijo;

38. poudarja pomen pobude Evropske komisije o *e-vključenosti*, katere cilj je pritegniti državljane k sodelovanju pri oblikovanju politik, zlasti na lokalni in regionalni ravni; in v tem oziru poziva lokalne in regionalne oblasti, naj razvijejo svoje lokalne spletne strani, da bodo lahko državljani izrazili svoje mnenje v okviru posvetovanj in izmenjave mnenj na internetu, zlasti o svojih pričakovanjih glede evropskih politik;

39. Evropsko komisijo poziva, naj videoposnetke, ki jih je pripravil Odbor regij, vključi v spletno stran *EU Tube*;

40. Evropsko komisijo nazadnje prosi, naj lokalnim in regionalnim izvoljenim predstavnikom na spletišču *Europa* ponudi platformo za razpravo, da bi lahko odgovorili na vprašanja javnosti, na primer v okviru foruma *Debate Europe*. Ta pobuda bi lahko povečala interakcijo med njegovimi člani in državljani v njihovih državah članicah;

41. poudarja, da mora obstajati več različnih načinov informiranja in komuniciranja, da bi imeli vsi evropski državljani možnost dostopa do informacij o EU pod enakimi pogoji.

V Bruslju, 19. junija 2008

Predsednik

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij – Evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij (2009)

(2008/C 257/09)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja pobudo Komisije za evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij (2009). Izvajanje lizbonskih ciljev, s pomočjo katerih naj bi Evropa postala najbolj inovativna, na znanju temelječa družba, temelji na ustvarjalnih potencialih Evrope;
- poudarja, da so v evropskih mestih, regijah in na lokalni ravni kultura, ustvarjalnost in inovacije zelo pomemben vir rasti, naložb in novih delovnih mest;
- poudarja posebno vlogo zgodnje, predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja za razvoj temeljnih sposobnosti, kar pomeni znanje, spretnosti in odnos, ki človeku omogočajo, da uspešno živi in dela v sodobni evropski družbi ter pridobiva novo znanje;
- poudarja, da pobuda omogoča odlično povezavo z letom medkulturnega dialoga. Medsebojna povezanost tematik številnih evropskih let podpira cilj, da se s pomočjo teh dejavnosti dosežejo srednje- in dolgoročni učinki;
- ugotavlja, da za izvajanje evropskega leta ni na voljo nobenih posebnih proračunskih sredstev. Če se ustvarjalnost razume kot vir razvoja evropskih družb, ta ne bi smela biti omejena na izobraževanje in kulturo. Z medsektorskim razmišljanjem nastajajo nove, ustvarjalne rešitve.

Poročevalec: Gerd HARMS (DE/PES), predstavnik dežele Brandenburg za zvezne in evropske zadeve ter državni sekretar v uradu ministrskega predsednika zvezne dežele

Referenčni dokument

Predlog odločbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem letu ustvarjalnosti in inovacij (2009)

COM(2008) 159 konč. – 2008/0064 (COD)

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja pobudo Komisije za evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij (2009). Ustvarjalnost, ki jo Komisija v predlogu upravičeno zelo na splošno razume kot sposobnost iskanja novih rešitev na najrazličnejših področjih človekovih dejavnosti, je nujen predpogoj za tehnične, kulturne in družbene inovacije. Izvajanje lizbonskih ciljev, s pomočjo katerih naj bi Evropa postala najbolj inovativna, na znanju temelječa družba, temelji na ustvarjalnih potencialih Evrope;

2. se strinja s Komisijo v zvezi z njeno analizo osnovnih pogojev za razvoj ustvarjalnosti in inovacij. Pri tem poudarja posebno vlogo zgodnje, predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja za razvoj temeljnih sposobnosti, kar pomeni znanje, spretnosti in odnos, ki človeku omogočajo, da uspešno živi in dela v sodobni evropski družbi ter pridobiva novo znanje;

3. podpira stališče Komisije glede pomena izobraževanja za spodbujanje ustvarjalnosti in meni, da ustvarjalnost ne sme biti omejena samo na predšolsko vzgojo in izobraževanje v prvih letih šolanja. Umetnostni predmeti bi morali ohraniti svoj pomen skozi celotno obdobje šolanja. Ustvarjalnost ne sme biti omejena na t. i. „ustvarjalne predmete“. Sposobnost ustvarjalnega reševanja problemov in inovativnega razmišljanja mora biti sestavni del vseh formalnih procesov izobraževanja. V zvezi s tem OR še posebej poudarja pomen večjezičnosti;

4. poudarja, da je poleg spodbujanja odličnosti in vrhunskih dosežkov treba ljudem v vseh regijah zagotoviti tudi dobro izobraževanje in usposabljanje kot osnovo za posameznikovo in družbeno blaginjo ter inovacijsko sposobnost regij;

5. poudarja, da so v evropskih mestih, regijah in na lokalni ravni kultura, ustvarjalnost in inovacije zelo pomemben vir rasti, naložb in novih delovnih mest. Razvoj ustvarjalnih potencialov in inovativne sposobnosti regije je predpogoj za njen uspeh v evropski in svetovni konkurenci. Regionalne in lokalne oblasti so praviloma odgovorne za organizacijo vseživljenjskega učenja, aktivno politiko trga dela, razvoj regionalnih inovacijskih strategij ter spodbujanje inovativnih in ustvarjalnih gospodarskih panog;

6. ponovno poudarja odločilno vlogo občin in regij pri razvoju inovativnega okolja. Pri tem je treba opozoriti na regionalno inovacijsko politiko, tehnološke centre, podjetniške inkubatorje, znanstvene parke in sklade tveganega kapitala;

7. opozarja, da to ne velja le za ustvarjalno gospodarstvo in sodobne industrijske panoge, ki temeljijo na znanju. Tudi socialni in gospodarski izzivi, s katerimi se soočajo sodobne družbe, zahtevajo na vseh ravneh ustvarjalne rešitve za socialne, okoljske in gospodarske izzive;

8. še posebej pozdravlja dejstvo, da Komisija v svojem zakonodajnem predlogu jasno priznava vlogo regionalnih in lokalnih oblasti, saj poudarja, da

— samo kombinacija ukrepov na ravni Skupnosti ter na nacionalni, regionalni in lokalni ravni omogoča izpolnitev naloge leta ustvarjalnosti in inovacij;

— vključitev lokalnih in regionalnih oblasti le-tem omogoča uspešno in učinkovito oblikovanje svojih dejavnosti v okviru evropskega leta;

— njihovo sodelovanje koristno prispeva k izvajanju načrtovanih ukrepov na evropski in nacionalni ravni;

9. se strinja s tem stališčem in se zavzema za široko udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti v evropskem letu ustvarjalnosti in inovacij.

Podrobna ocena pobude

ODBOR REGIJ

10. podpira cilje, določene za leto ustvarjalnosti in inovacij (člen 2). Na podlagi obsežnega pristopa teh ciljev je razvoj in izkoriščanje ustvarjalnih potencialov Evrope mogoče razumeti v širšem smislu, ne da bi jih omejili le na umetniške in umetnostne vidike. Po mnenju OR je v letu ustvarjalnosti in inovacij treba spodbujati in poudarjati zlasti medsektorske dejavnosti med ustanovami vseživljenjskega učenja, institucijami in akterji s področja kulture ter gospodarstvom, znanostjo in civilno družbo. Prav tako je treba spodbujati ustvarjalno učenje, ki temelji na iskanju in razvoju znanja, v nasprotju z znanjem na osnovi posnemanja in spomina;

11. poudarja, da pobuda omogoča odlično povezavo z letom medkulturnega dialoga. Medsebojna povezanost tematik številnih evropskih let podpira cilj, da se s pomočjo teh dejavnosti dosežejo srednje- in dolgoročni učinki. Dejavnosti v okviru leta medkulturnega dialoga so oblikovane tako, da spodbujajo bolj odprto, strpno in prožno evropsko družbo, ter so tesno povezane z ustvarjalnostjo in inovacijami. Ravno prikazovanje drugih oblik in trendov kulturnega izražanja in srečevanje z njimi lahko spodbudi ustvarjalnost in odpira nove načine reševanja lastnih vprašanj;

12. ugotavlja, da se predlog Komisije še posebej nanaša na zahteve glede ključnih sposobnosti za vseživljenjsko učenje, ki sta jih oblikovala Evropski parlament in Svet. Odbor se sklicuje na svoje mnenje o tem priporočilu⁽¹⁾, v katerem je poudaril poseben pomen matematično-naravoslovnih sposobnosti. Prav tako je poudaril tudi pomen spodbujanja žensk z instrumenti vseživljenjskega učenja k delovanju na teh področjih. Evropske družbe bodo v prihodnje še bolj odvisne od tega, da mlade, zlasti ženske, pritegnejo k izobraževanju in poklicem na področju znanosti in tehnologije ter k študiju tehnike;

13. ugotavlja, da je medsebojna usklajenost delovnega življenja, družbe in višje izobrazbe pomemben predpogoj za inovacije in rast na lokalni in regionalni ravni. Potrebna je vključujoča infrastruktura brez diskriminacije, ki bo spodbujala k aktivnemu državljanstvu in skupnemu prevzemanju odgovornosti ter tako zagotavljala socialno kohezijo in trajnostni razvoj;

14. se zavzema za boljše izobraževanje in usposabljanje, da bi čim bolj povečali vrednost največjega kapitala EU – mladih. Pri izobraževanju je treba posebno pozornost nameniti zlasti študiju tehnologij, kar bo dalo nov zagon evropskim raziskavam in razvoju ter spodbudilo inovacije. Zagotoviti pa je treba tudi zadovoljivo humanistično izobraževanje in pridobivanje ustreznih vrednot; v okviru izobraževalnega sistema je treba ustrezno pozornost nameniti zlasti poučevanju evropske kulture in zgodovine;

15. je že večkrat poudaril poseben pomen spodbujanja raziskav, izobraževanja mladih znanstvenikov, podpore mobilnosti znanstvenikov in znanstvenega sodelovanja na evropski ravni. Razvoj raziskavam prijaznega okolja, spodbujanje patentov in njihova učinkovita zaščita podpirajo inovativne procese v družbi in gospodarstvu;

16. poudarja potrebo po oblikovanju standardov in pravic do varstva intelektualne lastnine ter pripravo evropske listine za obravnavo intelektualne lastnine;

17. v zvezi s tem poudarja odločilen pomen strukturnih skladov, zlasti Evropskega sklada za regionalni razvoj, pri podpori prenosu znanstvenih spoznanj v inovativne proizvode in postopke;

18. izraža obžalovanje, da je bila pobuda predložena šele zdaj. Tako kratko obdobje ogroža možnosti za uspeh takšnega leta. Ravno zato bi morala Komisija zdaj okrepiti vsa prizadevanja za vključitev čim večjega možnega števila partnerjev v proces;

19. poudarja posebno vlogo avdiovizualnih medijev pri razvoju ustvarjalnega okolja. Povezanost med razvojem talentov, odličnimi izobraževalnimi ustanovami in mediji v mnogih evropskih regijah ustvarja uspešne gospodarske grozde. V okviru leta ustvarjalnosti in inovacij bi bilo treba dogajanjem na tem področju priznati poseben pomen;

20. izraža obžalovanje, da predlog Komisije ne omenja številnih možnosti, ki jih ponujajo evropski programi mobilnosti. Mobilnost na področju izobraževanja lahko kot izkušnja izmenjave med regijami Evrope pomembno prispeva k sprostitvi ustvarjalnih in inovativnih potencialov pri mladih;

21. poleg tega izraža obžalovanje, da predlog ne vsebuje pristopov za preverjanje uspešnosti pobude in ne določa predpogojev za dosego ciljev;

22. meni, da je leto ustvarjalnosti in inovacij lahko uspešno le, če Komisija v celoti prevzame to nalogo in če se izkoristijo možnosti v vseh generalnih direktoratih. Poleg tega je potrebna močna podpora držav članic, mest in regij ter lokalnih oblasti. OR zato poziva, da se poleg politike izobraževanja tudi druga politična področja dejavno vključijo v oblikovanje leta ustvarjalnosti in inovacij;

23. opozarja, da je spodbujanje ustvarjalnosti in inovacij sestavni del številnih regionalnih in lokalnih razvojnih konceptov. Pri izvajanju evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij je treba preprečiti vtis, da se ti viri lahko odkrijejo izključno s pobudo Komisije. Prav v tem letu bi bilo treba poudariti uspešne pristope v občinah, regijah in državah članicah ter podpreti razširjanje primerov najboljše prakse. Pri vseh pobudah Komisije je treba spoštovati načelo subsidiarnosti;

24. opozarja na raznolike izkušnje lokalnih in regionalnih oblasti ter organizacij civilne družbe, ki so jih na primer pokazale pri dejavnostih v okviru lokalne in regionalne politike ter

⁽¹⁾ CdR 31/2006 fin.

dnevov odprtih vrat, ki jih organizira OR. Te izkušnje prikazujejo številne načine za razvoj in podporo ustvarjalnosti in inovacij, ki zaznamujejo naše evropske občine in regije;

25. ugotavlja, da za izvajanje evropskega leta ni na voljo nobenih posebnih proračunskih sredstev. Pri vprašanju financiranja dejavnosti predlog Komisije izrecno navaja le program vseživljenjskega učenja 2007–2013 in program Kultura 2007–2013. Obravnavana vprašanja ustvarjalnosti in inovacij pa močno presegajo ta dva programa. Obravnavati je treba zlasti področje znanosti, sodelovanje gospodarstva in znanosti, evropsko mobilnost, razvoj podeželja, socialno politiko, pa tudi druga področja. Če se ustvarjalnost razume kot vir razvoja evropskih družb, potem omejevanje na izobraževanje in kulturo

ni primerno. Z medsektorskim razmišljanjem nastajajo nove, ustvarjalne rešitve;

26. opaža, da Komisija v točki 4.4 predloga navaja „preusmeritev komunikacijskih dejavnosti na teme evropskega leta“. Ta preusmeritev pa v ukrepih ni podrobneje opisana. Po mnenju OR je pomembno, da se ti ukrepi med seboj uskladijo na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni;

27. Komisiji ponuja svojo podporo in sodelovanje pri izva-
janju evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij. Mesta, regije in lokalne oblasti so naravni partnerji za ta projekt in kraji, kjer nastajajo številne ustvarjalne rešitve. OR od Komisije pričakuje polno vključitev v dejavnosti ter pravočasne in popolne informacije o vseh ukrepih.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Predlog spremembe 1

Člen 2(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Splošni cilj evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij je podpirati prizadevanja držav članic pri spodbujanju ustvarjalnosti, s pomočjo vseživljenjskega učenja, kot gonila za inovacije in ključnega dejavnika za razvoj osebnih, poklicnih, podjetniških in socialnih kompetenc ter blaginje vseh posameznikov v družbi.	Splošni cilj evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij je podpirati prizadevanja držav članic <u>ter lokalnih in regionalnih oblasti</u> pri spodbujanju ustvarjalnosti, s pomočjo vseživljenjskega učenja, kot gonila za inovacije in ključnega dejavnika za razvoj osebnih, poklicnih, podjetniških in socialnih kompetenc ter blaginje vseh posameznikov v družbi.

Obrazložitev

Čeprav so države članice sogovornice Komisije, se na tem področju obravnavajo pomembna vprašanja, ki so v neposredni pristojnosti lokalnih in regionalnih oblasti.

Predlog spremembe 2

Člen 3(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Poleg dejavnosti, ki jih sofinancira Skupnost v skladu s členom 6, lahko Komisija ali države članice opredelijo druge dejavnosti, ki prispevajo k ciljem evropskega leta, in dovolijo uporabo imena evropskega leta pri promociji teh dejavnosti, če te prispevajo k doseganju ciljev iz člena 2.	Poleg dejavnosti, ki jih sofinancira Skupnost v skladu s členom 6, lahko Komisija, ali države članice <u>ali lokalne in regionalne oblasti</u> opredelijo druge dejavnosti, ki prispevajo k ciljem evropskega leta, in dovolijo uporabo imena evropskega leta pri promociji teh dejavnosti, če te prispevajo k doseganju ciljev iz člena 2. <u>Druge, nevladne akterje je treba spodbuditi, da bodo v okviru zastavljenih ciljev sodelovali pri dejavnostih evropskega leta.</u>

Obrazložitev

Uporaba naziva „evropsko leto“ ne sme biti omejena na države članice. Pomembno je, da se s pomočjo številnih akterjev, ki bodo dejavni v tem okviru, oživi evropsko leto.

*Predlog spremembe 3***Člen 5**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija skliče sestanke nacionalnih koordinatorjev z namenom usklajevanja izvajanja evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij na evropski ravni ter z namenom izmenjave informacij o izvajanju evropskega leta na nacionalni ravni.	Komisija skliče sestanke nacionalnih koordinatorjev z namenom usklajevanja izvajanja evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij na evropski ravni ter z namenom izmenjave informacij o izvajanju evropskega leta na nacionalni ravni. <u>Na te sestanke se povabijo predstavniki Odbora regij in Evropskega ekonomsko-socialnega odbora.</u>

Obrazložitev

Le z udeležbo OR in EESO se lahko zagotovi sistematično in kompetentno upoštevanje interesov in prispevkov lokalnih in regionalnih oblasti.

V Bruslju, 19. junija 2008

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij – Paket reform za področje telekomunikacij

(2008/C 257/10)

ODBOR REGIJ

- želi zagotoviti, da nov regulativni okvir ne bo ogrozil ciljev politik na področju kulture in medijev v posameznih državah članicah in bo upošteval posebne potrebe podeželja, regij z nizko gostoto poselitve, najbolj oddaljenih regij in gosto poseljenih območij ter potrebe kulturnih in etničnih manjšin;
- nasprotuje usklajevanju ukrepov v zvezi z upravljanjem spektra radijskih frekvenc, ki ga predlaga Evropska Komisija. Države članic bi morale ohraniti pristojnost na tem področju in hkrati skrbeti za usklajenost z mednarodnimi sporazumi. S tem se bo ohranil dovolj širok obsežen pas službam za radiodifuzijo, da lahko opravljajo svoje naloge;
- zavrača nov predlog funkcionalne ločitve podjetij in pravico Komisije do veta za nekatere popravne ukrepe nacionalnih regulativnih organov. Nacionalne regulativne organe poziva, naj pri ocenjevanju in opredeljevanju zadevnih trgov upoštevajo kulturne in jezikovne razlike posameznih lokalnih in regionalnih skupnosti;
- pozdravlja prizadevanje Komisije za izboljšanje varstva potrošnikov in pravic uporabnikov v sektorju elektronskih komunikacij, zlasti z boljšim obveščanjem potrošnikov o cenah in nabavnih pogojih, z večjim varstvom podatkov in lažjim dostopom, vključno s službami za nujno pomoč, vendar izraža zaskrbljenost glede morebitnih gospodarskih in finančnih posledic teh predlogov za lokalne in regionalne operaterje;
- verjame, da bi z ustanovitvijo organa za trg evropskih elektronskih komunikacij skupaj s precejšnjim prenosom pristojnosti vodenja trga z držav članic na Evropsko komisijo prišlo do neravnovesja v razdelitvi pristojnosti med regulativnimi organi na nacionalni in evropski ravni, zato se zavzema za ustanovitev organa za trg evropskih elektronskih komunikacij, s čimer bi sedanjo skupino evropskih regulatorjev vključili v pravo Skupnosti.

Poročevalec: Marc SCHAEFER (LU/PES), član občinskega sveta občine Vianden

Referenčni dokumenti

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembah Direktiv 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, 2002/19/ES o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju in 2002/20/ES o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev

COM(2007) 697 konč. – 2007/0247 (COD)

„Direktiva o državljanih“

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2002/22/ES o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju na področju varstva potrošnikov

COM(2007) 698 konč. – 2007/0248 (COD)

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi organa za trg evropskih elektronskih komunikacij

COM(2007) 699 konč. – 2007/0249 (COD)

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Popolno koriščenje digitalne dividende v Evropi: skupen pristop za uporabo spektra, ki se bo sprostil s preходом na digitalno radiodifuzijo

COM(2007) 700 konč.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

nalne oblasti – predvsem na gosto poseljenih območjih – morda morale vlagati v razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije in infrastrukture;

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja cilj Komisije, da poveča odprtje telekomunikacijskih trgov za konkurenco in spodbudi naložbe v omrežja visokih hitrosti (vse tehnologije: fiksna, mobilna in satelitska), da bi tudi v kontekstu digitalizacije avdiovizualnih storitev zagotovili najboljše upravljanje spektra na notranjem trgu;

2. mora zagotoviti, da v novem zakonodajnem okviru ne bi bilo ukrepov, ki bi negativno vplivali na cilje politik na področju kulture in medijev v posameznih državah članicah;

3. ravno tako mora poskrbeti, da bodo interesi kulturnih in etničnih manjšin ter potrebe regij upoštevane pri določanju novih zakonodajnih mehanizmov (zlasti na ravni upravljanja spektra);

4. v okviru predlaganega zakonodajnega okvira želi vključiti mehanizme za izgradnjo širokopasovnega interneta na podeželju in območjih z nizko gostoto poselitve ter najbolj oddaljenih regijah; pri tem ne smemo pozabiti, da bodo lokalne in regio-

5. pozdravlja prizadevanja Komisije, da bi bolj zaščitili potrošnike, zlasti na področju varovanja podatkov in varnosti ter zagotavljanja širšega dostopa do elektronskih komunikacijskih storitev in storitev v sili za vse uporabnike, vključno z invalidi, vendar je zaskrbljen zaradi morebitnih finančnih in ekonomskih posledic teh predlogov, zlasti za operaterje lokalnih in regionalnih storitev;

6. pozdravlja prizadevanje Komisije na področju razvoja vseevropskih storitev, če bodo te storitve upoštevale nacionalne in regionalne razlike ter tehnološke in ekonomske potrebe ekonomsko najšibkejših akterjev na trgu;

7. opozarja Komisijo na geografsko raznolikost nacionalnih, regionalnih in celo lokalnih trgov, kar lahko povzroči razlikovanje in razlike v mehanizmi in zakonodajnih postopkih, na primer z geografsko delitvijo;

8. izraža dvom v zvezi z dodano vrednostjo, ki naj bi jo imeli nekateri načrtovani novi ukrepi, ki bi vplivali na vse države članice, ne glede na njihove posebnosti in napredek na državni in regionalni ravni. Odbor je namreč zelo zaskrbljen zaradi ideje, da bi več pristojnosti prenesli na raven Skupnosti na področju ureditve trga telekomunikacij in upravljanja spektra;

9. meni, da predlogi Komisije odpirajo pot doslednejši uporabi pravil EU, z namenom dokončanja notranjega trga za elektronske komunikacije.

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“

ODBOR REGIJ

10. pozdravlja Priporočilo Komisije ⁽¹⁾, da bi precej zmanjšali število trgov, ki so lahko predmet predhodnega urejanja; na ta način bi to v primerih, kjer je urejanje še naprej obvezno, postalo bolj učinkovito in enostavno tako za operaterje kot tudi za nacionalne regulativne oblasti;

11. je zadovoljen s predlogi Komisije, da bi vzpostavili najboljše usklajevalne mehanizme zakonodajnih okvirov različnih držav članic ter proces koordinacije, pogajanj in posvetovanj med različnimi nacionalnimi regulativnimi organi;

12. se strinja s Komisijo, da je učinkovito upravljanje spektra pomembno za olajšanje dostopa operaterjem ter spodbujanje inovacij in kulturne raznolikosti;

13. se strinja s Komisijo, da je treba zagotoviti kolokacijo in souporabo naprav za ponudnike elektronskih komunikacijskih omrežij, če je takšna delitev tehnično izvedljiva in če je te stroške mogoče pravično porazdeliti;

14. podpira stališče Komisije v zvezi s pomenom uskladitve številčenja v Skupnosti, kadar to prispeva k delovanju notranjega trga ali k razvoju vseevropskih storitev. Vendar Odbor meni, da so države članice bolj primerne za sprejemanje ukrepov, potrebnih za takšno uskladitev, ki bi lahko potekala v okviru „skupine evropskih regulatorjev (ERG)“;

15. meni, da bi morale države članice ostati edine pristojne za določanje dodelitve spektra službam, ki zagotavljajo jezikovno in kulturno raznolikost ter pluralnost medijev;

16. meni, da ni potrebe po določanju funkcionalnega ločevanja kot dodatnega ukrepa za liberalizacijo trgov in da bi bila konkurenca na podlagi infrastrukture najbolj učinkovita; poleg tega meni, da obstoječi zakonodajni okvir že omogoča ločevalne ukrepe, med drugim tudi za funkcionalno ločitev;

17. meni, da bi v dokumentu morale ostati vse reference za postopke, določene z mednarodnimi sporazumi, kar zadeva

upravljanje spektra radijskih frekvenc, saj so ti sporazumi že v veljavi in so bolj obsežni zakonodajni okvir od tega, ki ga ima Evropska unija.

„Direktiva o državljanih“

ODBOR REGIJ

18. podpira prizadevanje Komisije, da bi okrepili in izboljšali varstvo potrošnikov in pravice uporabnikov v sektorju elektronskih komunikacij, zlasti z boljšim obveščanjem potrošnikov o cenah in nabavnih pogojih ter olajšanjem dostopa invalidnim osebam do elektronskih komunikacij in njihove uporabe, vključno s službami za nujno pomoč;

19. pozdravlja predloge, ki naj bi izboljšali varovanje zasebnosti posameznikov in osebnih podatkov v sektorju elektronskih komunikacij, zlasti z okrepljenimi določbami v zvezi z varnostjo in izboljšanimi mehanizmi uveljavljanja;

20. opozarja Komisijo na potrebe potrošnikov v gospodarsko ogroženih območjih, na podeželju in območjih, ki so z geografskega vidika težko dostopna oziroma imajo nizko gostoto poselitve, ter v najbolj oddaljenih regijah;

21. opozarja Komisijo na dejstvo, da sta za nekatere ukrepe za zagotavljanje varnosti omrežja in varstva potrošnikov bolj potrebna usklajevanje in izvajanje na mednarodni ravni kot pa na ravni EU;

22. opozarja Komisijo na dejstvo, da bi bile za nekatere ukrepe, predlagane v direktivi, potrebne precejšnje naložbe v tehnično infrastrukturo (npr. za dostop do enotne številke za klic v sili in za identifikacijo lokacije kličočega); takšne naložbe bi verjetno presegle možnosti majhnih operaterjev (npr. lokalnih in regionalnih);

23. pozdravlja prizadevanja Komisije za spodbujanje prenosljivosti številke med fiksnim in mobilnim omrežjem;

24. želi opozoriti Komisijo na posebne potrebe podeželskih skupnosti, ki imajo pogosto zelo omejeno infrastrukturo in mrežo s samo enim tradicionalnim operaterjem, ter predlaga posebne ukrepe, npr. v okviru strukturnih skladov za te regije. Opozoriti želi tudi na strukturne omejitve in dodatne stroške na področju telekomunikacij, s katerimi se soočajo najbolj oddaljene regije. Zato bi bilo treba razmisliti o posebnih ukrepih, ki bi prebivalcem teh regij omogočili enake možnosti, kot jih imajo državljani drugod v Evropi;

25. meni, da morajo pravila o obveznem prenosu (*must-carry*) za storitve radiodifuzije razširiti na vse dodatne storitve in da jih je treba redno preverjati.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije C(2007) 5406 (UL L 344, 28. december 2007, str. 65).

Organ za trg evropskih elektronskih komunikacij

ODBOR REGIJ

26. meni, da ustanovitev Organa za trg evropskih elektronskih komunikacij, ki bi bil dejansko vzporeden sedanjemu institucionalnemu dogovoru za urejanje trgov elektronskih komunikacij, ne bi bila združljiva z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti ter bi še dodatno zapletla proces, na katerega se nanaša ta paket predlogov, namesto da bi ga poenostavila;

27. zato podpira ustanovitev Evropskega regulativnega organa za telekomunikacije, ki bi lahko prevzel številne naloge, opisane v predlogu za ustanovitev Organa za trg evropskih elektronskih komunikacij (EECMA), in si delil precej elementov, ki jih je Komisija v predlogu dodelila organu, ne da bi imel status agencije, s čimer bi se izognili morebitnim težavam, povezanim z ustanovitvijo EECMA.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Predlog spremembe 1

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive), točka 2 (e), člen 2, sprememba točke s)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
s) 'škodljive motnje' pomenijo motnje, ki ogrožajo delovanje radionavigacijske storitve ali drugih varnostnih storitev ali ki kako drugače resno ogrožajo, ovirajo ali nenehno prekinjajo radiokomunikacijsko storitev, ki deluje v skladu z veljavnimi predpisi Skupnosti ali nacionalnimi predpisi.	s) 'škodljive motnje' pomenijo motnje, ki ogrožajo delovanje radionavigacijske storitve ali drugih varnostnih storitev ali ki kako drugače resno ogrožajo, ovirajo ali nenehno prekinjajo radiokomunikacijsko storitev, ki deluje v skladu z veljavnimi predpisi Skupnosti ali nacionalnimi predpisi <u>in v skladu z mednarodnimi razporeditvami frekvenc.</u>

Obrazložitev

Upravljanje spektra radijskih frekvenc zelo omejujejo mednarodni sporazumi in razporeditve frekvenc na ravni Evropske konference poštnih in telekomunikacijskih uprav (CEPT) ter Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU). To je zlasti pomembno za storitve radiodifuzije (npr. Sporazum GE-06). Zato bi bilo treba popraviti definicijo „škodljivih motenj“.

Predlog spremembe 2

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive), točka 8, sprememba člena 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) V odstavku 1 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim: „Če v členu 9 v zvezi z radijskimi frekvencami ni drugače določeno, države članice dosledno upoštevajo zaželenost tehnološke nevtralnosti zakonske ureditve in zagotovijo, da pri opravljanju regulativnih nalog, določenih v tej direktivi in posebnih direktivah, zlasti tistih, ki so namenjene zagotovitvi učinkovite konkurence, nacionalni regulativni organi ravnajo enako.“	(a) V odstavku 1 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim: „Če v členu 9 v zvezi z radijskimi frekvencami ni drugače določeno, države članice dosledno upoštevajo zaželenost tehnološke nevtralnosti zakonske ureditve in zagotovijo, da pri opravljanju regulativnih nalog, določenih v tej direktivi in posebnih direktivah, zlasti tistih, ki so namenjene zagotovitvi učinkovite konkurence, <u>tako da se zagotovi pluralnost medijev in kultur,</u> nacionalni regulativni organi ravnajo enako.“

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) V odstavku 2 se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim: „(a) zagotovijo, da uporabniki, vključno z uporabniki invalidi, starejšimi uporabniki in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami, v celoti izkoristijo ugodnosti v smislu izbire, cene in kakovosti; (b) zagotovijo, da v sektorju elektronskih komunikacij ni izkrivljanja ali omejevanja konkurence, zlasti za dostavo vsebin;“ (c) V odstavku 3 se točka (d) nadomesti z naslednjim: „(d) sodelujejo s Komisijo in z organom, da bi zagotovili razvoj dosledne regulativne prakse in dosledno uporabo te direktive in posebnih direktiv.“ (d) V odstavku 4 se točka (e) nadomesti z naslednjim: „(e) obravnavajo potrebe posebnih družbenih skupin, zlasti uporabnikov invalidov, starejših uporabnikov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami;“ (...)	(b) V odstavku 2 se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim: “(a) zagotovijo, da uporabniki, vključno z uporabniki invalidi, starejšimi uporabniki in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami, v celoti izkoristijo ugodnosti v smislu izbire, cene in kakovosti; (b) zagotovijo, da v sektorju elektronskih komunikacij ni izkrivljanja ali omejevanja konkurence, zlasti za dostavo vsebin;“ (c) V odstavku 3 se točka (d) nadomesti z naslednjim: „(d) sodelujejo s Komisijo in z organom, da bi zagotovili razvoj dosledne regulativne prakse in dosledno uporabo te direktive in posebnih direktiv.“ (d) V odstavku 4 se točka (e) nadomesti z naslednjim: „(e) obravnavajo potrebe posebnih družbenih skupin, zlasti uporabnikov invalidov, starejših uporabnikov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami, <u>iz etničnih, družbenih in kulturnih manjšin ter s podeželja in območij z nizko gostoto poselitve;</u>“ (...)

Obrazložitev

Upoštevati bi bilo treba tudi pluralnost kultur in medijev ter potrebe jezikovnih, etničnih, družbenih in regionalnih manjšin.

V zvezi s črtanjem navedbe organa, ki ga predlaga Komisija v predlogu Uredbe (COM(2007) 699 konč. – 2007/0249 (COD)), glej predlog spremembe 20 spodaj.

Predlog spremembe 3

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 *Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive), točka 9, nova različica člena 9*

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 9 Upravljanje radijskih frekvenc za elektronske komunikacijske storitve 1. Države članice poskrbijo za učinkovito upravljanje radijskih frekvenc za elektronske komunikacijske storitve na svojem ozemlju v skladu s členom 8. Zagotovijo, da nacionalni regulativni organi razporedijo in dodelijo tak radijske frekvence na podlagi objektivnih, preglednih, nediskriminacijskih in sorazmernih meril.	Člen 9 Upravljanje radijskih frekvenc za elektronske komunikacijske storitve 1. Države članice poskrbijo za učinkovito upravljanje radijskih frekvenc za elektronske komunikacijske storitve na svojem ozemlju v skladu s členom 8. Zagotovijo, da nacionalni regulativni organi razporedijo in dodelijo tak radijske frekvence na podlagi objektivnih, preglednih, nediskriminacijskih in sorazmernih meril.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Države članice pospešujejo usklajevanje uporabe radijskih frekvenc v Skupnosti skladno s potrebo po zagotovitvi njihove dejanske in učinkovite uporabe ter na podlagi Odločbe št. 676/2002/ES (Odločba o radijskem spektru). 3. Razen če ni drugače določeno v drugem pododstavku ali v ukrepih, sprejetih v skladu s členom 9c, države članice zagotovijo, da se v radiofrekvenčnih pasovih, ki so odprti za elektronske komunikacijske storitve, uporabljajo vse vrste tehnologije radijskega omrežja ali tehnologije za brezžični dostop. Vendar pa lahko države članice zagotovijo sorazmerne in nediskriminatorne omejitve za vrste tehnologij radijskega omrežja ali tehnologij za brezžični dostop, kjer je to potrebno zaradi: (a) preprečevanja škodljivih motenj, (b) varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnimi polji, (c) zagotovitve največje souporabe radijskih frekvenc, če je uporaba frekvenc predmet splošne odobritve, ali (d) upoštevanja omejitve v skladu s spodnjim odstavkom 4. 4. Razen če ni drugače določeno v drugem pododstavku ali v ukrepih, sprejetih v skladu s členom 9c, države članice zagotovijo, da se v radiofrekvenčnih pasovih, odprtih za elektronske komunikacije, nudijo vse vrste elektronskih komunikacijskih storitev. Vendar pa države članice zagotovijo sorazmerne in nediskriminatorne omejitve za vse vrste ponujenih elektronskih komunikacijskih storitev. Omejitve, ki zahtevajo, da se storitev zagotovi v določenem pasu, so upravičene z namenom, da zagotovijo izpolnitev cilja splošnega interesa v skladu z zakonodajo Skupnosti, kot je varstvo človekovega življenja, spodbujanje socialne, regionalne ali teritorialne kohezije, preprečevanje neučinkovite uporabe radijskih frekvenc ali spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti ter medijskega pluralizma, kot je opredeljeno v nacionalni zakonodaji v skladu z zakonodajo Skupnosti. Omejitev, ki prepoveduje zagotavljanje katere koli druge storitve v določenem pasu, se uporablja samo, če je upravičena s potrebo po varstvu človekovega življenja.	2. Države članice pospešujejo usklajevanje uporabe radijskih frekvenc v Skupnosti, <u>kar lahko prispeva k uresničitvi ekonomije obsega in olajša interoperabilnost storitev v korist uporabnikov</u>, skladno s potrebo po zagotovitvi njihove dejanske in učinkovite uporabe ter na podlagi Odločbe št. 676/2002/ES (Odločba o radijskem spektru). 3. Razen če ni drugače določeno v drugem pododstavku ali v ukrepih, sprejetih v skladu <u>z Odločbo o radijskem spektru (676/2002/ES) s členom 9c</u>, države članice <u>po možnosti</u> zagotovijo, da se v radiofrekvenčnih pasovih, ki so odprti za elektronske komunikacijske storitve, uporabljajo vse vrste tehnologije radijskega omrežja ali tehnologije za brezžični dostop, <u>v skladu s seznamami za dodelitev nacionalnih radijskih frekvenc in ureditvijo ITU</u>. Vendar pa lahko države članice zagotovijo sorazmerne in nediskriminatorne omejitve za vrste tehnologij radijskega omrežja ali tehnologij za brezžični dostop, kjer je to potrebno zaradi: (a) preprečevanja škodljivih motenj, (b) varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnimi polji, (c) zagotovitve največje souporabe radijskih frekvenc, <u>če je uporaba frekvenc predmet splošne odobritve</u>, ali (d) upoštevanja omejitve v skladu s spodnjim odstavkom 4. 4. Razen če ni drugače določeno v drugem pododstavku ali v ukrepih, sprejetih v skladu <u>z Odločbo o radijskem spektru (676/2002/ES) s členom 9c</u>, države članice <u>po možnosti omogočijo zagotovitev</u>, da se v radiofrekvenčnih pasovih, odprtih za elektronske komunikacije, nudijo vse vrste elektronskih komunikacijskih storitev, <u>v skladu s seznamami za dodelitev nacionalnih radijskih frekvenc in ureditvijo ITU</u>. Vendar pa države članice zagotovijo sorazmerne in nediskriminatorne omejitve za vse vrste ponujenih elektronskih komunikacijskih storitev. Omejitve, ki zahtevajo, da se storitev zagotovi v določenem pasu, so upravičene z namenom, da zagotovijo izpolnitev cilja splošnega interesa v skladu z zakonodajo Skupnosti, kot je varstvo človekovega življenja, spodbujanje socialne, regionalne ali teritorialne kohezije, preprečevanje neučinkovite uporabe radijskih frekvenc ali spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti ter medijskega pluralizma, kot je opredeljeno v nacionalni zakonodaji v skladu z zakonodajo Skupnosti. Omejitev, ki prepoveduje zagotavljanje katere koli druge storitve v določenem pasu, se uporablja samo, če je upravičena s potrebo po varstvu človekovega življenja ali z izvajanjem storitev splošnega pomena, <u>kakor je določeno v nacionalni zakonodaji in v skladu s pravom Skupnosti, npr. za spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti in pluralnosti medijev</u>.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
5. Države članice redno preverjajo nujnost omejitev iz odstavkov 3 in 4.	5. Države članice redno preverjajo nujnost omejitev iz odstavkov 3 in 4 <u>in so edine pristojne za določanje morebitnih izjem.</u>
6. Odstavka 3 in 4 se uporabljata za razporejanje in dodeljevanje radijskih frekvenc po 31. decembru 2009.	6. Odstavka 3 in 4 se uporabljata za razporejanje in dodeljevanje radijskih frekvenc <u>po začetku veljavnosti te direktive v državah članicah</u> 31. decembru 2009.

Obrazložitev

Ukrepi in postopki za upravljanje spektra, določeni z Odločbo o radijskem spektru (676/2002/ES) omogočajo realno in pošteno upravljanje spektra, ki zagotavlja nevtralnost z vidika tehnologije in storitev.

Spoštovati je treba sporazume, sprejete v okviru Evropske konference poštnih in telekomunikacijskih uprav (CEPT) in Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU), saj že zdaj omogočajo učinkovito uporabo spektra.

Določiti bi bilo treba ukrepe za zaščito in spodbujanje storitev za razvoj kulturne in jezikovne raznolikosti ter pluralnosti medijev. S tem bi med drugim zagotovili dostop do radijskega spektra službam za radiodifuzijo in elektronske komunikacije na lokalni in regionalni ravni.

Države članice morajo ostati edine pristojne za upravljanje spektra na nacionalni ravni. S tem se zagotovi dovolj obsežen pas službam za radiodifuzijo, da lahko opravljajo svoje naloge.

Predlog spremembe 4

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 *Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive), točka 10, vstavi se člen 9a*

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<i>Člen 9a</i> Pregled omejitev obstoječih pravic 1. Za obdobje petih let, ki se začne [1. januarja 2010], države članice zagotovijo, da lahko imetniki pravic uporabe radijskih frekvenc, ki so bile dodeljene pred navedenim datumom, vložijo zahtevek za ponovno presojo omejitev njihovih pravic v skladu s členom 9 (3) in (4). Pristojni nacionalni regulativni organ pred sprejetjem svoje odločitve uradno obvesti imetnika pravice o ponovni presoji omejitev in navede obseg pravic po ponovni presoji ter mu da na voljo primeren rok za umik zahtevka. Če imetnik pravic umakne svoj zahtevek, ostane pravica nespremenjena do izteka veljavnosti ali do konca petletnega obdobja, pri čemer se upošteva zgodnejši datum.	Člen 9a se črta.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Kadar je imetnik pravic iz odstavka 1 ponudnik storitev radijskih ali televizijskih radiodifuzijskih vsebin in je bila pravica do uporabe radijskih frekvenc dodeljena za izpolnjevanje posebnega cilja splošnega interesa, se zahtevek za ponovno presojo lahko vloži le za del radijskih frekvenc, ki je nujen za izpolnitev takega cilja. Del radijskih frekvenc, ki ni nujen za izpolnitev navedenega cilja kot rezultat uporabe členov 9(3) in (4), je predmet novega postopka podeljevanja v skladu s členom 7(2) Direktive o odobritvi. 3. Po izteku petletnega obdobja iz odstavka 1 države članice sprejmejo primerne ukrepe, da zagotovijo, da se člen 9(3) in (4) uporablja za vse preostale razporeditve in dodelitve radijskih frekvenc, ki so obstajale na dan začetka veljavnosti te direktive. 4. Pri uporabi tega člena države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev poštene konkurence.	

Obrazložitev

Ta člen ni skladen z načelom subsidiarnosti. Imetniki pravic za storitve, ki so omejene na eno samo državo članico ali regijo, ne morejo biti predmet odločitev v zvezi z upravljanjem spektra, sprejetih na ravni Skupnosti.

Predlog spremembe 5

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 *Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive)*, točka 10, vstavi se člen 9b

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 9b Prenos individualnih pravic uporabe radijskih frekvenc 1. Države članice zagotovijo, da lahko podjetja prenesejo ali dajo v zakup drugim podjetjem individualne pravice uporabe radijskih frekvenc v pasovih, za katere je to določeno v izvedbenih ukrepih, sprejetih v skladu s členom 9c, brez predhodnega soglasja nacionalnega regulativnega organa. V drugih pasovih lahko države članice prav tako sprejmejo določbo, ki podjetjem omogoča prenos ali dajanje v zakup individualne pravice uporabe radijskih frekvenc drugim podjetjem. 2. Države članice zagotovijo, da je namera podjetja, da prenese pravice uporabe radijskih frekvenc, priglašena nacionalnemu regulativnemu organu, ki je odgovoren za razporejanje spektra, ter da se ta namera objavi. Če je bila uporaba radijske frekvence usklajena z uporabo Odločbe o radijskem spektru ali z drugimi ukrepi Skupnosti, je tak prenos skladen z usklajeno uporabo.	Člen 9b se črta.

Obrazložitev

Ni prave dodane vrednosti v primerjavi s sedanjim sistemom, ki že omogoča prostovoljni prenos posameznih pravic uporabe radijskih frekvenc.

Predlog spremembe 6

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 *Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive), točka 10, vstavi se člen 9c*

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 9c Usklajevalni ukrepi za upravljanje radijskih frekvenc Da bi prispevala k razvoju notranjega trga, za doseganje načel tega člena, Komisija lahko sprejme ustrezne izvedbene ukrepe za: (a) uskladitev opredelitve pasov, za katere je dovoljen prenos ali dajanje v zakup pravice uporabe med podjetji; (b) uskladitev pogojev, povezanih s takšnimi pravicami, ter pogojev, postopkov, rokov, omejitev, umikov in prehodnih določb, ki veljajo za takšne prenose ali dajanje v zakup; (c) uskladitev posebnih ukrepov za zagotovitev poštene konkurence, kjer so individualne pravice prenesene; (d) določitev izjeme od načela nevtralnosti storitev ali tehnološke nevtralnosti, pa tudi za uskladitev obsega in narave katere koli izjeme od teh načel v skladu s členom 9(3) in (4), razen tistih, ki so namenjene zagotavljanju spodbujanja kulturne in jezikovne raznolikosti ter medijskega pluralizma. Ti ukrepi, ki so namenjeni spremembam nebitnih elementov te direktive z njeno dopolnitvijo, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 22(3). V nujnih primerih lahko Komisija uporabi nujni postopek iz člena 22(4). Komisiji lahko v skladu s členom 10 Uredbe [...] /ES] pri izvajanju določb tega odstavka pomaga organ.	Člen 9c se črta.

Obrazložitev

OR meni, da je treba tudi v prihodnje nujno vključiti tudi Evropsko konferenco poštnih in telekomunikacijskih uprav (CEPT), Mednarodno telekomunikacijsko zvezo (ITU) in ECC v vse usklajevalne ukrepe za upravljanje spektra.

Predlog spremembe 7

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive), točka 11 (b), člen 10, nova različica odstavka 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Države članice podpirajo usklajevanje številčenja v Skupnosti, kadar to spodbuja delovanje notranjega trga ali podpira razvoj vseevropskih storitev. Komisija lahko v zvezi s tem sprejme ustrezne tehnične izvedbene ukrepe, ki lahko vključujejo vzpostavitev tarifnih načel za posebne številke ali številka območja. Izvedbeni ukrepi lahko organu podelijo posebne odgovornosti pri uporabi teh ukrepov.	Države članice podpirajo usklajevanje številčenja v Skupnosti, kadar to spodbuja delovanje notranjega trga ali podpira razvoj vseevropskih storitev. Komisija lahko v zvezi s tem sprejme ustrezne tehnične izvedbene ukrepe, ki lahko vključujejo vzpostavitev tarifnih načel za posebne številke ali številka območja. Izvedbeni ukrepi lahko organu podelijo posebne odgovornosti pri uporabi teh ukrepov.
Ukrepi, ki so namenjeni spremembam nebitvenih elementov te direktive z njeno dopolnitvijo, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 22 (3). V nujnih primerih lahko Komisija uporabi nujni postopek iz člena 22(4).	Ukrepi, ki so namenjeni spremembam nebitvenih elementov te direktive z njeno dopolnitvijo, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 22 (3). V nujnih primerih lahko Komisija uporabi nujni postopek iz člena 22(4).

Obrazložitev

Države članice so najbolj pristojne in najbolj obveščene za sprejemanje kakršnihkoli tehničnih ukrepov.

Predlog spremembe 8

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive), točka 13, nova različica člena 12

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 12	Člen 12
Kolokacija in souporaba naprav za ponudnike elektronskih komunikacijskih omrežij	Kolokacija in souporaba naprav za ponudnike elektronskih komunikacijskih omrežij
- Kadar ima podjetje, ki ponuja elektronska komunikacijska omrežja, po nacionalni zakonodaji pravico vgraditi naprave na javnem ali zasebnem zemljišču, nad ali pod njim, ali lahko uporabi postopek za razlastitev ali uporabo zemljišča, nacionalni regulativni organi spodbujajo souporabo takih naprav ali zemljišč, vključno z vstopi v zgradbe, drogovi, antenami, vodi, vstopnimi jaški in cestnimi omarami. - Države članice lahko šele po primerno dolgi javni razpravi, v kateri morajo imeti vse zainteresirane stranke priložnost izraziti svoje stališče, za imetnike pravic iz odstavka 1 odredijo souporabo naprav ali zemljišč (vključno s fizično kolokacijo) ali sprejmejo ukrepe, s katerimi omogočijo usklajevanje javnih del, zaradi potrebe po varstvu okolja, javnem zdravju, javni varnosti ali izpolnjevanju ciljev prostorskega načrtovanja. Taka souporaba ali usklajevanje lahko vključuje pravila za razdelitev stroškov za souporabo zmogljivosti ali zemljišč.	- Kadar ima podjetje, ki ponuja elektronska komunikacijska omrežja, po nacionalni zakonodaji pravico vgraditi naprave na javnem ali zasebnem zemljišču, nad ali pod njim, ali lahko uporabi postopek za razlastitev ali uporabo zemljišča, nacionalni regulativni organi spodbujajo souporabo takih naprav ali zemljišč, vključno z vstopi v zgradbe, drogovi, antenami, vodi, vstopnimi jaški in cestnimi omarami, <u>če so ti ukrepi tehnično izvedljivi.</u> - Države članice lahko šele po primerno dolgi javni razpravi, v kateri morajo imeti vse zainteresirane stranke priložnost izraziti svoje stališče, za imetnike pravic iz odstavka 1 odredijo souporabo naprav ali zemljišč (vključno s fizično kolokacijo) ali sprejmejo ukrepe, s katerimi omogočijo usklajevanje javnih del, zaradi potrebe po varstvu okolja, javnem zdravju, javni varnosti ali izpolnjevanju ciljev prostorskega načrtovanja. Taka souporaba ali usklajevanje lahko vključuje pravila za razdelitev stroškov za souporabo zmogljivosti ali zemljišč.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3. Ukrepi, ki jih sprejme nacionalni regulativni organ v skladu z odstavkom 1, so objektivni, pregledni in sorazmerni.	3. Ukrepi, ki jih sprejme nacionalni regulativni organ v skladu z odstavkom 1, so objektivni, pregledni in sorazmerni <u>ter omogočajo pravično porazdelitev stroškov.</u>

Obrazložitev

Zagotoviti je treba pravično porazdelitev stroškov teh ukrepov. Poleg tega morajo biti ti ukrepi tehnično izvedljivi in uporabnikom ponujati resnično dodano vrednost. Na primer, skupna uporaba napeljave kablanske televizije med uporabniki precej zmanjšuje ponudbo storitev, ki so potrošnikom na voljo.

Predlog spremembe 9

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 *Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive)*, točka 16 (c), člen 15, nova različica odstavka 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3. Nacionalni regulativni organi ob doslednem upoštevanju Priporočila in smernic opredelijo upoštevne trge glede na razmere v državi, zlasti upoštevne geografske trge na svojem ozemlju, v skladu z načeli konkurenčnega prava. Nacionalni regulativni organi pred opredelitvijo trgov, ki se razlikujejo od opredeljenih v Priporočilu, upoštevajo postopke iz členov 6 in 7.	3. Nacionalni regulativni organi ob doslednem upoštevanju Priporočila in smernic opredelijo upoštevne trge glede na razmere v državi ali regiji, zlasti upoštevne geografske trge na svojem ozemlju, v skladu z načeli konkurenčnega prava. Nacionalni regulativni organi pred opredelitvijo trgov, ki se razlikujejo od opredeljenih v Priporočilu, upoštevajo postopke iz členov 6 in 7.

Obrazložitev

Predvideti je treba tudi regionalne razlike, ne samo nacionalne.

Predlog spremembe 10

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 *Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive)*, točka 17 (a), člen 16, nova različica odstavka 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Nacionalni regulativni organi izvedejo analizo upoštevni trgov, navedenih v Priporočilu, pri čemer dosledno upoštevajo smernice. Države članice zagotovijo, da se analiza, kjer je to primerno, izvede v sodelovanju z nacionalnimi organi za konkurenco.	1. Nacionalni regulativni organi izvedejo analizo upoštevni trgov, navedenih v Priporočilu, pri čemer dosledno upoštevajo smernice. Države članice zagotovijo, da se analiza, kjer je to primerno, izvede v sodelovanju z nacionalnimi organi za konkurenco. <u>Te analize morajo upoštevati lokalne in regionalne kulturne in jezikovne razlike.</u>

Obrazložitev

Lokalne in regionalne analize morajo biti možne in predvidene.

Predlog spremembe 11

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 1 Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive), točka 20, nova različica člena 19

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 19 Postopki usklajevanja 1. Brez poseganja v člen 9 te direktive in v člena 6 in 8 Direktive 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi), v katerih Komisija ugotavlja, da lahko razlike pri izvajanju, s strani nacionalnih regulativnih organov, regulativnih nalog, določenih v tej direktivi in posebnih direktivah, ustvarijo oviro za notranji trg, lahko Komisija, ob doslednem upoštevanju mnenja organa, če to obstaja, izda priporočilo ali sklep o usklajeni uporabi določb iz te direktive in posebnih direktiv za nadaljnje doseganje ciljev iz člena 8. (...)	Nova različica člena 19 se črta.

Obrazložitev

To je treba ali v celoti črtati ali pa vsaj zelo spremeniti, saj je po mnenju OR organ, ki je večkrat naveden v tem odstavku, v nasprotju z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti.

Predlog spremembe 12

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 2 Spremembe Direktive 2002/19/ES (Direktive o dostopu), točka 9, vstavi se člen 13a

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 13a Funkcionalna ločitev 1. Nacionalni regulativni organ lahko v skladu z določbami člena 8 in zlasti drugega pododstavka člena 8(3) vertikalno integriranemu podjetju naložijo obveznost, da dejavnosti, povezane z veleprodajnim zagotavljanjem izdelkov z dostopom, prenese na neodvisno delujočo poslovno enoto. (...)	Člen 13a se črta.

Obrazložitev

OR meni, da je konkurenca na podlagi infrastrukture in trga najbolj učinkovita oblika. Funkcionalna ločitev bi bila lahko samo izhod v sili, ko drugi ukrepi ali trgovski sporazumi niso imeli učinka. Sedanji regulativni okvir že omogoča nacionalnim regulativnim organom, da določajo takšne ukrepe.

Predlog spremembe 13

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 3 Spremembe Direktive 2002/20/ES (Direktive o odobritvi), točka 3, nova različica člena 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 5	Člen 5
Pravice uporabe radijskih frekvenc in števil	Pravice uporabe radijskih frekvenc in števil
1. Države članice ne pogojujejo uporabe radijskih frekvenc s podelitvijo individualnih pravic uporabe, temveč vključijo pogoje za uporabo takega radijskih frekvenc v splošno odobritev, razen če je podelitev individualnih pravic upravičena zaradi: (a) izogibanja resnemu tveganju škodljivih motenj; ali (b) izpolnjevanja drugih ciljev splošnega interesa. 2. Če je treba podeliti individualne pravice uporabe za radijske frekvence in številke, države članice take pravice na zahtevo podelijo vsakemu podjetju, ki zagotavlja ali uporablja omrežja ali storitve na podlagi splošne odobritve, vendar ob upoštevanju določb členov 6, 6a, 7 in 11(1)(c) te direktive in vseh drugih predpisov, ki zagotavljajo učinkovito uporabo teh virov v skladu z Direktivo 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Brez poseganja v posebna merila, ki jih države vnaprej opredelijo za podelitev pravic uporabe radijskih frekvenc ponudnikom storitev radijskih ali televizijskih radiodifuzijskih vsebin za izpolnjevanje ciljev splošnega interesa v skladu z zakonodajo Skupnosti, se take pravice uporabe podeljujejo z objektivnimi, preglednimi, nediskriminatornimi in sorazmernimi postopki, v primeru radijskih frekvenc pa v skladu z določbami člena 9 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Postopki so tudi odprti, razen v primerih, ko je podelitev individualnih pravic uporabe radijskih frekvenc ponudnikom storitev radijskih ali televizijskih radiodifuzijskih vsebin bistvena za izpolnjevanje določene obveznosti, ki jo država članica vnaprej opredeli in je potrebna za doseganje cilja splošnega interesa v skladu z zakonodajo Skupnosti. Pri podeljevanju pravice uporabe države članice opredelijo, ali lahko imetnik pravic te pravice prenese in pod kakšnimi pogoji. V primeru radijskih frekvenc so te določbe skladne s členom 9b Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).	1. Države članice ne pogojujejo uporabe radijskih frekvenc s podelitvijo individualnih pravic uporabe, temveč vključijo pogoje za uporabo takega radijskih frekvenc v splošno odobritev, razen če je podelitev individualnih pravic upravičena zaradi: (a) izogibanja resnemu tveganju škodljivih motenj; ali (b) izpolnjevanja drugih ciljev splošnega interesa. 2. Če je treba podeliti individualne pravice uporabe za radijske frekvence in številke, države članice take pravice na zahtevo podelijo vsakemu podjetju, ki zagotavlja ali uporablja omrežja ali storitve na podlagi splošne odobritve, vendar ob upoštevanju določb členov 6, 6a, 7 in 11(1)(c) te direktive in vseh drugih predpisov, ki zagotavljajo učinkovito uporabo teh virov v skladu z Direktivo 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Brez poseganja v posebna merila, ki jih države vnaprej opredelijo za podelitev pravic uporabe radijskih frekvenc ponudnikom storitev radijskih ali televizijskih radiodifuzijskih vsebin za izpolnjevanje ciljev splošnega interesa v skladu z zakonodajo Skupnosti, se take pravice uporabe podeljujejo z objektivnimi, preglednimi, nediskriminatornimi in sorazmernimi postopki, v primeru radijskih frekvenc pa v skladu z določbami člena 9 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Postopki so tudi odprti, razen v primerih, ko je podelitev individualnih pravic uporabe radijskih frekvenc ponudnikom storitev radijskih ali televizijskih radiodifuzijskih vsebin bistvena za izpolnjevanje določene obveznosti, ki jo država članica vnaprej opredeli in je potrebna za doseganje cilja splošnega interesa v skladu z zakonodajo Skupnosti. Pri podeljevanju pravice uporabe države članice opredelijo, ali se lahko imetnik pravic te pravice prenesejo in pod kakšnimi pogoji. V primeru radijskih frekvenc so te določbe skladne s členom 9b Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Kadar države članice podelijo pravice uporabe za določeno časovno obdobje, je trajanje primerno za zadevno storitev z vidika cilja, ki je vnaprej določen in opredeljen. Vsaka individualna pravica uporabe radijskih frekvenc, ki se podeli za deset let ali več in ki je podjetja v skladu s členom 9b Okvirne direktive ne morejo prenesti ali dati v zakup, je vsakih pet let in prvič pet let po njeni izdaji predmet pregleda, ob upoštevanju meril iz odstavka 1. Če merila za podelitev individualnih pravic uporabe ne veljajo več, se individualna pravica spremeni v splošno odobritev za uporabo radijskih frekvenc, ob predhodnem obvestilu največ pet let po zaključku pregleda, ali pa pravica postane prosto prenosljiva ali na voljo za zakup med podjetji. 3. Nacionalni regulativni organ sprejme, sporoči in objavi odločbe o pravicah uporabe čim prej po prejemu popolne vloge, in sicer v treh tednih za številke, ki so bile razporejene za posebne namene v okviru državnega načrta številčenja, v šestih tednih pa za radijske frekvence, ki so bile razporejene za elektronske komunikacije v okviru državnega frekvenčnega načrta. Drugi rok ne posega v noben veljavni mednarodni sporazum v zvezi z uporabo radijskih frekvenc ali orbitalnih leg. 4. Kadar se po posvetovanju z zainteresiranimi strankami v skladu s členom 6 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) sklene, da je treba pravice uporabe števil z izrednim gospodarskim pomenom podeliti s konkurenčnimi ali primerjalnimi izbirnimi postopki, lahko države članice podaljšajo najdaljši rok treh tednov še za največ tri tedne. Za konkurenčne ali primerjalne izbirne postopke za radijske frekvence se uporablja člen 7. 5. Države članice ne omejijo števila pravic uporabe, ki se podelijo, razen kadar je to potrebno za zagotovitev učinkovite uporabe radijskih frekvenc v skladu s členom 7. 6. Nacionalni regulativni organi zagotovijo, da se radijske frekvence uporabljajo smotrno in učinkovito v skladu s členom 9(2) Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Prav tako zagotovijo, da se konkurenca ne izkrivlja zaradi prenosa ali kopičenja pravic uporabe radijskih frekvenc. V te namene lahko države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so zmanjšanje, umik ali prisilna prodaja pravice uporabe radijskih frekvenc.	Kadar države članice podelijo pravice uporabe za določeno časovno obdobje, je trajanje primerno za zadevno storitev z vidika cilja, ki je vnaprej določen in opredeljen. Vsaka individualna pravica uporabe radijskih frekvenc, ki se podeli za deset let ali več in ki je podjetja v skladu s členom 9b Okvirne direktive ne morejo prenesti ali dati v zakup, je vsakih pet let in prvič pet let po njeni izdaji predmet pregleda, ob upoštevanju meril iz odstavka 1. Če merila za podelitev individualnih pravic uporabe ne veljajo več, se individualna pravica spremeni v splošno odobritev za uporabo radijskih frekvenc, ob predhodnem obvestilu največ pet let po zaključku pregleda, ali pa pravica postane prosto prenosljiva ali na voljo za zakup med podjetji. 3. Nacionalni regulativni organ sprejme, sporoči in objavi odločbe o pravicah uporabe čim prej po prejemu popolne vloge, in sicer v treh tednih za številke, ki so bile razporejene za posebne namene v okviru državnega načrta številčenja, v šestih tednih pa za radijske frekvence, ki so bile razporejene za elektronske komunikacije v okviru državnega frekvenčnega načrta. Drugi rok ne posega v noben veljavni mednarodni sporazum v zvezi z uporabo radijskih frekvenc ali orbitalnih leg. 4. Kadar se po posvetovanju z zainteresiranimi strankami v skladu s členom 6 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) sklene, da je treba pravice uporabe števil z izrednim gospodarskim pomenom podeliti s konkurenčnimi ali primerjalnimi izbirnimi postopki, lahko države članice podaljšajo najdaljši rok treh tednov še za največ tri tedne. Za konkurenčne ali primerjalne izbirne postopke za radijske frekvence se uporablja člen 7. 5. Države članice ne omejijo števila pravic uporabe, ki se podelijo, razen kadar je to potrebno za zagotovitev učinkovite uporabe radijskih frekvenc v skladu s členom 7. 6. Nacionalni regulativni organi zagotovijo, da se radijske frekvence uporabljajo smotrno in učinkovito v skladu s členom 9(2) Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Prav tako zagotovijo, da se konkurenca ne izkrivlja zaradi prenosa ali kopičenja pravic uporabe radijskih frekvenc. V te namene lahko države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so zmanjšanje, umik ali prisilna prodaja pravice uporabe radijskih frekvenc.

Obrazložitev

Sedanji sistem, ki določa pravila na podlagi splošne odobritve in zahtev za posamične licence, očitno dobro deluje. Novi predlogi pa delujejo precej zapleteno in celo zmedeno.

Predlog spremembe 14

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 3 Spremembe Direktive 2002/20/ES (Direktive o odobritvi), točka 5, vstavi se člen 6b

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 6b	Člen 6b
Skupni izbirni postopek za izdajo pravic	Skupni izbirni postopek za izdajo pravic
1. Tehnični izvedbeni ukrep iz odstavka 6a(1)(f) lahko predvideva, da organ predloži predloge za izbiro podjetja(-ij), kateremu(-im) je treba podeliti individualne pravice uporabe radijskih frekvenc ali števil, v skladu s členom 12 Uredbe [...]. V takih primerih ukrep določi obdobje, v katerem organ zaključi izbor, postopek, pravila in pogoje, ki veljajo za izbiro, ter podrobnosti o vseh podatkih in pristojbinah, ki jih morajo plačati imetniki pravic uporabe radijskih frekvenc in/ali števil, da se zagotovi optimalna uporaba spektra ali številskih virov. Izbirni postopek je odprt, pregleden, nediskriminatoren in objektiv. 2. Komisija ob doslednem upoštevanju mnenja organa sprejme ukrep za izbiro podjetja(-ij), ki se mu(jim) izdajo individualne pravice uporabe radijskih frekvenc ali števil. Ukrep določa čas, v katerem nacionalni regulativni organi izdajo takšne pravice uporabe. Pri tem Komisija ukrepa v skladu s postopkom iz člena 14a(2).	1. Tehnični izvedbeni ukrep iz odstavka 6a(1)(f) lahko brez poseganja v pristojnosti držav članic v zvezi s spodbujanjem politik za kulturo in medije, kulturne in jezikovne raznolikosti ter pluralnosti medijev predvideva, da Evropski regulativni organ za telekomunikacije organ predloži predloge za izbiro podjetja(-ij), ki ponuja(jo) vseevropske storitve ali storitve elektronskih komunikacij in ki mu(jim) kateremu(-im) je treba podeliti individualne pravice uporabe radijskih frekvenc ali števil, v skladu s členom 12 Uredbe [...]. V takih primerih ukrep določi obdobje, v katerem Evropski regulativni organ za telekomunikacije organ zaključi izbor, postopek, pravila in pogoje, ki veljajo za izbiro, ter podrobnosti o vseh podatkih in pristojbinah, ki jih morajo plačati imetniki pravic uporabe radijskih frekvenc in/ali števil, da se zagotovi optimalna uporaba spektra ali številskih virov. Izbirni postopek je odprt, pregleden, nediskriminatoren in objektiv. 2. Komisija ob upoštevanju mnenja Evropskega regulativnega organa za telekomunikacije ob doslednem upoštevanju mnenja organa sprejme ukrep za izbiro podjetja (-ij), ki ponuja(jo) vseevropske storitve ali storitve elektronskih komunikacij in ki se mu(jim) izdajo individualne pravice uporabe radijskih frekvenc ali števil. Ukrep določa čas, v katerem nacionalni regulativni organi izdajo takšne pravice uporabe. Pri tem Komisija ukrepa v skladu s postopkom iz člena 14a(2).

Obrazložitev

Države članice morajo nujno ostati edine pristojne za področje kulture in medijev ter za opredeljevanje spektra frekvenc, podeljenih službam za radiodifuzijo, ter posameznih licenc za operaterje teh storitev.

V zvezi s črtanjem navedbe organa, ki ga predlaga Komisija v predlogu Uredbe (COM(2007) 699 konč. – 2007/0249 (COD)) glej predlog spremembe 20 spodaj.

Predlog spremembe 15

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, člen 3 Spremembe Direktive 2002/20/ES (Direktive o odobritvi), točka 7, črta se člen 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(7) Člen 8 se izbriše.	(7) Člen 8 se izbriše.

Obrazložitev

Člen 8 sedanje direktive, ki se nanaša na veljavne mednarodne sporazume, mora ostati nespremenjen in se ga ne sme črtati.

Predlog spremembe 16

„Direktiva o boljši pripravi zakonodaje“, 2002/20/ES (Priloga II, doda se Priloga II k Direktivi 2002/20/CE (Direktivi o odobritvi))

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Pogoji, ki jih je mogoče uskladiti v skladu s točko (d) prvega odstavka člena 6a 1. Pogoji, povezani s pravico uporabe radijskih frekvenc: (a) trajanje pravice uporabe radijskih frekvenc; (b) ozemeljsko območje pravic; (c) možnost prenosa pravice na druge uporabnike radijskih frekvenc, pa tudi s tem povezanih pogojev in postopkov; (d) metoda določitve pristojbin za uporabo za pravico uporabe radijskih frekvenc; (e) število pravic uporabe, ki se podelijo vsakemu podjetju; (f) pogoji, navedeni v Delu B Priloge I. (...)	Priloga II se črta.

Obrazložitev

Ta priloga zelo omejuje pristojnosti držav članic na področju upravljanja spektra in ne upošteva veljavnega mednarodnega zakonodajnega okvira (Mednarodne telekomunikacijske zveze, ITU).

Predlog spremembe 17

„Direktiva o državljanih“, člen 1 Spremembe Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalni storitvi), točka 7, člen 9, nova različica odstavkov 2 in 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Države članice lahko ob upoštevanju nacionalnih pogojev zahtevajo, da določena podjetja zagotovijo potrošnikom tarifne opcije ali pakete, ki se razlikujejo od tistih, ki so zagotovljeni pod normalnimi tržnimi pogoji, zlasti, da se tudi osebam z nižjimi prihodki ali s posebnimi socialnimi potrebami zagotovi dostop do ali uporaba omrežja iz člena 4(1) ali storitev, ki so v členih 4(3), 5, 6 in 7 opredeljene kot storitve v okviru obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve in jih zagotavljajo določena podjetja.	2. Države članice lahko ob upoštevanju nacionalnih, <u>regionalnih in lokalnih</u> pogojev zahtevajo, da določena podjetja zagotovijo potrošnikom tarifne opcije ali pakete, ki se razlikujejo od tistih, ki so zagotovljeni pod normalnimi tržnimi pogoji, zlasti, da se tudi osebam z nižjimi prihodki ali s posebnimi socialnimi potrebami zagotovi dostop do ali uporaba omrežja iz člena 4(1) ali storitev, ki so v členih 4(3), 5, 6 in 7 opredeljene kot storitve v okviru obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve in jih zagotavljajo določena podjetja.
3. Države članice lahko izven okvira predpisov za določena podjetja o zagotavljanju posebnih tarifnih opcij ali o upoštevanju zamejitve cen ali geografske porazdelitve ali drugih podobnih shem zagotovijo podporo potrošnikom z nizkimi prihodki ali posebnimi socialnimi potrebami.	3. Države članice lahko izven okvira predpisov za določena podjetja o zagotavljanju posebnih tarifnih opcij ali o upoštevanju zamejitve cen ali geografske porazdelitve ali drugih podobnih shem zagotovijo podporo potrošnikom z nizkimi prihodki ali posebnimi socialnimi potrebami <u>na območjih, ki so z geografskega vidika težko dostopna.</u>

Obrazložitev

OR želi poudariti potrebe potrošnikov s podeželja in redko poseljenih območij.

Predlog spremembe 18

„Direktiva o državljanih“, člen 1 Spremembe Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalni storitvi), točka 16, nova različica člena 26

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 26	Člen 26
Storitve v sili in enotna evropska številka za klic v sili	Storitve v sili in enotna evropska številka za klic v sili
1. Države članice zagotovijo, da lahko vsi končni uporabniki storitev iz odstavka 2, vključno z uporabniki javnih plačilnih telefonov, poleg vseh drugih nacionalnih števil za klic v sili, ki so jih opredelili nacionalni regulativni organi, pokličejo službe za storitve v sili brezplačno in brez uporabe plačilnih sredstev na enotno evropsko številko za klic v sili „112“.	1. Države članice zagotovijo, da lahko vsi končni uporabniki storitev iz odstavka 2, vključno z uporabniki javnih plačilnih telefonov, poleg vseh drugih nacionalnih števil za klic v sili, ki so jih opredelili nacionalni regulativni organi, pokličejo službe za storitve v sili brezplačno in brez uporabe plačilnih sredstev na enotno evropsko številko za klic v sili „112“.
2. Države članice zagotovijo, da podjetja, ki zagotavljajo storitev odpravljanja medkrajevnih in/ali mednarodnih klicev z uporabo številke ali števil iz državnega ali mednarodnega načrta telefonskega oštevilčenja, zagotovijo dostop do storitev v sili.	2. Države članice zagotovijo, da <u>nacionalna ali vseevropska</u> podjetja, ki zagotavljajo storitev odpravljanja medkrajevnih in/ali mednarodnih klicev z uporabo številke ali števil iz državnega ali mednarodnega načrta telefonskega oštevilčenja, zagotovijo dostop do storitev v sili.
(...)	(...)

Obrazložitev

Ta odstavek določa precej pomembnih tehničnih zahtev in s tem precejšnjih naložb, ki jih lokalni in regionalni operaterji ne bodo zmogli.

Predlog spremembe 19

„Direktiva o državljanih“, člen 1 Spremembe Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalni storitvi), točka 19, člen 31, nova različica odstavka 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Države članice lahko podjetjem, ki so v njihovi pristojnosti in zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, ki se uporabljajo za distribucijo radijskih ali televizijskih oddaj v javnosti, naložijo ustrezne obveznosti izvajanja prenosa posebnih radijskih in televizijskih radiodifuzijskih kanalov in storitev dostopnosti, kadar znatno število končnih uporabnikov takih omrežij ta uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih oddaj. Take obveznosti se naložijo samo, če so potrebne za izpolnitev ciljev v splošnem interesu, ki jih jasno in posebej opredeli vsaka država članica v svoji nacionalni zakonodaji, ter morajo biti sorazmerne in pregledne. Države članice pregledajo obveznosti iz prvega pododstavka najpozneje v enem letu od datuma za izvedbo akta o spremembah, razen če so države članice tak pregled opravile v predhodnih dveh letih. Države članice pregledajo obveznosti prenosa najmanj vsaka tri leta.	1. Države članice lahko podjetjem, ki so v njihovi pristojnosti in zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, ki se uporabljajo za distribucijo radijskih ali televizijskih oddaj v javnosti, naložijo ustrezne obveznosti izvajanja prenosa posebnih radijskih in televizijskih radiodifuzijskih kanalov, avdiovizualnih storitev ter vseh dodatnih storitev in storitev dostopnosti, kadar znatno število končnih uporabnikov takih omrežij ta uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih oddaj. Take obveznosti se naložijo samo, če so potrebne za izpolnitev ciljev v splošnem interesu, ki jih jasno in posebej opredeli vsaka država članica v svoji nacionalni zakonodaji, ter morajo biti sorazmerne in pregledne. Države članice pregledajo obveznosti iz prvega pododstavka najpozneje v enem letu od datuma za izvedbo akta o spremembah, razen če so države članice tak pregled opravile v predhodnih dveh letih. Države članice <u>redno</u> pregledajo obveznosti prenosa najmanj vsaka tri leta.

Obrazložitev

Pravila obveznosti prenosa (*must-carry*) je treba razširiti na dodatne storitve, povezane s storitvami radiodifuzije, kot so programi, storitve RDS in poročila o stanju na cestah.

Predlog spremembe 20

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi organa za trg evropskih elektronskih komunikacij

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
COM(2007) 699 konč. – 2007/0249 (COD)	OR podpira ustanovitev Evropskega regulativnega organa za telekomunikacije in poziva Komisijo, da ta organ uredi s spremembo predloga o ustanovitvi Organa za trg evropskih elektronskih komunikacij. Pri tem je treba upoštevati naslednje: <u>ta organ mora ponuditi dodano vrednost s prispevanjem k učinkovitosti zakonodajnega sistema, saj bi se morala Komisija z njim – za razliko od sedanje skupine evropskih regulatorjev – izrecno posvetovati in natančno upoštevati njegova stališča;</u> <u>Organ za trg evropskih elektronskih komunikacij bi sestavljali predstavniki nacionalnih regulativnih organov držav članic (tako kot v sedanji skupini evropskih regulatorjev), regionalni organi iz tretjih držav pa bi imeli status opazovalca (tako kot v sedanji skupini evropskih regulatorjev);</u>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	Organ za trg evropskih elektronskih komunikacij bi v celoti odgovarjal ustreznim evropskim institucijam EU, izpolnjevali pa bi moral tudi zahteve glede preglednosti. Evropski parlament in njegovi odbori bi se lahko posvetovali s predsednikom uprave in izvršnim direktorjem. Zaradi popolne preglednosti bi morali vsi člani uprave in izvršni direktor vsako leto predložiti izjavo o interesu.

Obrazložitev

V besedilu Komisije je predvidena zamenjava sedanje skupine evropskih regulatorjev z novim organom, kakor ga imenuje Evropska komisija, ki bi imela pravno osebnost. Naloga tega organa bi bila predvsem pomagati Komisiji in nacionalnim organom pri opravljanju njihovih nalog s strokovnimi mnenji in določevanjem smernic, zlasti pri opredeljevanju in analizi nacionalnih trgov in sprejemanju vnaprejšnjih ukrepov. Ta organ bi poleg tega Komisiji pomagal s pripravo in izvajanjem politike upravljanja spektra znotraj EU. Odločitve znotraj tega organa bi se sprejemale z enostavno večino. S to institucionalno spremembo bi prišlo do precejšnjega prenosa pristojnosti vodenja trga z držav članic na Evropsko komisijo, kar bi povzročilo neravnovesje v razdelitvi pristojnosti med regulativnimi organi na nacionalni in evropski ravni. S tem modelom bi se torej želel vzpostaviti „enotni evropski regulativni organ“ za sektor telekomunikacij po zgledu ameriške zvezne komisije za telekomunikacije (Federal Communications Commission, FCC).

Ustanovitev Organa za trg evropskih elektronskih komunikacij na podlagi člena 95 Pogodbe ES bi sedanjo skupino evropskih regulatorjev vključila v pravo Skupnosti s formalno ustanovitvijo svetovalnega organa, katerega funkcije in pristojnosti so določene z uredbo. S tem bi bil Organ za trg evropskih elektronskih komunikacij bolj učinkovit in imel bi večjo legitimnost od sedanje skupine evropskih regulatorjev, kar bi okrepilo njegov položaj, saj bi bile njegove funkcije in obveznosti jasno določene z uredbo, hkrati pa bi lahko ohranili koristi od tega, da je učinkovita mreža sodelujočih nacionalnih regulativnih organov. Svetovalni organi so bili v preteklosti že ustanovljeni in priznani z uredbo, npr. z Uredbo (ES) 1/2003 je bil ustanovljen svetovalni odbor za omejevalna ravnanja in prevladujoče položaje, v Parlamentu pa je bila nedavno v prvi obravnavi uredba, ki priznava organizacijo Evropsko sodelovanje za akreditacijo (EA) [COD 2007/0029]. Organ za trg evropskih elektronskih komunikacij bi bil samostojni svetovalni organ za Komisijo in bi bil neodvisen od nacionalnih vlad. Da bi zagotovili njegovo neodvisnost, bi morala uredba zagotoviti ustrezno financiranje nacionalnih regulativnih organov v posameznih državah članicah brez kakršnihkoli političnih ovir.

Spremeniti bi bilo treba tudi „Direktivo o boljši pripravi zakonodaje“ (COM(2007) 697 konč. – 2007/0247 (COD)) in „Direktivo o državljanih“ (COM(2007) 698 konč. – 2007/0248 (COD)), da bi spremenili vse navedbe organa, ki ga Komisija predlaga, v Evropski regulativni organ za telekomunikacije.

V Bruslju, 19. junija 2008

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij – Akcijski načrt za izobraževanje odraslih – Za učenje je vedno pravi čas

(2008/C 257/11)

ODBOR REGIJ

- **poudarja**, da so v številnih državah članicah lokalne in regionalne skupnosti odgovorne za izobraževanje odraslih ter da se odločitve v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem sprejemajo in izvajajo na regionalni in lokalni ravni. Zato je treba ukrepe, predlagane v akcijskem načrtu, po potrebi izvajati tudi na lokalni in regionalni ravni;
- **ugotavlja**, da predvsem izobraževanje odraslih s spodbujanjem vseh k pridobivanju ključnih sposobnosti bistveno prispeva k zaposljivosti, mobilnosti, socialni vključenosti in osebnemu razvoju;
- **priznava**, da izobraževanje odraslih ugodno vpliva, potrjuje in „osvobaja“ osebni potencial, kar ima pomemben učinek „dodane vrednosti“ na druge vidike socialnega, poklicnega, civilnega, kulturnega in gospodarskega življenja udeležencev. Programi za izobraževanje odraslih, ki temeljijo na načelih in procesih partnerstva, so pomemben vir krepitev moči posameznika in skupnosti;
- **podpira** in bo tudi aktivno prispeval k zagotavljanju finančnih, človeških, upravnih in drugih virov, ki so potrebni za večjo in bolj intenzivno udeležbo evropskih državljanov pri izobraževanju odraslih;
- **želi zagotoviti**, da so lokalni in regionalni ponudniki storitev ter zainteresirane strani vključeni kot partnerji na vseh stopnjah, zlasti pri razvoju politik, strukturah upravljanja in sistemih izvajanja;
- **obžaluje**, da so finančna sredstva javnega in zasebnega sektorja na tem področju trenutno nezadostna, čeprav Evropska komisija poziva k zagotavljanju ustreznih ravni naložb v sektor izobraževanja odraslih in njegovemu boljšemu spremljanju.

Poročevalka: Mary SHIELDS (IE/UEN-EA), svetnica mestnega sveta Corka

Referenčni dokument

Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij

Akcijski načrt za izobraževanje odraslih – Za učenje je vedno pravi čas

POLITIČNA PRIPOROČILA

SPLOŠNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja širok koncept in proces izobraževanja odraslih v sporočilu Komisije *Akcijski načrt za izobraževanje odraslih – Za učenje je vedno pravi čas* in podpira prevladujočo usmerjenost dokumenta na „učee se odrasle“;

2. poudarja, da sta izobraževanje in usposabljanje odločilna dejavnika za rast in razvoj na lokalni in regionalni ravni ter za uresničevanje ciljev lizbonske strategije. Predvsem izobraževanje odraslih s spodbujanjem vseh k pridobivanju ključnih sposobnosti bistveno prispeva k zaposljivosti, mobilnosti, socialni vključenosti in osebnemu razvoju;

3. izobraževanje odraslih je zelo pomembno za prihodnost Evrope. Prožna varnost je pokazala, da tradicionalna kultura „vseživljenjskega delovnega mesta“ sodi v preteklost. Poleg tega se tehnologija spreminja vedno hitreje, kar od vseh starostnih skupin zahteva stalno doizobraževanje, da bi sledili zahtevam po novem znanju – povečala pa se bo tudi pričakovana življenjska doba. V tej prihodnosti bo izobraževanje odraslih bistvenega pomena tako za posameznikov napredek kakor za gospodarsko uspešnost in socialno kohezijo Evrope.

4. opozarja na glavne naloge izobraževanja odraslih, kakor jih je opredelila OECD, tj. izboljšati sposobnosti, spodbujati samoizpolnitev in več solidarnosti v družbi ter razširiti socialne dejavnosti (skupnost).

5. podpira ključne koristi izobraževanja odraslih za evropske državljane: razvoj skupnosti, gospodarska blaginja in konkurenčnost, spodbujanje socialne vključenosti, osebna izpopolnitev in krepitev družbeno-državlanske vključenosti, ki so sestavni deli osebnega razvoja, ter pozdravlja opredelitev treh *ključnih elementov*, ki so bistveni za učinkovit in uspešen sektor izobraževanja odraslih: politike, upravljanje in sistemi izvajanja;

6. se strinja, da je treba izobraževanje odraslih umestiti v okvir vseživljenjskega učenja, da se politike, načrtovane za to področje, uskladijo s strategijami za vseživljenjsko učenje;

7. podpira opredelitev petih ključnih področij, na katera je treba osredotočiti ukrepe iz predlaganega akcijskega načrta, in določitev časovnega razporeda za njihovo izvedbo;

8. meni, da ima predlagani akcijski načrt potencial, da poveže in izboljša izobraževanje odraslih za ciljne skupine, finančne in materialne posledice, raziskave in poklicni razvoj ter s tem upošteva raznolikost evropskih tradicij na področju izobraževanja;

9. se strinja, da lahko vključitev vseh teh vidikov (v točki 4) in s tem povezan akcijski načrt za izobraževanje odraslih v Evropi spodbudita proaktivno, razmišljajočo, k učečim se usmerjeno in politično naravnano fazo okrepljenega razvoja;

10. poudarja, da so v številnih državah članicah lokalne in regionalne skupnosti odgovorne za izobraževanje odraslih, ter da se odločitve v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem sprejemajo in izvajajo na regionalni in lokalni ravni. Zato je treba ukrepe, predlagane v akcijskem načrtu, po potrebi izvajati tudi na lokalni in regionalni ravni;

11. odobrava vztrajno uporabo koncepta „izobraževanje odraslih“ v besedilu. Širok in vključujoč koncept „izobraževanja odraslih“ *sam po sebi* kaže na vrednost osebnega prizadevanja pri učenju in vrsto formalnih/neformalnih izobraževalnih dogodkov v življenju državljanov; poudarja razvojne prednosti pozitivnega odnosa do spreminjajočega se evropskega okolja in razmer ter učinkovitega „upravljanja“ z našimi različnimi usodami;

12. meni, da bo razvoj različnih oblik izobraževanja odraslih bolj učinkovit in uspešen, ko bodo učeči se obravnavani kot prejemniki/posredniki/ustvarjalci „znanja“, in priznava, da si predlagani akcijski načrt prizadeva za skladno izvajanje tega koncepta;

13. meni, da izobraževanje odraslih vključuje vsaj večstransko zasnovo medsebojno povezanih elementov: znanje in odnos do učenja, zaznavanje, razumevanje itd. Odrasli imajo veliko različnih življenjskih izkušenj, njihovo učenje je tako boljše, ko sodelujejo, pokažejo lastno odgovornost pri učenju in

se počutijo sprejete, dejavne in dobijo podporo v učnem okolju, ki temelji na medsebojnem spoštovanju. Socialni odnosi med vsemi udeleženci (učenci, učitelji, ponudniki, upravami itd.) imajo zelo pomembno vlogo pri osebni sposobnosti posameznika, da učinkovito sodeluje v procesu izobraževanja odraslih;

14. priznava, da izobraževanje odraslih ugodno vpliva, potrjuje in „osvobaja“ osebni potencial, kar ima pomemben učinek „dodane vrednosti“ na druge vidike socialnega, poklicnega, civilnega, kulturnega in gospodarskega življenja udeležencev ter s tem tudi na izboljšanje čezgeneracijskih in medgeneracijskih vidikov. Programi za izobraževanje odraslih, ki temeljijo na načelih in procesih partnerstva, so pomemben vir krepitev moči posameznika in skupnosti;

15. poudarja pomen, ki ga pripisuje pridobivanju ključnih sposobnosti vseh evropskih državljanov, zlasti za njihovo samostojno življenje in samozavest. Ključne sposobnosti EU so lahko odlični referenčni okvir za razvoj takšnih sposobnosti, ne nazadnje za razvoj na regionalni in lokalni ravni. Odrasli morajo biti sposobni za posodabljanje svojih ključnih sposobnosti vse življenje; posebno pozornost je treba nameniti ciljnim skupinam, ki so bile na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni opredeljene kot prednostne skupine. Lokalne in regionalne pobude za obveščanje, vključevanje in motiviranje teh skupin bodo k temu pomembno prispevale, saj bodo zagotovile vrsto izobraževanj, ki so v skladu s potrebami ljudi na tem območju;

16. podpira obseg in raznolikost (formalnih/neformalnih) dejavnosti izobraževanja mladih v predlaganem akcijskem načrtu, obseg razsežnosti izobraževanja in izobraževalne pristope k ocenjevanju izobraževanja, ki so glede na strukturo in postopek v skladu s teorijo o več inteligencah (*Multiple Intelligences* (MI));

17. podpira in bo tudi aktivno prispeval k zagotavljanju finančnih, človeških, upravnih in drugih virov, ki so potrebni za večjo in bolj intenzivno udeležbo evropskih državljanov pri izobraževanju odraslih.

Partnerstva na področju izobraževanja

ODBOR REGIJ

18. ugotavlja, da pravilno organizirano izobraževanje odraslih lahko dejavno prispeva k povezovanju. V okviru izobraževanja odraslih se lahko priseljenci vključijo v svojo novo domovino, domače prebivalstvo pa ima možnost spoznavanja novih kultur in jezikov;

19. pozdravlja poudarek, ki je v celotnem sporočilu namenjen pomenu „partnerstva“ kot spodbujevalnega načela in procesa, ki je značilen za družbene in osebne dejavnosti v izobraževanju odraslih. Partnerstva na področju izobraževanja so simbiotični procesi in se že odražajo v različnih ukrepih glede izobraževanja odraslih v Evropi;

20. poudarja, da pristop, ki temelji na partnerstvu na področju izobraževanja:

- ima bogato motivacijsko vrednost za posamezne učence in tudi za skupine;
- zagotavlja trdno podlago za enakopravno upoštevanje vseh zainteresiranih strani;
- ustvarja dvostransko komunikacijo in medsebojno spoštovanje;
- prispeva k profesionalizaciji procesa izobraževanja odraslih in
- je odločilni dejavnik pri spodbujanju večje in bolj poglobljene udeležbe številnih „izključenih“ oseb in skupin;

21. podpira zelo dragocene prispevke partnerstva na področju izobraževanja k prihodnjemu izobraževanju odraslih v Evropi in predlaga Komisiji, naj „načrtovanje ukrepov“ temelji na opredelitvi ustreznih načel in ciljev, opisu vidikov dobre prakse partnerstva, kot že obstajajo na področju izobraževanja odraslih v Evropi, vključitvi teh ugotovitev v učno gradivo in skupnem oblikovanju ter razvijanju ustreznih kvantitativnih in kvalitativnih postopkov ocenjevanja;

22. meni, da bi bil tak „stopničast proces“ krepitev moči lahko trajen vidik evropskega izobraževanja odraslih. To je v skladu s temeljnimi cilji EU ter podpira vlogo in prispevke lokalnih in regionalnih zainteresiranih strani v celovitem procesu.

Udeležba/neudeležba v izobraževanju odraslih

ODBOR REGIJ

23. pozdravlja pomen, ki ga Komisija v sporočilu namenja razširjeni in poglobljeni udeležbi vseh državljanov v vrsti „dogodkov“ v okviru vseživljenjskega učenja, zlasti pa udeležbi oseb in skupin, ki se jih ne udeležujejo ali se udeležujejo le delno, oz. izključenih oseb in skupin, kot so osebe z nizko stopnjo pismenosti, starejši, socialno izključene skupine, invalidi, osebe, ki so zgodaj zaključile šolanje, nizko usposobljeni delavci, starejši delavci, delavci migranti itd.;

24. s tem v zvezi ugotavlja, da izključitev iz procesa izobraževanja in neudeležba v tem procesu predstavljata odločilni prvi korak k prihodnji marginalizaciji, ki ji pogosto sledi „izključitev“ s trga dela ter iz družbenega oziroma državljanskega in kulturnega življenja;

25. podpira trditev, da je za spremembo vzorca nezadostne zastopanosti številnih posameznikov in skupin v procesu izobraževanja odraslih ter za oblikovanje kulture stalnega izobraževanja vseh državljanov potreben celovit pristop;

26. poleg tega meni, da tega izziva ni mogoče doseči zlahka, poceni in hitro in da ga je najbolje obravnavati kot obliko osebnih in družbeno-izobraževalnih naložb in dejavnosti, ki jo je treba izvajati tudi na osebni, poklicni, lokalni, regionalni in nacionalni ravni;

27. želi zagotoviti, da so lokalni in regionalni ponudniki storitev ter zainteresirane strani vključeni kot partnerji na vseh stopnjah, zlasti pri razvoju politik, strukturah upravljanja in sistemih izvajanja, saj sta v številnih državah članicah za delovanje sistemov izobraževanja odraslih pristojna regionalna in lokalna raven – dobro pa so znana lokalna in regionalna prizadevanja za razvoj sposobnosti na delovnem mestu, vključevanje v skupnost, državljansko vzgojo, kulturno vključenost in prilagajanje na spreminjajoče se družbene in osebne okoliščine;

28. poziva socialne partnerje, naj zagotovijo, da se potrebe izobraževanja odraslih upoštevajo v kolektivnih pogodbah;

29. ugotavlja, da je pri razvoju izobraževanja odraslih treba upoštevati tudi enakost spolov. V nekaterih regijah je treba več pozornosti nameniti ženskam, vendar je v mnogih državah ravno udeležba moških v izobraževanju odraslih nižja, predvsem pri razvojnih programih Skupnosti.

Učinkovit sektor izobraževanja odraslih – politika

ODBOR REGIJ

30. podpira stališče Evropske komisije, da si morajo lokalne in regionalne oblasti skupaj z drugimi zainteresiranimi stranmi prizadevati za pozitivne in simbiotične ukrepe na področju izobraževanja odraslih, da tako zagotovijo učne možnosti z „ogroženimi“ posamezniki in skupinami in zanje;

31. poudarja, da je izobraževanje odraslih pomemben instrument za povezovanje različnih političnih področij na lokalni in regionalni ravni, kot na primer za povezovanje vidikov usposabljanja, socialnih vidikov, vidikov trga dela, rasti in vključevanja;

32. se strinja, da je izobraževanje na delovnem mestu zelo pozitivno in „uporabno“ okolje za take ukrepe, ki lahko izboljšajo učenje posameznikov in ljudi v organizacijah, pospešijo razvoj sposobnosti, spodbudijo rast „učnih se organizacij“ in nastanek razmer za stalno izobraževanje ter na različnih ravneh pripeljejo do oblikovanja in izvajanja učinkovitih strategij za obvladovanje sprememb;

33. meni, da je delovno mesto dragocen forum, kjer so potencialni udeleženci v izobraževanju odraslih že na samem

mestu izvajanja, in da bodo na ukrepe, ki so potrebni za spodbujanje udeležbe pri učenju na delovnem mestu, vplivale različne spremenljivke ⁽¹⁾.

Učinkovit sektor izobraževanja odraslih – raziskave

ODBOR REGIJ

34. se strinja z izjavo v posvetovalnem procesu glede akcijskega načrta, da „v primerjavi z drugimi področji izobraževanja prispevek in koristi sektorja izobraževanja odraslih niso dobro raziskani, obravnavani ali objavljeni“, ter meni, da bi lahko celovit in osredotočen raziskovalni proces omogočil oblikovanje petih ključnih sporočil v sporočilu o izobraževanju odraslih;

35. pozdravlja koristi kakovostne in usmerjene raziskave k uresničevanju ciljev akcijskega načrta ter meni, da bi lahko „povratne informacije“ vseh zainteresiranih strani o učenju, izkušnjah in gradivu okrepile podlago za učinkovito in uspešno izvajanje izobraževanja odraslih;

36. nadalje meni, da bi lahko z boljšimi evropskimi raziskavami „problematike udeležencev“ zmanjšali odvisnost od primerjalnih podatkov in analiz drugih sistemov, predvsem ZDA, s čimer bi dobili ustrezne odgovore na vprašanje udeležbe v Evropski uniji;

37. predlaga, da se za usmeritev različnih elementov akcijskega načrta raziskava izvaja v okviru procesa „povratnih informacij“ o vprašanjih, kot so: opredelitev in vloga možnih dejavnikov, ki vplivajo na udeležbo/neudeležbo v izobraževanju odraslih v Evropi, vključno s splošnimi dejavniki, ki izhajajo iz določenih razmer in socialnega okolja, povezanimi vedenjskimi/situacijskimi dejavniki ter osebnim vedenjem in značilnostmi. Motivacija učečih se v Evropi, njihov slog učenja in odnos do izobraževanja odraslih, povračilo naložb (finančnih, osebnih, naložb skupnosti, regionalnih, poklicnih itd.) prizadevanj na področju izobraževanja odraslih in zaznavanja, odnos/izkušnje ciljnih skupin z nizko udeležbo v Evropi ter profil učiteljev, ki sodelujejo v procesih formalnega izobraževanja odraslih, njihovo začetno in nadaljnje usposabljanje.

Učinkovit sektor izobraževanja odraslih – upravljanje

ODBOR REGIJ

38. ugotavlja, da je posvetovalni proces, ki je povezan s sporočilom, pokazal pomen dobrega upravljanja na področju izobraževanja odraslih, za katerega so med drugim značilni

⁽¹⁾ Spremenljivke vključujejo: a) predhodne izkušnje na področju izobraževanja/zaznavanja ciljnih skupin, b) motivacijo udeležencev in njihov „slog učenja“, c) obseg in vrsto partnerstva v izobraževalnih forumih, d) obseg in kakovost sistemov za pomoč odraslim, usmerjanje odraslih, vzajemno učenje (*peer learning*), e) potrditev in priznanje formalnih in neformalnih oblik izobraževanja odraslih na delovnem mestu, f) povezovalno izobraževanje odraslih z osebnimi in socialnimi potrebami udeležencev in g) uporabo široko zasnovanih inovativnih učnih pristopov, predvsem vidikov, kot so vzajemno mentorstvo (*peer mentoring*) in podpora, pozitivno psiho-socialno učno okolje itd.

poudarek na učečih se odraslih, inovativni pristopi k učenju, učinkovita analiza učnih potreb: načrtovanje na lokalni in regionalni ravni in sistematičen pristop na vseh ravneh in z vsemi elementi izobraževanja odraslih, formalnega in neformalnega;

39. pozdravlja osrednjo pozornost, ki je namenjena učečim se odraslim v točki o upravljanju, ter z odobravanjem ugotavlja vrednost lokalnih in regionalnih prispevkov v okviru partnerstva na področju izobraževanja odraslih.

Učinkovit sektor izobraževanja odraslih – izvajanje

ODBOR REGIJ

40. se strinja, da je za izobraževanje odraslih v razširjeni Evropi 27 držav članic izziv „izvajanje storitev“, ki lahko vključuje tudi motivacijo učečih se odraslih, njihove interese in potrebe spremenjenega/spreminjajočega se povpraševanja na trgu dela, ter družbene zahteve, poleg tega pa si z medsebojno povezanimi ukrepi prizadevajo spremeniti in preseči večdimenzionalne ovire za udeležbo;

41. poudarja, da učinkovito mrežno povezovanje izobraževanja odraslih in srednjih šol ne omogoča le cenovno učinkovitega izobraževanja, temveč je pomembno tudi za to, da se mladi seznanijo z izobraževanjem odraslih. Na ta način mladi že zelo zgodaj spoznajo ustanove za izobraževanje odraslih, ki jih lahko nato pozneje učinkovito izkoristijo za zadovoljitev svojih potreb;

42. meni, da se je mogoče z združevanjem virov, namenjenih izobraževanju in usposabljanju mladih in odraslih, ne samo temeljito in prožno odzivati na spreminjajoče se potrebe podjetij po delovni sili, posebne potrebe pri izobraževanju odraslih in potrebe po usposobljenih učiteljih, temveč tudi izboljšati stroškovno učinkovitost izobraževalnega sistema;

43. pozdravlja vrsto ukrepov, oblikovanih v posvetovalnem procesu v zvezi z udeležbo v izobraževanju odraslih, saj odražajo mednarodne dobre prakse, in predlaga:

- pobudo *Osnovne sposobnosti odraslih na delovnem mestu in v skupnosti (Community-Workplace Adult Basic Skills (CWABS))* za boljšo izrabo okolja v skupnosti in na delovnem mestu za izobraževanje odraslih;
- podporo evropski mreži lokalnih in regionalnih ponudnikov izobraževanja odraslih in mentorjev/svetovalcev;
- razširitev dostopa do visokošolskih programov, da se z inovativnimi ukrepi omogočijo „za eno stopnjo višje“ kvalifikacije in se s tem olajša stalna udeležba učečih se v rednem ali izrednem izobraževanju;

44. obžaluje, da so finančna sredstva javnega in zasebnega sektorja na tem področju trenutno nezadostna, čeprav Evropska komisija poziva k zagotavljanju ustreznih ravni naložb v sektor izobraževanja odraslih in njegovemu boljšemu spremljanju;

45. zahteva več financiranja obstoječih in prihodnjih programov, da se ohrani njihov potencialni učinek na sektor izobraževanja odraslih.

AKCIJSKI NAČRT

Analiza učinka reform v vseh sektorjih izobraževanja in usposabljanja v državah članicah na izobraževanje odraslih

ODBOR REGIJ

46. ugotavlja, da je izobraževanje odraslih tesno povezano z drugimi (dobro razvitimi) sektorji izobraževalnega procesa in da udeležba v formalnem/neformalnem izobraževanju odraslih ni nikoli popolnoma nov dogodek v življenju državljanov, temveč del procesa samorazvoja, ki prinaša družbi dodano vrednost;

47. pozdravlja razvoj nacionalnih ogrodij kvalifikacij in vključevanje sektorja izobraževanja odraslih ter meni, da bo osredotočena analiza takih trendov v akcijskem načrtu zagotovila skladnost in dodano vrednost izobraževanja odraslih v Evropi.

Izboljšanje kakovosti sektorja izobraževanja odraslih

ODBOR REGIJ

48. se strinja, da je pomembno osebje na področju izobraževanja odraslih strokovno usposobiti in jim zagotoviti tudi nadaljnje usposabljanje na področju izobraževanja odraslih. To osebje je namreč „glavna“ kontaktna in izobraževalna točka za številne učeče se odrasle; kakovost njihovega poučevanja, storitev in učnih metod je bistvena za učinkovito preoblikovanje retorike evropske politike o večji in poglobljeni udeležbi v izobraževanju odraslih v resnično rast na tem področju;

49. meni, da je treba učiteljsko osebje seznanjati z delovnim mestom na podlagi interakcije in prožnega sodelovanja s svetom dela;

50. z zanimanjem pričakuje opredelitev evropskih dobrih praks v prihodnji študiji *Adult learning professions in Europe (Poklici v izobraževanju odraslih v Evropi)*, ki bo koherentna podlaga za razvoj izobraževalnega osebja na tem področju, ter pozdravlja celovit seznam zainteresiranih strani in akterjev, ki prispevajo k izobraževanju odraslih.

Povečanje možnosti za odrasle, da napredujejo in pridobijo kvalifikacijo, ki je vsaj za stopnjo višja

ODBOR REGIJ

51. meni, da lahko ukrep „doseči za stopnjo višjo kvalifikacijo“ zelo pozitivno vpliva na motivacijo odraslih in stalno udeležbo učečih se v procesu, ki traja vse življenje. Ukrep je med drugim odgovor na demografske spremembe v Evropi, tako da upošteva „glas samih učečih se“ ter ponuja kakovostne informacije o izobraževanju odraslih, svetovalnih storitvah in virih. Pomemben element številnih učečih se odraslih je osebni občutek samopotrditve in pozitivno počutje, ki je povezano z uspehom pri (formalnem/neformalnem) izobraževanju;

52. meni, da bi lahko akcijski načrt pozitivno prispeval k razvoju projektov dobrih praks, da se vzpostavijo stiki s ciljnimi skupinami in da se bolje ovrednotijo rezultati projektov, kot je na primer projekt Grundtvig, ter predlaga boljše sodelovanje z mediji pri spodbujanju razpoložljivosti in ustreznosti izobraževalnih programov za odrasle, predvsem med težko dosegljivimi skupinami.

Pospešitev ocenjevanja in priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja za prikrajsane skupine

ODBOR REGIJ

53. poudarja, da povečanje števila učečih se odraslih *kot takih* na vključujoč način, ki spodbuja razvoj, pomeni priznanje in potrditve raznih zmožnosti, „inteligence“, sposobnosti, socialnih in osebnih sposobnosti, izkušenj itd. vseh evropskih državljanov. Učeči se odrasli tako dragoceno prispevajo k izobraževanju. Pomembno je zagotoviti možnosti vseživljenjskega učenja, da bodo lahko učeči se novo znanje, sposobnosti in vedenje po možnosti posredovali svojemu neposrednemu okolju ter da bo v skladu s potrebami posameznika;

54. pozdravlja predloge iz akcijskega načrta, kot so opredeljene dobrih praks pri priznavanju in potrjevanju formalnega/neformalnega izobraževanja, poudarja vzajemno učenje in skupno pripravo splošnih učnih gradiv, saj bo tako priznavanje in zagotavljanje upravičenosti pozitivno učinkovalo na motivacijo v izobraževalnem sektorju, predvsem pa na motivacijo samih učečih se odraslih; zato je treba potrjevanje izvajati na lokalni in regionalni ravni, pri tem pa vključiti tudi različne sektorje zaposlovanja tako v opredeljevanje potreb po sposobnostih kot tudi v potrjevanje;

55. priznava, da mora biti vključujoče priznavanje predhodnih izkušenj s področja izobraževanja še posebej pomembno pri povečevanju in poglobljanju udeležbe *starejših Evropejcev*. Podatki raziskav sicer kažejo, da starejši v evropskih izobraževalnih sistemih niso prepoznavna skupina, vendar pa je iz demografskih trendov razvidno, da je to skupino nujno treba obravnavati ciljno in osredotočeno;

56. meni, da ima nedejavnost ali nizka stopnja dejavnosti te skupine velike posledice za samo skupino in tudi za zdravstvene, družbeno-državlanske, gospodarske, kulturne, medgeneracijske in evropske kohezijske razmere. Na podlagi dobrih načel in izkušenj s področja *izobraževanja starejših* si moramo prizadevati za vzpostavitev učinkovitih partnerstev s to skupino na področju izobraževanja odraslih, za priznanje in potrjevanje njihovih učnih potreb, želja, dosežkov, izkušenj, motivacije, načinov učenja, pričakovanj itd. ter za preseganje mitov in stereotipov o izobraževanju starejših;

57. poziva k skupnemu ustvarjanju ustrezno financiranih in kakovostnih priložnosti za izobraževanje, ki naj upošteva kognitivne in fizične sposobnosti, motivacijo, dispozicijo in odnos do učenja itd. te vse bolj pomembne skupine izobraževanja odraslih v Evropi;

58. si prizadeva, da bi več ljudi lahko izkoristilo možnosti *uporabe in vpliva informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT)* na področju izobraževanja odraslih;

59. poudarja, da obstajajo številni dokazi, da hitra razširjenost e-učenja v Evropi lahko povzroči nastanek novih oblik socialne neenakosti, tj. digitalne izključenosti. Rezultati raziskav kažejo, da število ljudi z dostopom do interneta in stalno uporabo interneta (za učenje) sicer v evropski družbi na splošno narašča, da pa je to število pri raznih ogroženih skupinah sorazmerno nizko;

60. meni, da neenakosti pri dostopu do IKT bolj krepijo – kot pa izboljšujejo – obstoječe ovire za udeležbo pri izobraževanju odraslih. Izraz „digitalni razkorak“ kaže na velike razlike in precejšnje neravnovesje (generacijske, geografske, socialno-ekonomske razlike, razlike po spolu, neenak dostop) pri dostopu in uporabi IKT. „Kombinirane metode“, kakovost izkušenj z e-učenjem, ovire za udeležbo pri e-učenju itd. so pomembni vidiki učinkovitega in uspešnega izobraževanja odraslih v Evropi. Pri tem gre dejansko za to, da je treba izkoristiti priložnosti, ki jih nudijo nove tehnologije, in uporabljati lokalne in regionalne strukture za učenje ter tako zagotoviti, da bo imelo od tega koristi več ljudi.

Izboljšanje spremljanja sektorja izobraževanja odraslih

ODBOR REGIJ

61. se strinja, da je precejšnja pomanjkljivost sistema v tem, da ne zmore prikazati koristi izobraževanja odraslih, in da ima to velike osebne, socialne, gospodarske, politične, kadrovske in strukturne posledice;

62. meni, da pomena in vrednosti izobraževanja odraslih *kot takega* ter v posameznikovih, lokalnih, regionalnih in nacionalnih „miselnih vzorcih“ ter dejavnostih ne povečuje – kot „črna skrinjica“ v letalstvu – količina vnosa podatkov, njihovih rezultatov in ugotovitev, temveč raziskovalno podprto, kvalitativno in h komuniciranju usmerjeno prizadevanje. Koristne bi bile tudi raziskave na področju skupnega razumevanja in temeljnih načel na tem področju itd., dobrodošli pa so tudi ukrepi, predlagani v sporočilu.

V Bruslju, 19. junija 2008

Predsednik,

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE

Mnenje Odbora regij – Grozdi in politika grozdov

(2008/C 257/12)

PRIPOROČILA ODBORA REGIJ:

- poziva Evropsko komisijo, naj oblikuje okvirni program za večje sodelovanje in povezovanje med vsemi vpletenimi upravami ter pripravi smernice za ustanavljanje in povezovanje grozdov, tudi čezmejno. Sodelovanje med grozdi velja za obetaven način za krepitev inovacijskih sposobnosti Evrope in pritegovanje pozornosti vlagateljev in inovatorjev z vsega sveta. Zato čezmejno sodelovanje med organizacijami grozdov ne bi smelo biti omejeno na Evropo, temveč bi moralo biti razširjeno po vsem svetu, s čimer bi lahko potem ustanovili „grozde na svetovni ravni“ (*world level clusters*);
- meni, da bi moral obstajati splošen strateški okvir, ki bi povezal pristope različnih akterjev (javnih uprav, univerz, raziskovalnih centrov in podjetij), da bi usklajeno izvajali tri prej omenjene procese:
 - da bi ustvarili potrebne pogoje za spodbujanje nastanka in razvoja grozdov;
 - da bi spodbudili izvajanje pobud, ki jih predlagajo grozdi;
 - da bi grozde povezali tako znotraj države kot prek meje, da bi sodelovali in izmenjevali izkušnje;
- v zvezi s tem predlaga, da se za razvoj strateškega okvira najprej ustanovi skupina strokovnjakov na visoki ravni, ki bi preučevala ta vprašanja in opredelila smernice za vključevanje in usklajevanje meril za Svet in Komisijo.

Poročevalec: Antonio GONZÁLEZ TEROL (ES/EPP), generalni direktor za evropske zadeve, avtonomna skupnost Madrid

POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

OB UPOŠTEVANJU, da je Svet za konkurenčnost 4. decembra 2006 grozde opredelil kot eno od devetih prednostnih nalog za spodbujanje inovacij v Evropi;

OB UPOŠTEVANJU, da je slovensko predsedstvo Odbor regij pozvalo, naj do konca junija pripravi mnenje, da bodo njegova stališča lahko upoštevana v sporočilu o politiki grozdov, ki ga pripravlja Evropska komisija (julij 2008);

OB UPOŠTEVANJU sklepov predsedstva Evropskega sveta z dne 13. in 14. marca 2008, da je potrebno „boljše usklajevanje pri ustvarjanju ugodnejšega okolja za inovacije, tudi s tesnejšimi povezavami med znanostjo in industrijo ter inovacijskimi skupinami na svetovni ravni, pa tudi z razvojem regionalnih grozdov in mrež“, in da je treba olajšati „večje povezovanje inovativnih MSP-jev v grozde in njihovo sodelovanje pri javnih naročilih“;

Splošne ugotovitve

ODBOR REGIJ

1. poziva prihodnje francosko predsedstvo, naj še naprej spodbuja poročila, raziskave in politične razprave o grozdih ter preuči nove pobude, ki bi lahko nastale v okviru strategije o politiki grozdov, ki jo pripravlja Komisija;

2. opredeljuje izraz „grozd“ kot geografsko koncentracijo specializiranih družb istega sektorja, ki so povezane z določenimi dobavitelji in drugimi podjetji povezanih sektorjev in ki druga z drugo tekmujejo, a tudi sodelujejo. Ta sektor obsega več vrst industrije, medsebojno oplojevanje disciplin in dejavnosti. Grozdi so popolnoma razviti, ko lahko svojo medsebojno odvisnost izkoristijo za potegovanje za dopolnilne posle in tako ustvarijo sinergijo, ki pomeni rast celotnega sektorja in od katere imajo korist vsi člani grozda. Za opisovanje z grozdi povezane poslovne strategije, ki zajema tekmovanje in sodelovanje za čim večjo konkurenčnost, se uporablja izraz *coopetition* (angleška skovanka iz besed za sodelovanje in tekmovanje, *cooperation* in *competition*, op. prev.). Člani grozda si morajo med seboj zaupati, deliti pa morajo tudi določene cilje in prednostne naloge, če naj dosežejo popolno sodelovanje v večravninskih okvirih;

3. priznava slabosti EU pri pretvarjanju zamisli v nove izdelke in storitve ter se zaveda, da bo za lažje mrežno povezovanje med različnimi socialnimi akterji, ki sodelujejo pri ustvarjanju, prenosu in uporabi znanja, treba sprejeti nove javne politike. Konkretno je treba razviti nove povezave med javnimi upravami, univerzami, raziskovalnimi središči in podjetji;

4. meni, da so naložbe v raziskave in razvoj (R+R) potrebne, a doslej niso bile zadostne. Za spodbujanje inovacij v Evropi je pomembno združiti sile in naložbe nameniti raziskavam na strateških področjih;

5. poudarja, da zgolj geografsko koncentriranje podjetij ne zagotavlja, da bodo iz tega nastali grozdi – ali omrežne ekonomije, sinergije ali večja konkurenčnost. Doseči je treba kritično maso ali zadosten obseg proizvodnje, pod katerim je nemogoče govoriti o grozdih. Če naj bo skupno delovanje uspešno in trajno, je treba upoštevati tudi vidika kakovosti in zunanjih pogojev, zlasti medsebojno zaupanje in trdne odnose med podjetji;

6. meni, da ni dovolj statističnih podatkov za to, da bi ta dva vidika lahko ovrednotili, in predlaga, da evropski observatorij grozdov izpelje raziskavo o pogojih, potrebnih za upoštevanje teh dveh vidikov, ki določata obstoj grozda; obenem ponuja svojo podporo, da bi izkoristili njegove izkušnje in bližino regijam;

7. se strinja, da so grozdi pomembna gonilna sila inovacij, da prispevajo h konkurenčnosti in trajnostnemu razvoju industrije in storitev ter spodbujajo gospodarski razvoj regij z ustvarjanjem bogastva in delovnih mest, s tem pa prispevajo tudi k teritorialni koheziji, enemu od ciljev EU, zapisanih v Lizbonski pogodbi;

8. meni, da bi v mnogih primerih javne oblasti in zasebne organizacije morale sodelovati pri spodbujanju ustanavljanja grozdov in jim pomagati, da ostanejo na čelu svojih sektorjev;

9. javni sektor ima prav tako lahko pomembno vlogo pri obravnavanju izzivov, s katerimi se soočajo pobude za grozde, in sicer:

— pomaga pri določanju ciljev in spremljanju uspešnosti;

— spodbuja proces pobud za vzpostavljanje grozdov v obdobju njihovega razvoja in dozorevanja (kot je navedeno v točki spodaj);

— vključuje pobude za vzpostavljanje grozdov v širšo politično agendo;

10. je obenem prepričan, da bi moral javni sektor imeti nalogo ustvarjati ustrežno okolje za razvoj grozdov, na primer tako, da se:

— zagotovi visoko kvalificirani človeški kapital;

— poenostavijo upravni postopki za ustanovitev in razvoj grozdov;

— spodbuja ustvarjanje informacijskih centrov in centrov za integrirane storitve;

— podpira sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami in grozdi, zlasti z ustanavljanjem skupnih centrov za specializirano usposabljanje; vsaka država članica bi morala imeti najmanj en center za specializirano usposabljanje s področja grozdov;

— zajamči razpoložljivost primernih finančnih instrumentov, ki ustrezajo potrebam grozda, in zagotovijo dobri odnosi med poslovnimi, inovacijskimi centri, vlagatelji in viri financiranja;

— izboljšajo načini usklajevanja tako znotraj grozda kot z drugimi grozdi, ter odnosi med grozdi in javno upravo;

— zunaj pospešuje razvoj priložnosti za grozde, mednarodno promovira njihova dejavnost in spodbuja oblikovanje čezmejnih mrež. Prava javna politika lahko pomaga ustvariti blagovno znamko regije – ter grozda – in s tem povečati njegove priložnosti za zunanjo rast;

— na svojem področju vpliva spodbujajo raziskave, razvoj in inovacije, ob tem pa se posebno pozornost posveti ključnim dejavnikom za začetek in razvoj inovativnih pobud, ki bi obenem lahko dosegle učinek vzpada v zasebnem sektorju;

— podpirajo in pospešijo zasebne pobude, ob tem pa upošteva, da morajo biti tri ravni uprave – raven Skupnosti, nacionalna in regionalna raven – med seboj povezane, regije pa imajo ključno vlogo v opredeljevanju in izvajanju politik v podporo grozdom;

kljub temu poudarja, da se morajo javne oblasti izogniti dvema velikima napakama:

— izogniti bi se morale temu, da bi tam, kjer grozdov ni, te ustvarjali iz nič: grozdi se običajno razvijejo spontano, če pa se ustvarijo umetno, so ti poskusi navadno obsojeni na neuspeh;

— iz istih razlogov bi se morale izogniti umetnemu podaljševanju življenja grozdov, ki so jih trgi in tehnologije izpodrinili;

11. meni, da morajo grozdi – če naj uspešno tekmujejo na svetovnem trgu – izoblikovati trdno mrežo podjetij, univerz in javnih oblasti ter vzpostaviti stalen proces inovacij, ki jim bo omogočil, da še naprej ustvarjajo nove sinergije. To je edini način za zagotovitev obstoja grozdov v prihodnje. Pri tem ne smemo pozabiti, da je odličnost sicer značilnost grozdov, da pa vsi grozdi ne dosežejo enake ravni razvoja ali mednarodnega dosega. Odličnost v tem okolju nastaja postopoma in terja potrpežljivost, finančna sredstva, dobro upravljanje in tržno usmerjene strukturne reforme, ki omogočijo potrebno mobilnost dejavnikov (tveganega kapitala in raziskovalcev);

12. meni, da je treba prek grozdov (zaradi sedanje globalizacije trgov) ustvariti „globalne vrednostne verige“ (GVC, *global value chains*), da bi tako izboljšali usklajevanje med podjetji in splošno konkurenčnost. Inovativnost je sicer osnovna značilnost vseh grozdov, vendar pa grozdi ne delujejo zgolj v visoko tehnoloških sektorjih, ampak tudi v srednje ali nizko tehnoloških sektorjih;

13. poudarja, da so grozdi posebej koristni za MSP, saj ustvarjajo okolje, ki spodbuja povezave z univerzami in velikimi podjetji, obenem pa jim odpira dostop do mednarodnih trgovinskih mrež;

14. vendar opozarja, da so se nekatere države in regije preveč osredotočile na MSP ter spregledale dejstvo, da je – če ni dovolj velikih družb – gospodarski učinek grozdov lahko omejen.

Prispevek k lizbonski agendi

ODBOR REGIJ

15. meni, da trenutno prosto gibanje proizvodnih dejavnikov in visoki stroški v razvitih gospodarstvih spodbujajo selitev, ki jo je treba obvladati z usmeritvijo proizvodnih sistemov v dejavnosti z večjo dodano vrednostjo, predvsem dejavnosti, za katere so potrebne intenzivne raziskave, razvoj in inovacije;

16. meni, da je bila **lizbonska agenda** odgovor na nove izzive globalizacije. Njeni cilji so izboljšanje človeškega kapitala v EU, večja doslednost inovacijskih politik, oblikovanje zakonodajnega okvira za njeno spodbujanje, pospeševanje ustvarjanja in rasti inovativnih podjetij in izboljšanje vmesnikov znotraj inovacijskega sistema. Doseganje teh ciljev nam bo pomagalo pri razvoju v družbo, odprto za inovacije in znanje in zato konkurenčno – če ne glede stroškov, pa glede dodane vrednosti;

17. poudarja, da je za večjo konkurenčnost regij pomembno okrepiti tiste sektorje, ki so kapitalsko intenzivni, jasno inovativni, z visoko specializiranimi človeškimi viri;

18. opozarja, da ima Evropa pomemben primanjkljaj glede porabe zasebnega sektorja za raziskave in razvoj, vendar pa meni, da nima smisla zgolj povečati javne porabe za raziskave in razvoj, če podjetja sama ne sprejmejo teh ciljev in prevzamejo ustreznih pobud. Vendar je pomembno, da je javna poraba na nacionalni ravni za raziskave in razvoj dovolj velika, če naj bo učinkovita. To je edini način za to, da takšna poraba prek raziskav in inovacij doseže trg. Javna poraba za raziskave in razvoj bi morala biti vzvod za okrepitev zasebne porabe za raziskave, razvoj in inovacije, da bi bistveno povečali odstotek BDP, ki ga tem dejavnostim namenjajo evropske regije. Da bi to dosegli, je treba ukrepati na štirih glavnih področjih:

- spodbujati **razvoj grozdov** ali konglomeratov podjetij in javnih institucij pri visoko inovativnih dejavnostih,
- okrepiti nastajanje primernih lokacij za takšne dejavnosti, kjer soobstajata znanje (univerze) in poslovna dejavnost (podjetja): znanstveni in tehnološki **parki**;
- okrepiti instrumente, finančne in druge, za podporo **ustvarjanju novih inovativnih podjetij**;
- spodbuditi povezovanje različnih centrov znanja, raziskav, razvoja in inovacij, podpirati forume za izmenjavo znanja in okrepiti ustvarjanje mrež regij, ki se odlikujejo po inovativnosti.

Razvoj razsežnosti Skupnosti

ODBOR REGIJ

19. pozdravlja napredek, ki ga je Evropska komisija spodbudila z vrsto programov in mrež, ki so omogočili otipljivo napredovanje pri oblikovanju in ustanavljanju grozdov ter tudi izmenjavo izkušenj;

20. ne dvomi o podpori Evropske komisije razvoju novih, boljših grozdov na nacionalni in regionalni ravni, vendar pa meni, da je potrebnih več informacij o opredeljevanju in razvijanju dobre prakse. Centri bi tudi morali določiti tista orodja, ki jih je mogoče sistematično uporabljati oziroma se z njimi posvetovati in ki bi jih imele zainteresirane strani vedno na voljo. Poudarja, da trenutno pripravlja študijo o grozdih in politiki grozdov – priročnik za regionalne in lokalne oblikovalce politik;

21. kljub temu poziva Evropsko komisijo, naj oblikuje okvirni program za večje sodelovanje in povezovanje med vsemi vpletenimi upravami ter pripravi smernice za ustanavljanje in povezovanje grozdov, tudi čezmejno. Sodelovanje med grozdi

velja za obetaven način za krepitev inovacijskih sposobnosti Evrope in pritegovanje pozornosti vlagateljev in inovatorjev z vsega sveta. Zato čezmejno sodelovanje med organizacijami grozdov ne bi smelo biti omejeno na Evropo, temveč bi moralo biti razširjeno po vsem svetu, s čimer bi lahko potem ustanovili „grozde na svetovni ravni“ (*world level clusters*);

22. meni, da je sodelovanje med grozdi ključnega pomena za MSP, saj olajša informiranje, kar je bistveno, ter tudi tehnične izmenjave, omogoča pa tudi skupno uporabo raziskovalne infrastrukture in proizvodnih sredstev;

23. opozarja na razkorak med željo številnih grozdov, da razvijejo lastno dejavnost v lastni regiji ali državi, in izjemnimi priložnostmi, ki jih odpira izmenjava informacij in najboljše prakse s sosednjimi grozdi iz druge države;

24. poziva Komisijo, naj odstrani vse ovire trgovini in naložbam znotraj Evrope. Dokončno izoblikovanje notranjega trga je bistven način za odpiranje trgov konkurenci;

25. opozarja, da lahko ovire trgovini, skupaj z različnimi zakonodajami, sistemi socialnega varstva, upravnimi in davčnimi sistemi, močno omejijo čezmejno sodelovanje. Nazadnje, grozdi tudi zaradi jezikovnih ovir raje vodijo in izvajajo svoje dejavnosti znotraj meja lastne države ter omejijo svoje mednarodne povezave.

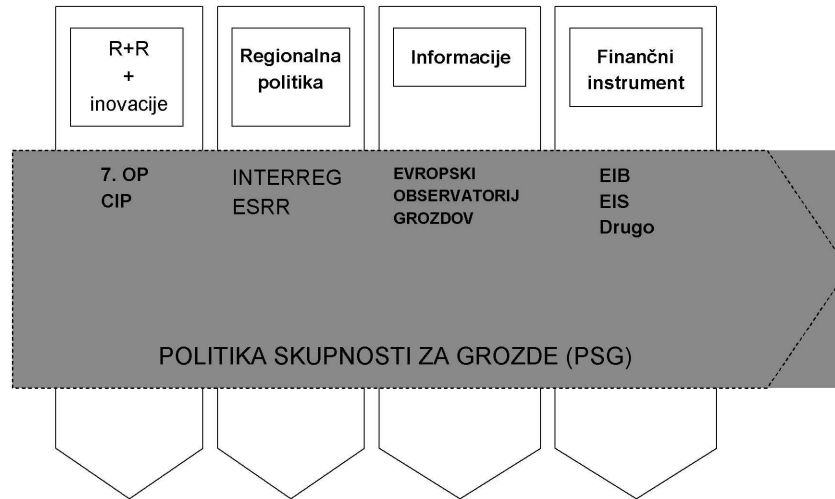
Priporočila OR

ODBOR REGIJ

26. priporoča, da Evropska komisija odpravi razdrobljenost ukrepov za spodbujanje grozdov v EU, in meni, da bi jih bilo treba združiti v isti konkreten okvir ukrepov za spodbujanje grozdov in podporo sodelovanju med grozdi;

27. meni, da mora Komisija podpreti regionalne oblasti, ki jim daje vse večjo vlogo pri spodbujanju, usklajevanju in uveljavljanju pobud za ustanavljanje grozdov, ter jim zagotoviti večjo prepoznavnost pobud, ki jih neposredno vodi na področju raziskav in inovacij (zlasti 7. okvirni program in program za konkurenčnost in inovativnost (CIP)). Posebno pozornost je treba nameniti tudi zagotavljanju ustreznega usklajevanja z neodvisnimi agencijami, ki jih je Komisija ustanovila za področje raziskav in inovacij ter s skupnimi tehnološkimi pobudami (*Joint Technology Initiatives*);.

28. je naklonjen ideji, da bi bila merila za pomoč grozdom sprejeta in usklajena na evropski ravni, kar bi bil po mnenju OR bistven dodatek sedanjim politikam sodelovanja na vseh ravneh. Tako bi nastal **enoten strukturiran pristop** namesto delnega pristopa, ki ga poznajo različne evropske pobude za grozde, ki trenutno potekajo na različnih področjih (raziskave in razvoj, medregionalna politika sodelovanja, spremljanje tehnologije/konkurence, pomoč pri financiranju projektov itd.);

29. poudarja, da bi se ukrepi, ki se spodbujajo v okviru tega celostnega pristopa, morali osredotočiti na rast in konkurenčnost ter na prednostna področja ukrepanja, ki morajo biti širša od preproste izmenjave izkušenj in informacij ter vključevati tudi skupne projekte in pobude, izmenjavo osebja in uporabnikov med projekti, razvoj mrež in institucij Skupnosti itd.

Odbor regij zato predlaga:

1. IZVAJANJE SKUPNEGA STRATEŠKEGA OKVIRA ZA GROZDE

ODBOR REGIJ

meni, da bi moral obstajati **splošen strateški okvir**, ki bi povezal pristope različnih akterjev (javnih uprav, univerz, raziskovalnih centrov in podjetij), da bi usklajeno izvajali tri prej omenjene procese:

- da bi ustvarili potrebne pogoje za spodbujanje nastanka in razvoja grozdov;
- da bi spodbudili izvajanje pobud, ki jih predlagajo grozdi;
- da bi grozde povezali tako znotraj države kot prek meje, da bi sodelovali in izmenjevali izkušnje;

predlaga, da se za razvoj strateškega okvira najprej ustanovi skupina strokovnjakov na visoki ravni, ki bi preučevala ta

vprašanja in opredelila smernice za vključevanje in usklajevanje meril za Svet in Komisijo. Ta skupina bi morala biti v celoti neodvisna, predsedoval pa bi ji evropski strokovnjak s tega področja. V njej bi sodelovali predstavniki iz vseh v to vpletenih področij: politike, uprave (zlasti regionalne ravni), podjetij z izkušnjami s področja upravljanja grozdov, univerz, raziskovalnih centrov in tehnoloških inštitutov, finančnih institucij in drugih možnih virov financiranja (mreže poslovnih angelov, skladi tveganega kapitala itd.);

ocenjuje, da bi ta strateški okvir izkoristil različne pobude za grozde, ki se že izvajajo na nekaterih področjih – povezal bi jih ter ustvaril smernice, ki bi spodbudile procese, povezane z razvojem grozdov:

FAZA INKUBACIJE

- zagotovitev pogojev, potrebnih za razvoj grozda;
- zagotavljanje finančne pomoči, ki bo olajšala povezovanje majhnih in velikih podjetij na istem območju in izkoristila potencialno sinergijo;
- vključitev podjetij, ki so „gonilna sila“;
- stiki z raziskovalnimi centri tega sektorja;

FAZA USTANAVLJANJA (START-UP)

- razvoj zaupanja v odnosih;
- povezovanje podjetij iz različnih grozdov, da nastanejo čezmejni metagrozdi;
- oblikovanje lastne organizacijske strukture in blagovne znamke;
- razvoj strateškega programa sodelovanja;

- spodbujanjem ustanavljanja skupnih storitev na področju usposabljanja, informiranja itd.;

poudarja, da je bistveno, da javne uprave spodbujajo **projekte predvidevanja povpraševanja** s:

- povezovanjem observatorijev in organov za spremljanje tehnologije v različnih regijah, tako da se oblikuje evropski sistem za spremljanje raziskav in inovacij v industriji, ter z boljšimi informacijami o intelektualnem kapitalu, da bi predvideli možne rešitve glede ponudbe in tehnologije, ki lahko prinesejo dodano vrednost;

FAZA RASTI

- priprava in razvoj lastnih projektov;
- vključevanje grozdov v evropske tehnološke platforme;
- zaveznitva med grozdi, platforma za medregionalno sodelovanje;
- razširjanje rezultatov sodelovanja med grozdi, s čimer se zagotovi, da rezultati projektov dosežejo druge regije;
- novi produkti kot rezultat skupnih pobud;

- spodbujanjem sodelovanja z evropskimi tehnološkimi platformami;

- izvajanjem skupnih javnih projektov več regij (skupne specifikacije in postopki za naročila);

- spodbujanjem skupnih predpisov v različnih regijah, da bi pospešili ali predvideli razvoj inovativnih tehnologij;

poudarja, da je treba obstoječe informacije združiti v enotno **evropsko platformo informacij o grozdih (INFO-CLUSTER)** in vanjo vključiti funkcije, ki so podjetjem koristne, vendar zaenkrat niso v celoti na voljo. Zato meni, da bi bil evropski observatorij grozdov najbolj primeren za opravljanje funkcije platforme informacij:

FAZA ZRELOSTI

- lastni patenti in inovacije;
- pojavijo se komercialni pod-grozdi;
- strateško partnerstvo za gospodarski razvoj;
- privabljanje novih naložb v regijo.

- regionalni informacijski sistem, ki v celotnem obsegu zajema vso sedanjo infrastrukturo in raziskovalne centre, podjetja, ki so dejavna v raziskavah, razvoju in inovacijah, univerze in druga središča, področja, na katerih se spodbujajo raziskave, ključne tehnične in politične kontakte itd. To orodje bi olajšalo mrežno povezovanje med centri znanja in grozdi. Lahko bi ga vodila Evropska komisija v sodelovanju z OR, ki bi lahko zagotovil stike z regijami in regionalnimi grozdi;

2. POBUDE ZA SPODBUJANJE OBLIKOVANJA STRATEŠKEGA OKVIRA, KI PROCESU DAJE VERODOSTOJNOST**ODBOR REGIJ**

priznava, da je treba **sodelovanje med podjetji** v grozdih spodbuditi s podpiranjem ustanavljanja prvovrstnih mrež grozdov, ki bi jim omogočile delitev storitev in najboljših praks na evropski in svetovni ravni, na primer z:

- razvojem in namestitvijo orodij za sodelovanje, da bi lahko delili znanje, ki ga pridobijo regionalni grozdi;
- spodbujanjem prireditelj/sej/srečanj različnih akterjev, zlasti podjetij, v različnih grozdi;
- pripravo skupnega letnega poročila o dejavnostih vseh evropskih grozdov;

- dinamičen evropski barometer konkurence, s katerim bi se lahko vsak grozd primerjal s podobnimi grozdi in ugotovil svoj položaj v primerjavi s konkurenco;

- zemljevid politik grozdov, ki navaja nacionalne in regionalne politike in programe na vsakem območju in na vseh področjih (financiranje raziskav, razvoja in inovacij, finančni instrumenti pomoči, programi usposabljanja in izmenjave itd.) za izmenjavo informacij;

- različna poročila o najboljši praksi podjetij ali grozdov s področja izmenjave znanja;

meni, da bi bilo treba pospeševati **sodelovanje med finančnimi instrumenti za inovacije** (kapital/dolg/neposredna pomoč) v različnih regijah in državah, da bi omogočili naložbe v velike projekte, v katerih prek grozdov sodeluje več regij iz različnih evropskih držav. Dodatno bi jim lahko koristila sredstva iz evropskih skladov, kot sta EIB in EIS;

je prepričan, da si grozdi lahko **delijo vire in storitve**, da bi si zagotovili skupen dostop do kakovostnejših storitev:

- specializirana borza dela in programi za izmenjavo in usposabljanje raziskovalcev v zasebnem sektorju;
- mobilnost podjetij, ki si delijo objekte in storitve inkubatorjev;
- izmenjava tehničnega znanja, raziskovalnih struktur in proizvodnih obratov, da bi dosegli veliko ekonomijo obsega;

— evropski sistem za spremljanje raziskav in inovacij v industriji ter boljše informacije o intelektualnem kapitalu.

3. OCENJEVANJE (PREDHODNO, VMESNO IN NAKNADNO) ZA LAŽJO USMERITEV PRIHODNJIH POBUD

ODBOR REGIJ

meni, da je ocenjevanje vrsta raziskovanja, ki lahko uporablja posebne tehnike in odgovori na vprašanja, kot so: Ali so bile potrebe grozda izpolnjene? Je bila izdelana ustrezna politika? Je bila pravilno izvajana? Bo dosegla želeni učinek? Je cilje, ki niso bili doseženi, mogoče znova preučiti? Je mogoče povečati učinkovitost uporabljene politike?

meni, da je ocenjevanje orodje, ki bi ga bilo treba uporabiti skozi ves proces izvajanja, in da bi moral (poleg drugih koristi) predvsem povečati verodostojnost politike grozdov.

V Bruslju, 19. junija 2008

Predsednik

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE

OPOMBA BRALCU

Institucije so se odločile, da v svojih besedilih ne bodo več navajale zadnje spremembe navedenih besedil.

Če ni navedeno drugače, se akti iz objavljenih besedil sklicujejo na akte v trenutno veljavni različici.